Sayı: 34
2 Ocak 1992
5000 TL
(KDV Dahil)

İŞÇİLERİN SESİ

emokrasi Narkozlu Ekonomi işkencesi

...yük vaadlerle işbaşına gelen DYP-SHP koalisyonu uygulamaya koyduğu ...onomik programla düzenin sorunlarını çözmeye çalışıyor. Ekonominin ...ne sürüklendiği açmazları ortadan kaldırabilmek için öngörülen istikrar ...birlerinin faturası ise her zamanki gibi halka çıkartılıyor. Hükümetin ...oplumsal uzlaşma" olarak sunduğu, egemen sınıfların istikrar programının ...ekçi halk kitlelerine dayatılmasından başka birşey değildir.

■ *Yaklaşık 11 yıldır bir askeri rejimin cenderesinde sıkışıp kalmış olmanın yarattığı bunalmışlık içinde hükümet programına bir umut olarak sarılanlar çoğalıyor. Özellikle DİSK ve TÜRK-İŞ gibi sendikalar da hükümetle birlikte "toplumsal uzlaşma" teranelerini dile getiriyorlar. Bunun anlamı işten çıkartmaları, zamları, işsizliği, hayat pahalılığını kabullenmek bunlar karşısında sessiz kalmak demektir.*

... ürünlerine yapılan %40'lık ... koalisyonun 1992'de uygula...oyacağı ekonomik politikaların ... sınıflar için ne anlama gelece...steren bir başlangıç. Şimdiden ... öngörmek mümkün: Toplum...aşmanın 1992'deki açılımı da, ...mlar ve işsizlik olacak.

...ARIN SORUMLUSU KİM?

...nlarla birlikte hükümet, kararın ...rumluluğunun ANAP hüküme...t olduğunu, başbakan da dahil ...üzere tüm hükümet üyelerinin karardan büyük üzüntü duyduklarını söylemeye başladı. Ancak, "Kamu açıkları, rehabilitasyon, onarım programı" gibi ekonomik terimlerin yarattığı toz duman arasında gözlenen, gizlenemeyecek basit bir olgu var: İktidarda kalması halinde aynı zamları yapacak olan Mesut Yılmaz'ın, hükümeti zamlar konusunda eleştirerek puan toplamaya çalışması, nasıl bir ikiyüzlülükse, zamların hükümet programında bir istisna olacağı, ekonomik durumun en geç Eylül ayından sonra düzelmeye başlayacağı iddiaları da benzer bir ikiyüzlülüğün göstergesi. Hükümet zamların sorumluluğunu ANAP'a devrederek, aslında ANAP politikalarının bir devamı olacak kararları, emekçilere de onaylatmaya çalışıyor. Çünkü iktidara gelen hükümetin ilk iş olarak zam yapması, bundan sonra atacağı adımların ne olacağını ve ANAP tarafından yürütülen ekonomi politikalarını sürdürmekteki kararlılığını gösteriyor.

HÜKÜMET PROGRAMININ GERÇEK SAHİPLERİ

Yeni bir sanayileşme atılımı, ekonomik istikrar, canlanma ve halkın ekonomik durumunda iyileşme vaadeden DYP-SHP hükümetinin tüm vaadleri, ekonominin yapısal sorunları karşısında yerlerini hızla istikrar önlemlerine bırakmaya başladılar bile. "Vergi, KİT ve finans sektöründe reform" iddiasıyla açıklanan koalisyonun ekonomik protokolü, açıklanışından daha bir ay sonra anlamsız bir belgeye dönüşmüş durumda. Hükümet halktan giderek daha fazla zaman talep etmekte, "Durumun bu kadar kötü olduğunu bilmiyorduk" demeye ve sermayenin ara formüllerle oyalanılmaması önerisini benimsemeye yöneliyor.

Protokolde yeralan "özelleştirme amaç değil araçtır. Başka çözümler de bulunacaktır" sözlerinin yerini, Demirel'in Dünya Ekonomik Forumu'nda, yabancı işadamlarına söylediği "Bugün alan olsa KİT'lerin hepsini bir günde satarım" sözleri alıyor. Ve halkın refah artışı beklentileriyle ilgili vaadlerini hızla erteleyen koalisyon, toplumu bu kez de zamlara bir süre daha katlanmak gerektiğine, tek çözümün özelleştirme, yeni bir istikrar paketi; yani yeni zamlar, ücret artışı sınırlamaları ve işsizlik olduğuna ikna etmeye, bu politikalar üzerindeki uzlaşmaya, çalışan sınıfları da katmaya çalışıyor.

Yerli ve yabancı sermaye çevreleri ve hükümetten oluşan "toplum" ise ekonominin içinde bulunduğu kriz ve bu kriz karşısında kendi cephelerinin uygulaması gereken politikalar konusunda bir uzlaşmaya varmış durumdalar. Odalar Birliği, KİT zamlarını zorunlu bir adım olarak selamlarken, TÜSİAD ocak ayında bir kısmı açıklanacak olan yeni istikrar paketini destekleyeceğini belirtiyor. Başta Dünya Bankası olmak üzere uluslararası sermaye çevreleri de hükümetin yabancı sermaye, dış borçların ödenmesi, özelleştirme ve emperyalizmle bütünleşme politikalarının sürekliliği gibi konulardaki içtenliğine ikna olarak 1 milyar dolarlık kredi desteğini sağlamayı taahhüt ettiler. Tansu Çiller'in KİT programı konusunda gündeme getirdiği "kapatılacak-özelleştirilip satılacak-zam yapacak KİT'ler" formülü de tamamen Dünya Bankası'na ait.

Ancak ekonominin içinde bulunduğu kriz, sağlanacak dış kredi destekleriyle kısa vadede atlatılabilecek nitelikte değil.

Türkiye 50 milyar dolarlık dış borçlarıyla dünyanın en borçlu ülkele

(Devamı 7. sayfada)

...emirel de, zamlara ...fevkalade' üzüldü

...zgür toplusözleşme ...e grev sistemi

İşyasalarının yeniden tartışma konusu yapılmasında uluslarası ilişkilerin ve bu doğrultuda ülkemizde yerleştirilmeye çalışılan yeni dünya demokrasisi girişimlerinin önemli bir rolü vardır.

Bugün çalışan sınıfların temel ihtiyacı olan şey ekonomik-demokratik haklarda kısmi iyileştirmelere gidilmesi değildir. Bugün ihtiyaç olan temel şey çalışanların kendi yaşamlarına ilişkin kuralların yaratılmasına fiili katılım ve bunların denetleme alışkanlığının yaratılmasıdır.

Sayfa 4'te

YUKARIDAN VERİLEN DEMOKRASİ GERÇEK DEMOKRASİ OLAMAZ

Türkiye'de ikili bir süreç yaşanıyor. Demokrasi, hukuk devleti, insan ...akları vb. kavramlar koalisyonun sözcülerinin ağzından bir an bile düş...mezken; gözalular, yargısız infazlar ve kayıplar sürüp gidiyor. Kontgerilla ...ürriyet gazetesinin kurucularından Sedat Simavi'nin mezarında düzenle...en törene bombalı süikastler düzenleyerek yine sahnede. Hükümet sözcü...eri polis tarafından gözaltına alındıktan sonra kaybolan insanların "İnsan ...akları Bakanlığı" tarafından aranacaklarını söylerlerken, bir diğer devlet ...urumu insanları gözalunda kaybetmeye, provakasyon eylemleri düzenle...meye devam ediyor. Bu devlet içinde bir bölünme midir? Yoksa büyük bir ...aldatmacayla mı karşı karşıyayız?

Elbette bu sorunun yanıtı DYP-SHP Koalisyonunun gündeme geldiği iç ...e dış koşullar içinde aranmalıdır. Ancak bütün olup bitenlerin koalisyon ...ükümetinin siyasal programıyla çelişmediğini özellikle anlamak gereki...yor. Devletin yapısında köklü bir değişim yaratmadan sadece "hukuksal" ...düzenleme yeni dünya koşullarına uyum sağlamak kaygısıyla ileri sürülen ..."demokratikleşme programının" kaçınılmaz sonucu bugün yaşananlar ve ...yarın yaşanacak olanlardır. Halkın gündelik yaşamının bir parçası haline ...gelen ve toplumun bütün dokularına yayılan devlet terörü bir takım ulusla...rarası sözleşmelere atılan imzalarla yada her gün meydanlarda insan hakla...rı ve demokrasi üzerine parlak nutuklar atmakla ortadan kaldırabilmek ola...naksızdır.

Türkiye'de baskı ve zor, yıllardır egemen sınıfların kitleleri yönetmekte ...kullandıkları temel öge olma konumunu korudu. Rejimin sınırları bu bağ...lamı içinde çizildi ve her muhalefet hareketi devletin uyguladığı zor yoluy...la ezilmeye çalışıldı. Bu baskı ve zorun üzerinde yükselen ideolojik çerçe...ve de hep baskı ve zoru meşrulaştıran bir içerik taşıdı. "Milletin ülkesi ve ...devletiyle bölünmez bütünlüğünü" ortadan kaldırmak isteyen kökü dışarda ...kimların son Türk devletini tarih sahnesinden silmek için başvurdukları ...hince yöntemler karşısında elbette Türk ulusu kendisini korumak için bu ...ir vatan hainlerini beslemeyip asmak zorundaydı. İşkence mi? solcuların ...Türkiye aleyhinde propoganda yapmak için uydurdukları bir masaldı.

(Devamı 7. sayfada)

Abdullah Baştürk'ün Cenaze Törenine Hükümet temsilcileri, Milletvekilleri, işçiler ve devrimcilerden oluşan 20.000 kişi katıldı

DİSK YAŞAYACAK

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk geçirdiği beyin kanaması sonucu yaşamını yitirdi. 1976'da Genel başkanı olduğu Genel-İş'in DİSK'e geçmesiyle, Baştürk'ün DİSK içindeki süreci başlamış oldu. 1977'de ilk kez DİSK Genel Başkanlığı'na getirilen Baştürk, 1980'de ikinci kez aynı göreve seçildi. 12 Eylül'le birlikte, sendikaların kapatılması ve malvarlığına el konulmasının yanısıra, Baştürk ve tüm DİSK sendikaları yöneticileri gözaltına alındılar, yıllarca mahkeme önüne çıkarılmadan cezaevinde tutuldular. Baştürk, bu süreçte 4 yıl tutuklu kaldı. Uzun yıllar süren davaların sonuçlanmasının ardından, geçtiğimiz yıl yeniden açılan ve faaliyetlerine başlayan DİSK, geçtiğimiz ay içinde yaptığı olağanüstü genel kurulunda yeni tüzüğünü belirlemişti.

Ocak ayı içinde ise DİSK'in Olağan Genel Kurulu yapılacak. Bu kez Baştürk'süz...

Baştürk'ün 24 Aralık Salı günü düzenlenen cenaze töreni; hükümet temsilcileriyle miletvekillerinin, çok sayıda yazar ve sendikacının, işçilerin ve devrimci-demokrat insanların katılımıyla gerçekleşti. Yaklaşık 20 bin kişinin katıldığı törende Teşvikiye'den Zincirlikuyu'ya dek, kortej oluşturularak yüründü.

İşçilerin, devrimci-demokrat insanların açtığı çeşitli pankartlar ve atılan sloganlar, töreni 12 Eylül'ü protesto gösterisine dönüştürdü. "Zam, Zulüm, İşkence 12 Eylül Bu İşte", "Devrimci İşçiler Sendika Yönetimine", "Baştürkler Ölmez", "DİSK Yaşıyor, Yaşayacak", "Gözaltında Kayıplara Son" sloganlarının atıldığı ve "Üreten Biziz Yöneten de Biz Olacağız", "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız", "12 Eylül Suçluları Yargılansın" pankartlarının açıldığı yürüyüşe, DİSK İski-Suser işçileri (Baştürk'ün başkanı olduğu Genel-İş işçileri) ve Keçiören Belediyesi işçileri de pankartlarıyla katıldılar.

Ankara Belediye İşçilerinden Uyarı!

■ *Belediye-İş Sendikasının Temsilciler Kurulu toplantısında, Genel Merkez'in "çağdaş sendikacılık" diye kavramlaştırdığı anlayış, Ankara Belediyelerinde çalışan işçilerin yoğun tepkisiyle karşılandı.*

Sayfa 5'te

"657 İPTAL EDİLMELİDİR"

... Çünkü memurların özlük, atama, nakil gibi sorunları bu yasayla devletin belirleyiciliğine bırakılmıştır. Oysa sendika bunları TİS ile gücü oranında belirlemeye çalışmalıdır. Ayrıca 2821 ve 2822 sayılı kısıtlayıcı yasalar kaldırılmalı ve bu özgürlüklerin tanınmasıyla yetinilmemelidir.

Sayfa 6'da

DİSK'te Olağanüstü Genel Kurul TOPLUMSAL MUTABAKAT RÜZGARLARI

DİSK Genel Kurulu tam onbir yıl aradan sonra yapılabildi. DİSK'e giydirilmeye çalışılan "yeni" elbiseye, sınıflar mücadelesine ve sendikalara bakıştaki yeni anlayış nedeniyle kurul olağanüstü önem taşıyordu. Doğaldık ki , bu anlayış DİSK'in amaç ve ilkelerinin, yapısını ve işleyişini yazılı kayıt altına alan tüzüğüne yansıdı.

Sayfa 2'de

ÜNİVERSİTELERDE GERİCİ SALDIRILAR SÜRÜYOR

Özellikle İstanbul'daki üniversitelerde, kendilerini "Müslüman Gençlik Platformu" olarak adlandıran islamcı bir grup devrimci-demokrat öğrencilere saldırılarını sürdürüyor. Yaşanan olaylar günlük basının yansıttığı gibi basit bir "duvar kavgası" olarak değerlendirilmemelidir.

Sayfa 3'de

İLO İLKELERİ YETMEZ

Son onbir yıl içinde, çok ağır darbeler yemiş olan işçi sınıfı, İLO'yla gelecek olan "örgütlenme özgürlüğü" rüzgarından olumlu biçimde etkilenecek olsa da; bu yeni süreç sınıflar mücadelesi açısından pek çok tehlikeyi de barındıracaktır.

Sayfa 4-5'de

İÇİNDEKİLER

IŞYERİ HABERLERİ
- Bifa Bisküvi Fabrikası
- Petkim
- Kutlutaş
- Yurtiçi Kargo
- Saray Örme Fabrikası
- Hacı Şakir İşçileri
- Bab Deri İşçileri

DİSK

Olağanüstü Genel Kurul

Toplumsal Mutabakat Rüzgarları

DİSK Genel Kurulu tam 11 yıl aradan sonra yapılabildi. Suçsuzluğun Askeri Yargıtay'da onanması sonrasında, anatüzüğün yürürlükteki sendikalar yasasına uyarlanması gündeme geldi. 12 Eylül faşizminin sendikaların tüzük, program ve çalışmalarını bağımsızca belirlemesini yasaklaması, tüzüklerin yasaya uyarlanması zorunluluğunu gerektirdi. Bu nedenle genel kurul olağanüstü önem taşıyordu. Ancak genel kurulu olağanüstü yapan olgu, yeni tüzük değil, DİSK'e giydirilmeye çalışılan "yeni" elbiseydi. Sınıflar mücadelesine ve sendikalara bakıştaki yeni anlayıştı. Doğaldır ki, bu anlayış DİSK'in amaç ve ilkelerini, yapısını ve işleyişini yazılı kayıt altına alan tüzüğüne yansıdı. Dolayısıyla bu olağanüstü Genel Kurul gelecekte yaşanacakların ipuçlarını verdi.

Genel Kurula yaklaşık 280 delege katıldı. Katılanlar ise, yasa gereği 1980 Genel Kurulunun delegeleriydi ve bu delegeler arasında işçilikle bağı kalanlar katılanların ancak % 6-7'sini oluşturuyordu. Sendikal mücadelede aktif yer alanların oranı ise %10-12'yi geçmiyordu. Bu durum kararlara katılmadaki bilinçliliğin düzeyini de tartışmalı hale getiriyordu.

SINIF SENDİKACILIĞI YERİNE "ÇAĞDAŞ" SENDİKACILIK

Yargıtay kararına kadar Baştürk'ün konuşmalarının içinde ipuçları görülen, DİSK'in açılmasıyla birlikte daha net ifade edilmeye başlanan "çağdaş sendikacılık" anlayışı salona asılan pankartlara kadar yansımıştı. Seçimlere ilişkin tavırdaki "toplumsal mutabakat" sözcüklerinin kaynağını oluşturan ve hedeflenen "sivil toplumu" yaratmaya yönelik anlayış, sessiz sedasız genel kurula hakim kılınmıştı. ABD'nin yeni dünya düzeninde yer alabilmenin bir zorunluluğu olarak ve kapitalizmin kendini üretir bir yapıya ulaşmasını sağlamak için, (devletin topluma müdahalesinin en aza indirileceği yanılsamasıyla öne çıkarılan) serbest piyasa düzeni, yılgınların ve çarkedenlerin sarıldığı can simidi oldu. Burjuva demokrasisinin "gerçek demokrasi" olarak sunup bu demokrasi ile yaratılan sivil toplumun, 12 Mart, 12 Eylül gibi açık faşist düzenlere fırsat tanımayacağı(!) inancıyla bu anlayışı savunanlar gerçekte, işçi sınıfını ve tüm emekçileri dışlayan bir demokrasinin savunucuları olduklarının bilinceydiler elbet. Ve DİSK genel kurulunda "sınıf ve kitle sendikası"na karşı çıkan, sınıflar mücadelesinin sona erdiğini ileri sürerek tüzükte yeralan sınıf sözcüğünün bile çıkarılmasını önerenler tam bir teslimiyet çizgisine oturmuşlardı. DİSK yönetiminin de sağında yer alan bu anlayışın savunucuları, "toplumsal mutabakat" anlayışının da ilerisine giderek, kapitalizmin çözümlemelerine tümüyle teslim olmayı öneriyorlardı.

DİSK yönetiminin "soldan" sivil toplumu yaratmaya yönelen anlayışına ve de işçi sınıfının mücadelesini reddeden dünün ilerlemecilerine karşı, sınıf mücadelesini savunanlar alabildiğine dağınıktı. Kendilerini marjinalleştirmeye çalışanlara karşı dikkatli davranma kaygısıyla düşünceler tam olarak ifade edilemedi. Yaratılmaya çalışılan provakasyon ortamında soğukkanlı bir tavır sergilenemedi. Ortak önergelerde birleşme sağlanamadı.

AMAÇ: BURJUVA DEMOKRASİSİ YARATMA
İLKE: BU AMAÇ İÇİN İŞÇİ SINIFININ AYRIMSIZ BİRLİĞİNİ YARATMA

Tüzüğün, Amaç ve İlkeler başlıklı dördüncü maddesi üzerine iki önemli önerge verildi. Yeraltı Maden-İş, Dev Maden-Sen, Deri-İş, Devrimci Sağlık-İş, Sine-Sen, Keramik-İş, Basın-İş ve ASİS imzalarını taşıyan önergeyi dile getiren Çetin Uygur, "DİSK'in Sınıf ve Kitle Sendikası ilkelerinden, DİSK'in mücadele ilkelerinden çarkedildiğini, uzlaşma demeye dilleri varmayanların 'toplumsal mutabakat' diyerek örgütlenme ve mücadeleyi gündemden kaldırdıklarını" söyledi. Amaç maddesinde yer alan, "...işçi sınıfının hak ve çıkarlarının toplumcu, çoğulcu ve katılımcı temellere dayalı gerçek demokrasi ortamında kazanılıp geliştirilebileceği" cümlesindeki "gerçek demokrasi"nin, sosyalist demokrasi olmadığını; çoğulcu, toplumcu ve katılımcı kavramlarıyla süslenmiş burjuva demokrasisi olduğunu belirtti. Bugünün estirilen demokrasi rüzgarlarının etkisiyle, emekçilerin dışlandığını; Oysa işçi sınıfının kendi bağımsız masalarını, kürsülerini yaratması ve kendi demokrasisini savunarak mücadeleye girmesi gerektiğini belirtti. Aksi bir tutumun, düzene tam bir teslimiyet olacağını ekledi. Özcan Keskeç'in savunduğu önergeye cevaben, "Bu arkadaşlarımız düzenin olumsuz sonuçlarıyla uğraşmayı kendilerine dert edinip olumsuzlukların temeline, kaynağına yönelik mücadeleyi reddetmektedirler" dedi. Tüzük komisyonunun önerisi ise daha geriydi. Öyle ki, Yönetim Kurulu'nun getirdiği öneriye, DİSK'in güç ve kaynağını "işçi sınıfından ve emeğin değerinden aldığı" sözlerine "Anayasadan" sözünün eklenmesi önerilerek, işçi sınıfının örgütsel bağımsızlığı gibi temel bir kaygının artık önemli görülmediği açıkça ilan ediliyordu.

Özcan Keskeç ve arkadaşlarının önergesi ise "işçi sınıfının varlığının ve mücadelesinin bitmişliğinin" üzerine inşa edilmişti. DİSK'in, tümüyle, düzenin yeniden yapılanmasına hizmet

eden, burjuvazinin düzenlemelerine sınıfı uyumlu hale getirme misyonunu yüklenen, sınıflararası olumsuz sonuçları toplumsal mutabakatı bozmayacak bir biçimde çözmeyi ilke edinen bir örgüt olmasını öneriyordu. "İşçi sınıfı, sınıf ve kitle sendikası, oligarşi kavramlarının bugün geçersiz olduğunu" söyleyerek tam bir düzene teslimiyet taslağı (4. madde) sunuyordu.

Yapılan oylama sonucu Çetin Uygur'un sözcülüğünü yaptığı sendikaların önerisi 27 oy alırken, "Amaç ve İlkeler" maddesi DİSK yönetiminin getirdiği şekliyle kabul edildi.

PROVAKASYON VE BAŞTÜRK'ÜN BAŞARISIZLIĞININ BAŞARISI

Tüzük taslağının, Genel Yönetim Kurulu'nun oluşumu maddesinin tartışılması, sözlü atışmaların başlangıcı oldu. Çetin Uygur'un sözcülüğünü yaptığı sekiz sendikanın önerisi, yönetimin 9 kişiden oluşturulması yönündeydi. Gerekçelerini açıklayan Çetin Uygur, tüzük taslağını hazırlayan yönetim kurulunun, 2821 sayılı yasayı hazırlayanları ve bu yasanın hazırlandığı dönemi dikkate almadığını iddia etti. "12 Eylül'ün beş faşist generali Türkiye'yi nasıl idare ettilerse ve devlet yapısını nasıl düzenledilerse, tüm yapılara da bunu egemen kılmışlardır" diyen Uygur, "parlementoyu ortadan kaldıranlar, sendikalarda da yönetim kurullarını ortadan kaldırıp, yürütme kurullarını olabilecek en dar biçimde ve üç yıllığına iktidar kılmışlardır. Oysa en kötü işleyen yönetimler bile, genel kurul kararları doğrultusunda, yürütmeleri denetleyen, yaşanan somut sorunların çözümünde kararlar üretip bunları uygulamak üzere yürütme kurullarını görevlendiren organlardır. Bu nedenle bizler sayıyı genişletmeliyiz" önerisini getirdi.

" Her ne kadar DİSK'in halen bir örgütlenme politikası yoksa da, eğitim, örgütlenme ve mücadeleyi içiçe yürüten bir politika uygulanmalıdır diyen Çetin Uygur, tüm işyerlerinde işyeri örgütlenmelerini hedefleyen ve sendikal bilinci taşıyan geniş bir yönetim kadrosunun gerektiğini açıkladı.

Kamu çalışanlarının sendikalaşmasının da DİSK'in önüne yeni görevler koyduğunu, özellikle işsizlerin örgütlenmesini de konfederasyonun kendine dert edinmesi gerektiğini belirtti. Bugün dünya üzerinde yaşanan şövenist dalgalanmanın dikkate alınması gerektiğini, zira Kürt-Türk ayrımının körüklenerek işçi sınıfının içine kadar sokulmaya çalışıldığını belirten sözcü, sendikaları tek başlarına bırakmadan, sendikaların yönetimlerini daraltırken konfederasyon yönetiminin genişletilmesi ve sendika-konfederasyon ilişkilerinin kollektif bir tarzda olması gerektiğini belirterek, bu nedenlerle yönetimin dokuz kişi olmasında diretti.

Bu sırada Yönetim Kurulu üyesi Mukbil Zırıloğlu'nun "Bu taslağı Başkanlar ve Yönetim Kurulları ortak toplantılarda kabul etmiştir" açıklaması delegeler üzerinde baskı kurmaya yönelik davranış olarak nitelenince, ilk tartışmalar başladı. Söz alan Nakliyat-İş Başkanı, yasanın 29 kişiye kadar izin verdiğini söyleyerek baskıya yönelik bu tavrın bırakılmasını ve en geniş yönetimin oluşturulmasını istedi.

Murat Karayalçın'ın adamı olarak tanınan Oleyis delegesi ve il genel meclisi üyesi Rıza Tırpancı, yönetim kurulunun genişletilmesini isteyenleri provakasyona getirmeye çalıştı. Genişletilme önerisi getirenlerin sendikalarını örgütleyemeyecekleri iddiasında bulunan Tırpancı, bu insanların, yönetimde yer almak istedikleri için sayıyı arttırmayı önerdikleri suçlamasını getirdi. Daha da ileri giderek "Buralardan delegeleri çekebilmek için taklalar atan, kürsülere kimlerin koruyuculuklarında nasıl geldikleri belli olan..." diyerek sürdürdüğü saldırısı, delegelerin kürsüye yürümelerini, "biz buralara dövüşerek, kavgaların içinden geldik", " sözlerini geri al" biçiminde karşı çıkışlarını doğurdu. Divan Başkanı Nabioğlu'nun "bu salonda sizin tanımladığınız kişiler yok sözünüzü geri alın" uyarısına aldırış etmeyen Tırpancı, bir yandan, önerge sahiplerini delegelerin gözünde "marjinalleştiren " davranışa itmeye çalışırken, yönetim kurulunun da beş kişi olarak kalmasını önerdi. Tıpkı beş generalin Türkiye'yi yönetmesi gibi, DİSK'in üç yıllığına beş kişiyle ve bu tüzükle yönetilmesini istiyordu.

Gerginleşen ortamı Abdullah Baştürk'ün özür dileyen konuşması yatıştırıyordu ama Baştürk Rıza Tırpancı adına özür dileme gereğini niçin duyduğunu açıklamıyordu. Ve Baştürk tüzük başarısızlığına bir yenisini ekleyerek başarılı oluyordu. Sonuç yönetim kurulunun 7 kişi olmasıyla noktalandı.

İŞÇİLER KADAR ÜCRET ALAN SENDİKACI LUMPEN OLURMUŞ...

Genel Kurul'da tüm dikkatlerin dönemin getirdikleri ve sınıfın sendikal mücadelesindeki perspektiflere yönelmesi gerekirken para ve mal varlıklarına kaydırıldığı maddenin öne çıkması düşündürücüydü.

Toplumun herşeyi parayla ölçer noktaya itildiği, değer yargılarının altüst edildiği, yaşam için gerekli bir araç olan paranın siyasetten kopuş aracı haline dönüştüğü günümüzde, DİSK ve bağlı sendikaların para ve mal varlığı tek gündem maddesi yapılmıştı.

Bu konuda Çetin Uygur'un sözcülüğünü üstlendiği sendikaların ortak önerileri iki madde ve bir ek maddeden oluşuyordu.

Önerge, Konfederasyon yönet[…] rinin ücret ve yan ödemelerinin ko[…] derasyon üyesi sendikaların bağlı[…] ğı sözleşmelerde elde edilen ücre[…] yan ödemelerin üst sınırını aşma[…] gerektiği şeklindeydi. Ancak ölçü[…] nacak sözleşmenin en az 500 üye[…] nin çalıştığı işyeri olması gerektiği[…] lirtiliyordu. Bu ölçünün, yönetim[…] aristokratlaşmasını engelleyici ola[…] ceği, sendikacıların alacaklarının[…] işçilerin alacakları için verecek[…] mücadeleye böylece bağlı olması[…] rektiği söylendi.

Ortak önerge aynı zamanda 12[…] lül 1980'den 16 Temmuz 1991'e k[…] geçen sürenin çalışılmamış olarak[…] bul edilmesi ve bu sürenin alacak[…] dahil edilmemesi önerisini de taşı[…] du.

Baysen ve Maden-İş'in sınıf m[…] delesinden yana olan delegele[…] önerisi de "yöneticilerin tazmi[…] konusunda özde birleşiyordu. A[…] bu öneriler birleştirilemediği gibi[…] den-İş delegeleri Baştürk'ün değiş[…] ğine uygun olarak geri adım attılar[…]

Bu öneriler başta Baştürk'ü[…] kızdırmıştı. İşçilerle aynı ücreti a[…] yı "lumpen sendikacılık"(!) olara[…] nımlayan Baştürk, "Ben sendikacı[…] ma 5-10 milyon vermeliyim" diye[…] Ağanın eli tutulmaz ama sınıf örg[…] rinde neyin karar olacağını, kişi[…] değil, sınıfın belirlemesi ilkesini[…] deden bu örneği, DİSK başkanı[…] duymak sarsıcıydı. Hele ortak ön[…] verenleri "ardında karanlık güçler[…] duğunu iddia ettikleriyle aynı ke[…] koyması bardağı taşıran bir damla[…]

11 yıllık sürenin karşılığını[…] mek yöneticilerin en doğal hakkı[…] cak bunun suçlusu olan devletin y[…] sına yapışılması gerekir, işçilerin[…] datlarından oluşan sendika kasa[…] koluna değil. Aksi "Ben sizin için[…] raş verdim şimdi bedelini ödeyin[…] yerek kendini işçi sınıfının içinde[…] ğil, dışında düşünen, avukatlığını[…] len konuma gelmeyi getiriyor.

Tüzüğe "fiili çalışma" şerhi[…] nerek, "yöneticilerin yönetimden[…] rılmaları durumunda alacakları h[…] rın hesabı" biçimindeki madde oy[…] luğu ile kabul edildi. Banksen de[…] sinin ve 8 sendikanın önergeler[…] direndikleri "tazminatların he[…] maddesine, Baştürk'ün önerisiyle[…] kabul edilen "fiili çalışma" koşulu[…] eklenmesinin nasıl uygulanac[…] önümüzdeki günlerde görebileceğ[…]

Tüzüğün kabulu ile DİSK'te b[…] yan geri dönüşün seçimli genel k[…] da kendini daha açık ortaya koy[…] bekleniyor.

Baştürk'ün ağzından deklere e[…] ve Sınıf ve Kitle Sendikası ilke[…] karşı "Çağdaş Sendika ilkelerini[…] vunanlar hangi perspektiflerle o[…] çıkacaklar? Böyle bir çerçeveyle[…] bu yapıdaki bir genel kurul deleg[…] nunudan geçebileceklerdir. Am[…] sınıfı engelini nasıl aşacaklar? [..] mokrasiyi savunurken hiç de dem[…] ratik olmayan bir şekilde bir iki [illegible] bağlı çözümlerle işçi sınıfının yö[…] belirleyebilecekler mi?

Göreceğiz...

NOT: Bu yazı Abdullah Baştürk'ün [...] münden önce 17 Aralık 1991günü ka[...] me alınmıştır

TORAMAN BULUNMALIDIR

30 yaşlarında genç bir adam bir sabah ekmek almak için bakkala gidiyor ve üç sivil polis tarafından zorla bir arabaya bindirilerek götürülüyor. Devlet Kocamustafapaşa'daki evinin önünden zorla götürülen Hüseyin Toraman'ı bulamıyor (!). Önce mahalle karakoluna götürüyorlar Toraman'ı. Sonra siyasi şubeye. Ve ondan sonrası meçhul. Günlerdir ailesi ve İHD'nin bütün girişimleri boşa çıktı. İstanbul Emniyet Müdürü Mehmet Ağar, büyük bir rahatlıkla "Bizde böyle birisinin kaydı yok, olsaydı bugüne dek çıkardı" diyor. "Bu ülkede insan haklarını mutlaka koruyacağız" diyen hükümetin İçişleri Bakanı Toraman'ı neden bulamıyor? Yoksa bu ülkenin İçişleri Bakanı, siyasi şube kayıtlarını incelemekten, istediği kapıyı açıp girmekten ve bu kayıbın sorumlularını ortaya çıkarmaktan aciz mi? Eğer böylesi bir acz içinde değilse, Toraman'ın kayboluşundaki sorumluluğu paylaşmak durumundadır... İçişleri Bakanı İsmet Sezgin, geceleri yatağında rahat uyuyabiliyorsa, insan haklarına ilişkin söyledikleri açık bir aldatmacadır. Ya Toraman hemen ortaya çıkarılmalı, ya da İsmet Sezgin istifa etmelidir!

MARAŞ'TA 13 YIL ÖNCE YAŞANAN VAHŞETİ UNUTMADIK!

24 Aralık 1978 sabahı, faşistlerce öldürülen devrimci bir öğretmenin cenaze töreni sırasında camiye yapılan saldırı ile başlayan katliam, günlerce önceden planlanmış örgütlü bir hareketti.. Dönemin Başbakanı Ecevit, bu planlı saldırının tezgahlandığını önceden bilmesine rağmen engel olmadı... Maraş dışından şehre gelen yüzlerce faşist, oldukça ayrıntılı bir biçimde, hangi evlere ve mahallelere saldıracaklarını, kimleri öldüreceklerini biliyorlardı... Faşizmin kitle katliamının en üst boyutuna ulaştığı Maraş vak'ası, 3 gün süren ve 400 ölüyle sonuçlanan bir yaşam savaşıydı... Resmi "güvenlik" güçlerinin de desteğiyle girişilen bu toplu saldırı, ancak mahallelerde halkın aktif direnişi sayesinde ve çevre köylülerin hızla destek vermesiyle birlikte önlenebildi... Emperyalizmin hedefleri doğrultusunda, Ecevit'in sıkıyönetim ilan etmesine zemin hazırlayan Maraş katliamının sorumlularından çok azı yargılandı... Bu vahşetin yönlendiricisi olan ve Maraş davasının 1 numaralı sanığı olarak yargılanan Ökkeş Kenger, şu anda MÇP Milletvekili sıfatıyla Mecliste... TBMM İnsan Hakları Komisyonu'nda yer alan Ökkeş Kenger, işlediği cinayetlerin lekesini ellerinde taşıyor..

SAHİBİ: Ali[?] ATEŞOĞULLARI
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: Adnan CANSIZ
Adres: Prof. Kazım İsmail Gürkan Cad. Hüdaverdi Apt. Kat: 5 Cağaloğlu İstanbul
Tel-Fax: 528 16 73 Baskı: Sonhavadis Mat.
Hesap No.: Yapı Kredi Sirkeci Şb.
No. 616664-9 DM. 040087-9 TL. 616665 NLG.
ÜRETENLER: Çetin Uygur, Günnur İlhan, Füsun Demiralp, Yaşar Kanbur, Kader Gören, Murat Doğan, Ali Ateşoğulları, Naci Alpkan, Orhun Çoban, Hüsamettin Aytaş, Recai Soydan, Sinan Seferoğlu, Semra Hatinoğlu, Özgür Ünal, Adnan Cansız, Ferda Koç, Yusuf Yıldız, Adil Boztaş, Yılmaz Kanal, Veysel Aydın, Hilmi Begümcan, Ertuğrul Bilir, Gülsüm Polat ve işçiler.

ANKARA BÜRO:
İzmir Cad. Elgün Sok. 13/12 Kızılay, Tel: 231 18 14
İZMİR BÜRO:
Kahraman Mescit Mah. 842. Sok. No: 9 Konak, Tel: 19 89 28
ADANA BÜRO:
Tepebağ Mah. 10. Sok. No: 32 Kat: 3, Tel: 12 44 61
İZMİT BÜRO:
Demiryolu Cad. Yeni Cuma İşhanı No: 142 Kat: 4, Tel: 14 21 67
ESKİŞEHİR BÜRO:
İstiklal Mah. Adalar Sok. Ege İşhanı No: 1/10
GEBZE BÜRO:
Hacı Halil Mah. 1424. Sok. No: 2/10 Aykan İşhanı

SİNE-SEN Tüzel Kişiliğine Kavuştu

■ ***Sinema Emekçileri, uzun bir aradan sonra Sendikasına kavuştu ama, sinema emekçilerinin örgütlenmesi için yıllardan beri mücadele veren ünlü görüntü yönetmeni Mengü Yeğin'i Genel Kurul konuşması sonrasında geçirdi[ği] bir kalp krizi sonucu yitirdi.***

DİSK'e bağlı Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası SİNE-SEN, sırasıyla Askeri Yargıtay 3. Dairesi, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 nolu Askeri Mahkemesi ve son olarak da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 6 Kasım 91 tarihli yazıları doğrultusunda, 7 Aralık'ta DİSK'in yaptığı Olağanüstü Genel Kurul'un ardından 14 Aralık'ta Olağanüstü Genel Kurul yaptı.

Genel Kurul'da eski delege ve üyelerle, 274 sayılı Sendikalar Yasası na göre yeniden düzenlemeyi temel gündem maddesi olarak alıyorlar. Genel Kurul sonunda SİNE-SEN Yönetim Kurulunca hazırlanan Anatüzük taslağı küçük değişikliklerle benimsenerek SİNE-SEN, çok uzun bir aradan sonra yeniden tüzel kişiliğine kavuşuyordu.

Olağanüstü Genel Kurul 60'ın üzerinde eski delegelerin katılımıyla başladı. SİNE-SEN Genel Sekreteri Fazlı Doğanay'ın anonsuyla kürsüye gelen sendika Genel Başkan Yardımcısı Halil Ergün bir açış konuşması yaptı.

Tüzük taslağının maddeleri görüşmeye açıldığında ilk tartışma taslağın 4. (Sendikanın amaç ve ilkeleri) maddesinin (b) fıkrası üzerinde gelişti. Üyelerden Yaman Okay'ın önerisi üzerine, "Tüm uluslararası antlaşma, sözleşme ve Uluslararası Çalışma Örgütü kararlarına dayalı.." şeklinde başlayan 4. maddenin (b) fıkrası; "Tüm uluslararası anlaşma, sinema çalışanlarının uluslararası haklarını yönlendiren sözleşme ve Uluslararası Çalışma Örgütünün kararlarına dayalı..." şeklinde değiştirilerek genel kurulca oy birliğiyle benimsendi.

Tüzük taslağının diğer maddeleri görüşülürken Divan Başkan Yardımcısı Mengü Yeğin söz aldı. 40'ı aşkın yıldır sinemaya emek veren, Sinema Emekçileri Derneği Başkanı da olan Yeğin, Türk Sinemaası'nın uluslararası bağımlılığına dikkat çekerek şöyle dedi:

"77 yıllık Türkiye Sinemasıyla ilgili şimdiye kadar hiç bir sinema yasası çıkmamıştır. Sadece Sansür Nizamnamesi çıkmıştır. Her yeni dönem devlet yetkilileri Türkiye Sineması'nı oyalama politikaları izlemişlerdir. Ben bu uğurda sonuna kadar mücadele ettim ve etmeye devam edeceğim. Ama bu mücadele, örgütlü bir şekilde olursa daha etkili ve kalıcı olacaktır"

Konuşmasında Türkiye Sinemasının Amerikan Emperyalizmine bağımlılığına da dikkati çeken Yeğin, bu bağımlılığın içeride ve dışarıda ancak bilinçli, kararlı ve örgütlü bir mücadeleyle kaldırılabileceğini vurguladı.

Mengü Yeğin, yoğun alkışlarla karşılanan konuşmasının ardından kalp krizi geçirerek rahatsızlanınca Genel Kurula bir süre ara verildi. Yeğin'in hastaneye kaldırılmasının ardından Genel Kurul yeniden çalışmalarına başladı. Tüzük taslağının diğer maddelerinin tek tek görüşülmesine devam edildi. Daha sonra tüzük taslağının bütünü genel kurul üyelerine sunuldu ve oybirliğiyle benimsendi.

Genel Kurul'da ünlü görüntü yönetmeni, sinema emekçisi Mengü Yeğin'in ölüm haberinin açıklanması üzerine, Yeğin'in kişiliğiyle ilgili bir konuşma yapılarak Genel Kurulun çalışmalarına son verildi.

Mengü Kazım YEĞİN

1935 yılında İstanbul'da doğan Mengü K. Yeğin, bir süre Erman Film stüdyosunda laborant olarak çalıştıktan sonra 1955'te "kanlı Pınar" filminin kameremanlığını yaparak sinemaya başladı. Ünlü "Susuz Yaz" filminin yönetmeni Metin Eksan'ın yeğeni olan Mengü Yeğin, "suçlular Aramızda", "Gecelerin Ötesi", "Yılanların Öcü", "Sevmek Zamanı", "Kuyu" gibi filmlerin görüntü yönetmenliğini yaptı.

1955'te Sinema İşçileri ve Teknisyenlerin Sendikası'nın arasında yer alan Mengü Yeğin, 1967-70 yılları arasında da Sine-İş Sendikası'nın başkanlığını yaptı. Görüntü Yönetmenleri Derneği ile Film-San yönetim kurullarında görevlerde bulundu. 1976 yılında kendi adına film şirketi kurarak "Yazgı" gibi bazı filmler yaptı.

DİSK'e bağlı Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası SİNE-SEN üyesi olan Mengü Yeğin, aynı zamanda Sinema Emekçileri Derneği (SED)nin başkanlığını da yürütüyordu.

Nakliyat-İş'de Olağanüstü Kongre

22 Aralık'ta Nakliyat-İş sendikası anatüzüğü'nü yeni yasalara uydurmak için gerekli kongresini yaptı. Kongreye Topkapı Ambarlar'dan, eskiden Nakliyat-İş, şu anda Tümtis üyesi olan çok sayıda işçiyle, Tümtis yöneticileri ve milletvekili Salman Kaya katıldı. Abdullah Baştürk ile sınıf mücadelesinde şehit düşenler için saygı duruşu yapıldıktan sonra son 11 yılda DİSK ve Nakliyat-İş'in yaşadıkları anlatıldı. Şu anda bu işkolunda örgütlü olan Tümtis'in Nakliyat-İş'le aynı kitleye, aynı ilkelere sahip olduğu vurgulandı. "Önümüzdeki dönem, işkolumuzdaki sendikal birliğimizi sağlama ve güçlendirme dönemi olacaktır" dendi.

DİSK'in yeni tüzüğüne uygun olarak hazırlanan tüzükte sendikacıların ödenek ve tazminatlarına ilişkin olarak getirilen bir değişiklikle sendikanın kapalı olduğu dönem için tazminat ödenmeyeceği kondu. Ayrıca -yasa değişirse- 12 Eylül yöneticilerine dava açılması kararı alındı.

ÜNİVERSİTELERDE GERİCİ SALDIRILAR SÜRÜYOR

YÖK'ün ve üniversitelerde yapıla- k yeni düzenlemelerin tartışıldığı şu nlarda üniversitelerde hiç beklenme- gelişmeler yaşanıyor. Özellikle İs- bul'daki üniversitelerde, kendilerini üslüman Gençlik Platformu" olarak ndıran islamcı bir grup, devrimci- mokrat öğrencilere saldırılarını sür- üyor. Göztepe kampüsünde başla- n gerginlik, 9 Aralık tarihinde geri- nin Yıldız Üniversitesi yemekhane- taşlı, sopalı hazırlıklarla afişler aları ve yemekhane masaları üze- de cihat namazı kılmalarıyla tır- ndı. 10 Aralık günü ise, yemekha- de devrimci öğrencilere saldırdılar. dız Üniversitesi'nde başlayan bu ışmalar İstanbul'daki tüm üniversi- ere yayıldı. Devrimci-demokrat öğ- nciler bu saldırıları, yaptıkları "Orta- ğ Karanlığına Dönmek İstemiyoruz" ünyüşleri, sınıf konuşmaları, forum- ve gerektiğinde de fiili karşı koyuş- la yanıtladılar.

Yaşanan olaylar günlük basının nsıttığı gibi sağ-sol çatışması ve ba- bir "duvar kavgası" olarak değer- ndirilmemelidir. Bu gelişmeler dün- da ve ülkemizdeki değişmelerden ve nların islami hareket üzerindeki et- erinden bağımsız olarak açıklana- z. İdeolojik çıkış kaynaklarını, mperyalist Batı Uygarlığı" karşısın- Doğulu bir kimlikle mücadele et- k"ten alan "radikal" islamcı hare- , bir zamanların iki kutuplu dünya- ın çelişkileri arasında kendine has yer bulmuştu. Ancak iki kutuplu nyanın -ABD egemenliğinde tek ku- plu- hale dönüşmesiyle "radikal" is- mcılarda değişmeler yaşanmaya baş- dı. İran Devrimi emperyalizmle uzla- yordu. Filistin'deki intifada FKÖ ön- rliğinde yeni Dünya Düzenine lemleniyordu. Cezayir'deki islami aklanma, yönetimden bir kaç taviz pardıktan sonra geri çekiliyordu. ylece Türkiye'deki "radikal- lerini ve politik hatlarını diğer ül- lerdeki "radikal" islami hareketlerin dinamiklerine dayandıran kendi iç di- namiklerinden yoksun Türkiye'li "ra- dikal" islamcılar düzenle uzlaşmaz ol- duğunu iddia ettikleri çelişkilerinin gün geçtikçe törpülenebileceği, dün- yada yaşanan islami gerilemeye bağlı olarak düzen içi kanallara akabileceği kaygısını dile getirmeye başladılar. Bu durum ülkemizde kendisini en so- mut bir biçimde seçimler ve seçimler sonrasındaki dönemde hissettirdi. RP'nin çatısı altında toplanan islami taban da düzen içi muhalefet kanalla- rında akmaya devam etti. Müslüman gençlik, islami hareketin geleneksel RP önderliğinde düzene eklemlenme tehlikesi karşısında kendi gücünü ka- nıtlayabilmek için üniversitelere dev- rimci-demokrat öğrencilere saldırarak politika yapmaya yöneldi.

Çatışmalar en çok polisin işine yaradı. 1989'da demokratik öğrenci hareketinin mücadelesiyle İstan- bul'daki bir çok üniversiteden çekil- mek zorunda kalan polis, devlet des- tekli sivil-faşistlerin saldırılarıyla üni- versiteleri yeniden işgal edebilme "meşruluğu"nu sağlayabilmişti. Bu- gün de polis, gericilerin devrimcilere yönelik saldırılarını bir sağ-sol çatış- ması şeklinde göstererek üniversite- lerdeki yerini sağlamlaştırmaya çalışı- yor.

Dönem sonunun yaklaştığı şu günlerde devrimci-demokrat öğrenci- ler gericilere karşı mücadelelerinde sürekli olarak gericileri en geniş kitle- ye teşhir etmeye, kazanılmış demok- ratik mevzileri sonuna kadar savun- maya çalışıyorlar. Gericilere karşı mücadeleyi özerk-demokratik üniver- site mücadelesinin bir parçası sayan Devrimci Gençlik, çalışmalarını sade- ce gericilere karşı faaliyetleriyle sınır- lamıyor. Tüm olanaklarını seferber ederek aynı zamanda "parasız, polis- siz, YÖK'süz, yönetimde öğrencilere söz hakkının olduğu" özerk- demokratik üniversite şiarını yükselti- yor.

Esenyurt'ta Halk Şenliği

■ *Kötü bir belediyecilik örneğinin sergilendiği Esenyurt'ta, Belediye bünyesinde gerçekleştirilen alçak gönüllü ama ileriye doğru atılmış sağlam adımlar... Bu umut verici girişimler Fatsa deneyimini yaşamış, Fatsa Belediyeciliğini gerçekleştirmiş deneyimli ve duyarlı insanlar tarafından hayata geçiriliyor.*

Esenyurt, İstanbul'un yeni oluşan beldelerinden. Bir gecekondu bölgesi. 1989'da belediyesi kurulan Esenyurt'ta şu anda 80.000 civarında insan yaşı- yor. Trakyalı, Orta Anadolulu ve ağır- lıkla Karslıların oluşturduğu bölge sa- kinleri, fabrikalarda geçici işlerde çalı- şarak yaşamlarını sürdürüyorlar. Böl- gede sular akmıyor. Doğru düzgün yol yok. Evlerine gitmek için çamurla bo- ğuşmak zorundalar. İstanbul'un tüm iş- çi mahallelerinde varolan sorunlar bu- rada daha katmerli bir biçimde yaşanı- yor.

Ancak geçtiğimiz günlerde bu kötü koşullar arasında Esenyurt halkının tekdüze yaşamına renk katan mütevazi değişimler filiz vermeye başladı. Esenyurt'ta 15 gün boyunca sürecek bir halk sergisi ve bir halk şenliği dü- zenlendi. Kötü bir belediyecilik örne- ğinin sergilendiği Esenyurt'ta, Beledi- ye bünyesinde gerçekleştirilen alçak gönüllü ama ileriye doğru atılmış sağ- lam adımlar... Bu umut verici girişim- ler Fatsa deneyimini yaşamış, Fatsa Belediyeciliğini gerçekleştirmiş dene- yimli ve duyarlı insanlar tarafından hayata geçiriliyor.

Esenyurt Belediyesi bünyesinde kurulan Kültür Merkezi bu olumlu ça- balardan biri. Kültür Merkezi Beledi- yeden şu ana kadar ödenek alabilmiş değil. Buna rağmen yöre halkının ve duyarlı insanların desteğiyle yaygın bir kültür faaliyetine girişilmiş durum- da. Saz, stilistlik ve modelistlik, biçki dikiş kursları, halk oyunları, çocuk ko- rosu, halk korosu etkinlikleri başlatıl- dı. Maddi sorunlar bölge insanlarının dayanışmasıyla aşılıyor. Örneğin saz kursunda kullanılan sazlar bir fabrika- nın işçilerince satın alınıyor. Kursları yöneten öğretmenlerin maaşları bir başka fabrikanın işçilerince ödeniyor. Dayanışma, kültür merkezinin güçlük- leri aşmak için kullandığı en önemli zemin. Böylece maddi imkanlar olma- dığı halde bir dizi etkinlik örgütlenebi- liyor.

15 gün sürecek olan halk sergisi de Esenyurt insanının özünde olan daya- nışma duygusunu açığa çıkararak ger- çekleştiriliyor. Kültür Merkezi mahal- lelere gidiyor, ev kadınlarıyla bir dizi toplantılar yapılıyor. Bu toplantıların sonucunda Esenyurt kadınları sergiye el emeği göz nuru eserlerini verme ka- rarı alıyorlar. Şu günlerde süren sergi- nin bir bölümünde Esenyurt kadınları- nın oyaları, nakışları, dantel, örgü ve kanaviçeleri var. İsterseniz satın alabi- liyorsunuz. Para bunu yapan kadına veriliyor. Böylece ev ekonomisine kü- çücük de olsa bir destek sağlanıyor. Yağlı boya tablolar var sergide, kari- katürler var, kitap köşesi var. Satın alabiliyorsunuz. Esenyurt insanları ça- mur içindeki sokakları geçip sergiye geliyorlar, ilgi gösteriyorlar.

Kültür Merkezi 22 Aralıkta etkin- liklerine yeni bir boyut kattı. Esenyurt Halk Şenliği düzenlendi. Şenlik bir tekstil fabrikasının dev salonunda dü- zenlendi. Esenyurt'taki lisenin sıraları ve sandalyeleri salona yerleştirildi. Böylece bir fabrika ve bir okulun im- kanları bir araya getirilerek bir şenlik salonu elde edildi. 1000 civarında in- san pazar günü şenlik salonunda top- landılar. Hava çok soğuktu ve dev sa- lonu ısıtma imkanı yoktu. Ama yaratı- lan sıcak hava, sanatçıların izleyicileri coşturan, duygulandıran ezgileri şarkı- ları 1000 kişinin neredeyse tamamına yakınının şenliği başından bitişine ka- dar izlemesini, giderek şenliğe doğru- dan katılmasını sağladı. Yüzlerce in- san, zincirler oluşturarak halay çekti, türkü söyledi. Şenlik umut vericiydi. Kültür merkezinin Esenyurt halkını kavramaya, onlarla birlikte üretmeye başladığının açık bir göstergesiydi. Kültür merkezindekiler, Esenyurt'ta daha çok şenliklerimiz olacak diyor- lar.

Hacı Şakir işçilerinin tümü işten çıkarıldı

Hacı Şakir fabrikasının %65 hissesi Amerikan COLGATE şirketine satıldı. Fabrikanın Amerikalılara satılmasının ardından ne "yüksek teknoloji" ne de "rahat çalışma koşulları" geldi. Satış işleminin hemen ardından 236 işçinin tümü işten çıkartıldı. İşten çıkartma- nın kağıt üstündeki gerekçesi "fabrika- nın satışı"ydı. Oysa Hacı Şakir işçileri gerçek sebebin ve patronun bu sebep karşısındaki tahammülsüzlüğünün far- kındaydı. Gerçek sebep Hacı Şakir iş- çilerinin örgütlenmek istemesi ve Öz- gıda-İş sendikasına üye olmalarıydı.

Satış işleminden önce fabrikanın sahibi olan Maya şirketinin sahipleri önce sendikanın çoğunluk tespitine iti- raz ettiler ve "yeterli çoğunluğun bu- lunmadığı" gerekçesiyle dava açtılar. Fabrikanın yabancı sermayeye satışı- nın gündemde olduğu o günlerde amaç fabrikayı dikensiz gül bahçesi haline getirmek, Amerikalı patronların başla- rının ağrımasını önlemekti. Bunu ger- çekleştirmek içinse sadece "TC yasala- rının adaletine" sığınmak yetmezdi Ha- cı Şakir patronlarına. Bu yüzden daha "köklü" bir çözüm bulundu ve 236 iş- çinin işine son verildi. Bu, bardağı taşı- ran damla oldu. Ve kadın erkek 236 işçi 2 gün gece gündüz sürecek bir di- renişe başladı. İşçiler "Ya bizi adam gibi çalıştırırsınız ya da sendika toplu- sözleşme imzalar, o sözleşme üzerin- den haklarımızı alır, işten ayrılırız" derken, toplu viziteye çıkarak tepkileri- ni dile getiriyorlardı. İkinci günün so- nunda, görüşmeler sürerken patronlar "İşten çıkmayı kabul edin 1,5 milyon lira daha fazla verelim" teklifi getiri- yordu. Yapılan oylamada büyük ço- ğunluk bu teklife "hayır" derken, 60 kadar işçinin "evet" demesi birlikteliği çözüyor ve aynı akşam direniş son bu- luyordu. Bir kısım işçi ise %60 zamla geri alınıyordu.

Hacı Şakir patronları, "neyi layık görürlerse" işçilerin kabul edeceği, su- sacağı, diledikleri gibi çalıp söyleye- cekleri günlerin devam etmesini isti- yorlar. Bu niyetleri boşa çıkartmanın yolu, Hacı Şakir işçilerinin örgütlenme ve insanca çalışma haklarına sahip çık- malarından geçiyor. Yoksa Hacı Şakir sabunları ellerimizi kirletmeye devam edecek.

Ve Bekleyiş "direnişi" Boğdu !

amiş Ambalaj işçilerinin 60 gün- irenişi, yenilgiyle sonuçlandı. Bu , iki aylık direniş süreci değer- ndiğinde hiç de anlaşılmaz ol- caktır.

amiş işçisi, yenildiğinde işvere- apısında paspas olacağını bilme- karşın direnişin başarıya ulaştırıl- için gereken somut eylemlilikleri a geçiremedi. Direniş günleri iş- in karşısına örgütlü bir güç ola- çıkılması yönünde gereken çaba- ecilerince harcanmadığı günler ol- ünkü Camiş işçisi bekliyordu. 20 n seçimleri öncesinde umudu iktı- değişikliğindeydi. Koalisyon hü- eti kurulduğunda bu kez umut şma Bakanlığı oldu. Gelen destek oyunun gösterdiği duyarlılık ye- olur umudu yaygındı. Ve Camiş i hep umudu kendisi dışındaki erde aradı. Bekleyerek, fabrikasını etmeyerek kazanacağını umut etti. n tek başına fabrikayı terketme- kazanmak için yeterli değildi. Bu de patronlar 11 yıldır emekçileri ne kadar sömürmeyi, işçilerin tep- ini susturmayı, sendikaları kendi etimlerine almayı, işsizliği bir silah k kullanıp düşük ücretle işçi ça- ırmayı ve daha pek çok namussuz- u yapmada daha bir uzmanlaşmıştı. Bürokratlaşmış özünde sınıf düş- ı Selüloz-İş genel merkezi Camiş ini yalnız bırakarak patronların nda yerini aldı.

Sınıf bilincine sahip olmayan Ca- miş işçisi eylemini yeni eylemlerle besleyemedi. Başından beri varolan dağınıklığını örgütlü bir güç yaratarak gideremedi. "Öncü" işçiler sorumlu- luklarını yerine getirmedi, harekete geçmedi, inisiyatif kullanmadı. Ka- ramsarlık her gün yeniden yeniden üretildi. Ve patron işçilerdeki moral- sizliği değerlendirerek yeniden işten atılma korkusunu hissettirdi. İşyeri temsilcilerinden birini 17/2. madde- den işten çıkardı. Amacı direnişi bitir- mekti. İşçiler bunun üzerine 53 gün boyunca indiremedikleri şalteri indir- diler. Patron bu kez tehditler savurdu: " Fabrikayı terketmezseniz hepinizi 17/2'den işten atarım, polis çağırırım. Daha olmazsa fabrikayı kapatırım". İş- çiler umutluydu Çalışma Bakanı söz vermişti: "Atılan arkadaşların sorum- luluğunu alıyorum. İşe geri alınmaları için çalışacağım" demişti.

6 Aralık sabahı işçiler çevik kuvve- tin ayak sesleriyle uyandılar. Fabrika ve çevresi 500'ün üzerinde polis tara- fından işgal edilmişti. Çevik kuvvet amiri "Ben bu emri ne validen, ne em- niyet müdüründen aldım.. İçişleri Ba- kanlığının emrine dayanarak sizi çı- kartacağım. Fabrikayı terkedin" dedi. İşçiler hala sessizdi ve bekliyordu. Bu arada Selüloz-İş genel merkez yöneti- cileri işverenle bir mutabakat sağlıyor- du. Hemen Çalışma Bakanı'yla telefon görüşmeleri yapıldı. Moğultay, "32 ar- kadaşın sorumluluğunu alıyorum. Fa- kat kimsenin polisle karşı karşıya gel- mesini istemiyorum. Çalışan arkadaş- lar pazartesi işbaşı yapsınlar" dedikten sonra sendikacılar rahatlamıştı. İşvere- ne bu durumu iletip pazartesi işçilerin işbaşı yapacaklarını söylediler. Bunun üzerine işçiler fabrikayı sessizce ter- kettiler.

Geriye, işten çıkarılan bir kaç işçi- nin fabrika kapısı önündeki isyan eden ağlayışları kaldı. "60 gün fabrikayı ter- ketmedik. Polis terkedin dedi ve ko- layca teslim olduk" diyordu işçiler. Yi- ne de bir umut iki gün daha fabrika önünden ayrılmadılar. İki gün sonra 1. vardiyada çalışan işçiler fabrikaya ge- lip işbaşı yaptıklarında atılan arkadaş- ları hala kapıda bekliyordu. Aynı gün işverenin 7 işçiyi tazminatsız işten çı- karması üzerine başkomiserin devre- ye girip 7 işçiyi geri aldırtmasıysa ol- dukça şaşırtıcıydı. Sendikacının polis- lik yaptığı bir yerde polisin sendikacı- lık yapması da işçiler tarafından doğal karşılandı. Atılan işçiler fabrikayı ter- kederek Kartal SHP binasında Moğul- tay'ın sözünü yerine getirmesi için iki gün beklediler. Herhangi bir haber gel- meyince bu kez umutlarını tümüyle yi- tirdiler ve tazminatlarını aldılar.

Tuzla direnişi bir kez daha gösterdi ki işçiler kendilerini ifade edebilecek- leri bir örgütlülük yaratamamanın ağır sonuçlarını yaşadılar. Camiş işçisi iş- yeri örgütlülüğünden yoksundu. İki aylık direniş sağlıklı bir komite örgüt- lülüğünden yoksun gelişigüzel yaşan- dı. İşçiler devlet-işveren-sendika şey- tan üçgeni karşısında yenildiler. Umu- dun kendilerinde olduğunu kavraya- madıkları için yenildiler. Ucu sendika şube seçimleri ve öncesine dayanan iç çekişmeleri direniş süresince aşama- dıkları için yenildiler. Sınıf bilincine sahip olduğunu iddia edip gereklerini yerine getirmekten kaçan kaypak bir kısım işçilerin olumsuz tavırları karşı- sında yenildiler. Devrimci önderlikten yoksun oldukları için yenildiler.

Direnişi başından sonuna kadar bü- yük bir kararlılıkla sürdüren, direnişi kırma çabaları karşısında tavır alan, yumruğunu kaldıran dürüst işçilerin varlığını da unutmamak gerekiyor.

İşçi gibi işçi bir kadın şöyle diyor- du: "Burası bir okuldu, ama bu okulun en önemli eksiği öğretmendi. Bizim öğretmenimiz yoktu. Bizler dersimizi tek başına çalışmak zorunda kaldık. Bu yüzden de sınıfımız başarısız oldu. Sendika ağaları bizi işverene peşkeş çekti. Şimdi işverenin kapısında pas- pas olduk". Camiş direnişi işçi sınıfına yeni yenilgiler yaşamamak için önemli dersler bıraktı. İşyeri komite ve kon- seylerinin yaratılması,sendikal yapıla- ra, işyeri temsilciliklerine müdahale etmenin aciliyeti direnişin öğrettiği en önemli derslerdir. İşyerlerindeki dü- rüst, namuslu işçilerle tartışarak girişi- lecek ortak bir çaba ile oluşturulacak olan işyeri komite ve konseyleri işçile- ri kendileri hakkında söz ve karar sahi- bi kılacaktır. Bu inisiyatif sendikal ya- pılara taşındığında, çok daha anlamlı kazanımlar işçi sınıfının mücadelesini yükseltecektir. Böylesi bir bilinç ey- lem kırıcı sarı işçilere de düzenin kol- tuk değneği sendikalara da gereken dersi verecektir.

Bugün Tuzla'da bir mevzi yitiril- miş olabilir. Ancak Tuzla'da mevzinin kazanılması, diğer mevzilerin de ayak- ta kalıp korunması, geliştirilmesi de grev direniş ve diğer eylemlerden çı- karılan deneyimlerin iyice kavranıp hayata geçirilmesiyle mümkündür.

Saray Örme direnişi 22 gün sürdü

■ *Bursa'da son aylarda toplam 8000 işçinin işine son verildi. Buna rağmen Bursa'daki işçilerde büyük bir sessizlik sürüp giderken, Saray Örme işçilerinin işçi kıyımına karşı gösterdikleri 22 günlük direniş, sessizliği yırtan bir çaba oldu.*

Özellikle son 1 yıldır yoğunlaşan işçi kıyımı furyasına Saray Örme de eklendi. Bursa Saray Örme'de geliş- meler, 30 Kasım 91 tarihinde, gece vardiyasına gelen işçilere "ekonomik kriz" gerekçesiyle fabrikanın kapatıl- dığının ve tüm işçilerin işten çıkarıl- dığının duyurulmasıyla başladı. Ne ol- duğunu bile anlayamadan kapı önüne bırakılan işçiler, sonraki günlerde fab- rika önünde beklemeye başladılar. Bekleyiş sürerken, üyesi oldukları Teksif Pilot Sanayi Şubesi Başkanı Cahit Dursun gelip "Burada bekle- mekle bir sonuç çıkmaz, dava açıp so- nucunu bekleyelim" diyerek işçileri fabrika önünden ayırmak istediyse de işçiler, çeşitli DKÖ'lere gidip destek- lerini de alarak fabrika önünde bekle- meye devam ettiler. Bu arada sürecin dağınık yaşanmaması ve hedeflerin belirginleştirilmesi konusundaki ek- siklikleri gidermek için işçiler arasın- da bir komite oluşturuldu. Ancak ko- miteyle işçiler arasında canlı bir bağ kurulamaması nedeniyle, daha sonraki günlerde ilk komitedeki insanların da içinde yeraldığı ikinci bir komite ku- ruldu. Komitenin önderliğinde, 22 gün süresince; Devlet Bakanı Cavit Çağ- lar'ın arabasının önünü kesip sorunları aktarmak, forumlar düzenleyip geliş- meleri değerlendirmek (ve tüm işçileri tartışmaya katmak), valiliğin önünde işten atılmaları protesto etmek, fabrika önünde açlık grevine gitmek, Çalışma Bakanına gitmek gibi gelişmeler ya- şandı. Bu süreçte 100'e yakın ev gezi- lerek gelişmeler tartışıldı. Direnişi en- gellemeye çalışan şube yönetiminin bu tavrı 20 Aralık 91'de gerçekleştiri- len şube baskınıyla protesto edildi. Ve 23 Aralık'ta, aynı gün alınan karar doğrultusunda, tazminatların peşin ödenmesi talebiyle fabrika işgal edil- di. Ama, akabinde fabrikaya giren jan- darmanın yarattığı korku havası ve tehditlerinin de etkisiyle işçilerin yarı- sı tazminatlarını 2 taksitte alacağını belirten bir kontratı imzaladı. Diğer yarısının direnişi de jandarma zoruyla kırıldı. 4 bayan işçinin kağıdı imzala- maması, diğer işçileri imzalarını geri almaya çağırması ve 30 kadar işçinin imzalarını geri almak istemeleri üzeri- ne çıkan tartışma sonrasında jandarma dipçiklerle saldırdı. Bayan işçilerin öne geçtiği direniş sonrasında 1 işçi yaralandı, birçok insanın üstü başı par- çalandı, 51 kişi gözaltına alındı. Daha sonra 3 kişi mahkemece tutuklandı.

DİRENİŞİN BAŞARILI OLAMAMASININ NEDENLERİ

Daha önce işyerindeki ilerici işçi- lerin işten çıkarılması sırasında örgüt- lü bir tepkinin yaratılamaması, işvere- nin tereddütsüz olarak 657 işçiyi bir- den işten çıkarmasını kolaylaştıran bir neden oluşturdu. Ayrıca, fabrikadaki çalışma koşullarının çok ağır olması da, işçilerde, geri dönmek uğruna mü- cadele etmek yerine tazminatlarını alıp çıkmayı tercih etmeleri eğilimini doğurdu. Direnişe tüm işçilerin katıla- mamasının nedeni ise, işyeri örgütlü- lüğünün yaratılamamış olması ve sen- dika temsilcilerinin bürokrat tavırları idi. Sendika, direnişe baştan beri olumsuz baktı ve yer yer ihbarcı tavır- lara girdi. Diğer sendikalardan da sü- rekli bir destek ve dayanışma sağlana- madı. Bu durum, işçilere sendikal mü- cadelenin önemini bir kez daha göster- di. Yıldırım Halkevi, İHD ve HEP'in gösterdiği ilgi dışında, demokratik ka- muoyundan da aktif bir destek gelme- di. Bazı sol grupların ise, dar grupçu mantıkla ortaya koydukları çalışmalar, pek çok işçinin gözünde işçiler- solcular ayrımını doğurdu

Direniş süresince, işçilerle birlikte olan devrimciler ise; işçilerin özgüçle- rine güvenmeleri gerektiği, karar alma süreçlerini işçilerin kendilerinin yarat- ması gerektiği düşüncesiyle davrandı- lar ve bunun sonucu olarak işçilerin oluşturduğu komite, direniş süresince etkili oldu.

Saray Örme direnişi, yaşamın öğ- reticiliğini bir kez daha açığa çıkardı. Direnişi yaşayan işçiler, 22 gün önce- ki işçiler değil artık. Bursa'da son ay- larda toplam 8000 işçinin işten çıkarıl- masına rağmen bir türlü aşılamayan sessizlik, Saray Örme işçilerinin dire- nişi ile kırıldı. Bu onur Saray Örme iş- çilerinindir.

HEP Olağanüstü Kongresi Yapıldı

İşçilerin Sesi (Ankara)

HEP'in "misyonu bitti mi" tartış- malarının yapıldığı günlerde, 15 Ara- lık günü Ankara'da, alabildiğine kala- k ve canlı bir biçimde kongrenin apılması, artık Kürtlerin Türkiye si- asetine yeni, asli ve kalıcı bir unsur rak yerleştiklerinin de ilanı oldu.

Basının deyimiyle "Kürt kökenli ardaşlarımızın" partisi HEP'in ngresinde, aslında konuşmacıların en hepsi "Kürt ve Türk halklarının deşliği"ne vurgu yapıtlar. HEP'liler, HEP'in bir Kürt partisi ol- duğunu kabul etmiyorlar ve böyle ol- masını da istemiyorlar. Bir süre önce ni Ülke gazetesi sayfalarında başla- n ve HEP yöneticilerince de tartışı- genişmiş bir "demokratik cephe" oluş- ma çağrısı da kongreye kadar bir bi- alabilmiş değildi. Yani HEP'in miş demokrasi cephesinin partisi" umuna getirilmesi projesi, bu ku- yda bir kaç konuşmayla tabana ve ataplara anlatılmaya çalışılsa da e yeni bir bileşen katılmadı. Za- eçimi de Kürt "ilerici-yurtsever okratlar"ın listesi firesiz kazandı. k sol ve sosyalist çevrelerden ise greye, HEP'lilerin "büyük demok- diye anons ettikleri Yalçın Kü- en başka katılan olmadı. Kongre unca konuşmacılar anti- emperya- , anti-sömürgecilik, ulusların ken- aderlerini tayin hakkı, her türlü ya karşı koyma, eşitlik ve özgür- ürü söylemlerle konuşsalar da sos- mi öven bir tek laf etmemeleri ati çekiyordu. Deng dergisi çevre- sinden bir kaç konuşmacının sosyaliz- mi savunan, düzen partileriyle işbirli- ğini yargılayan, milletvekillerinin SHP'den HEP'e geri dönmelerini iste- yen konuşmaları ise pek dinlenmedi.

HEP Kongresinde herkesin bekle- diğinin aksine HEP'ten seçilen millet- vekillerinin akıbetinin ne olacağı tartı- şılmadı. Hatta bu milletvekillerinden "halkın sevgisini hak etme şerefine erişiler" gibi tanımlamalarla söz edil- di. Leyla Zana ve Hatip Dicle'nin Meclis'teki konuşmalarının kongre sa- lonundaki hemen herkes tarafından coşkulu bir kabul gördüğü izleniyordu. Aslında HEP'liler bu milletvekillerinin geleceği sorununu daha ilerde düşün- dükleri bir program ve tüzük kurulta- yında tartışmak istiyorlar. Ancak bu kurultayın henüz yapılıp yapılmayaca- ğı bile kararlaştırılmış değil. Milletve- killerinin ise, SHP ihraç etmediği müddetçe partilerine dönmeye niyetli olmadıkları anlaşılıyor. Bir diğer nok- ta da HEP yönetimine milletvekilleri- nin artık etki edemiyor oluşu. Kongre- de HEP'liler, milletvekillerine gerçek- ten "sevdikleri bir misafir" gibi dav- randılar. Ve milletvekilleri de protokolden bir misafir gibi kongreyi izlemekle yetindiler. Listelerin oluş- masında ve genel başkan adaylarının belirlenmesinde insiyatif daha çok ör- gütte ve parti yönetimindeydi.

Kongreye katılan HEP tabanının gözlenebilen birinci özelliği Mec- lis'teki yemin krizinden sonra bu kong- rede geniş katılım ve canlılıkla dosta düşmana bir güç gösterisinde bulunma istekliliğiydi. HEP tabanının ikinci özelliği ise Kürt sorununu HEP'in çöz- meyeceğine olan inancıydı. Yani Kürtler yaşamın her alanında mücadele ede- cekler ama son sözü Kürtlerin asli po- litik öznesi olan PKK söyleyecek. Bel- ki de bunun için HEP'liler "bundan sonra nasıl bir HEP sorusuyla çok il- gili görünmediler. Konuşmalarda di- rekt bir PKK övgüsü olmasa da PKK'nın "terörist örgüt" olmadığının söylenmesinden , Demirel'in Apo'yla görüşmesi gerektiğine kadar PKK'yı meşru gören bir takım konuşmalar din- leyenlerden büyük alkış aldı. Yani HEP tabanının geldiği nokta, "biz PKK'lı değiliz ama bugün burda siya- set yapıyorsak da bunu PKK'nın müca- delesi sonucu elde ettik" biçiminde ifade ediliyor.

Kongrenin bir diğer noktası da Kürdistan'ı hiç kimsenin bir Ortadoğu sorunu olarak düşünmemesiydi. Daha çok Türkiye Kürdistanı ve geleceğiyle ilgili sözler söylendi. Bunun yasal kı- sıtlılıklar nedeniyle söylenememesi bir yana, konuşmacıların tahayyül dünya- sı güncel sorunlardan öteye taşınmı- yordu. Konuşmalardaki "bize haksız- lık yapılıyor, sorunlarımız çok" vurgu- su "nasıl bir gelecek" sorusunun tartı- şılmasını engelliyordu.

HEP aslında sosyalistler arası bir platformda yer almaktan çok kendini Kürt halkıyla devlet arasında işlevsel kılmaya çalışıyor. Daha doğrusu Kürt- ler için olası bir "siyasi çözüm"de taraf olmaya hazırlanıyor.

Çalışma Yasalarına ilişkin değişiklikler tartışılıyor:

Özgür toplusözleşme ve grev sistemi

■ *Ülkemizde sınıflar mücadelesinin gelişimi, tarihsel ve yapısal koşullar nedeniyle başından itibaren sınıfların oluşumu ve sınıflararası mücadelenin seyri bakımından belirli ve güçlü bir dinamik kazanamadı. Özgürlükler uzun mücadeleler sonucunda ortaya çıkıp kurumlaşmadı. Çalışan sınıfların verdiği mücadelenin yasaların oluşturulmasında belirli bir etkisi olsa da bu yasalar ağırlıkla yönetici sınıflar tarafından belirlendi ve "yukarıdan" verildi.*

Bugün hükümet olan partiler seçim çalışmaları sürecinden itibaren çalışan sınıflara bir çok vaatte bulundular. Bu vaatlerin bir bölümü de çalışma yasalarına ilişkin maddelerden oluşuyordu. Bu vaatlerin hepsini sadece seçim kaygılarıyla açıklamak doğru değildir. İş yasalarının yeniden tartışma konusu yapılmasında uluslararası ilişkilerin ve bu doğrultuda ülkemizde yerleştirilmeye çalışılan yeni dünya demokrasisi girişimlerinin önemli bir rolü vardır. Ama asıl nedeni, son on yılda en çok hak kaybına uğrayan kesimlerin başında gelen işçi sınıfının yükselttiği mücadele içinde aramak gereklidir. 1989 baharından bu yana bir çok sınırlamayı ve yasağı kendi gücüyle aşmaya girişen, grevlerde direnişlerde kendi yasalarını fiilen yapan işçi sınıfının taşıdığı potansiyel egemen sınıflar açısından gözardı edilemez bir boyuta ulaşmıştır. Bu sosyal olgunun tehlike olmaktan çıkarılmasının en uygun yollarından biri olarak, "demokratikleşme programı" adı altında sınıflar mücadelesinin denetlenmesi ve içerilmesi gündeme getirilmeye çalışılmaktadır.

Bu yargının doğruluğunun ipuçları koalisyon hükümetinin ilk uygulamalarında kendini göstermektedir. Bir yandan dar gelirli kesimleri rahatlatacaklarını vaat eden hükümet yetkililerinin ilk uygulamaları, emekçi sınıflara acı ilacın, yani zamların dayatılması biçiminde ortaya çıkmaktadır.

Siyasal ya da hukuksal düzeydeki değişikliklerin, ekonomik koşullardan bağımsız gerçekleşemeyeceği kabul edilirse; çalışma yasalarına ilişkin tartışmaların da ülkenin bugün içinde bulunduğu sorunlardan ve dar boğazlardan ayrı düşünülmesinin ne derece yanlış sonuçlara yol açacağı görülecektir. Bu tartışmaların düğüm noktası burada yoğunlaşmalıdır.

ÖZGÜRLÜKLER YASALARDAN ÖNCE GELİR

Fransa, Almanya, İngiltere vs. gibi ülkelerde gerek anayasalar, gerekse de çalışma yasaları yüzyıllar süren sınıf mücadelelerinin belirli dönemlerindeki dengelerinin hukuki ifadeleri olarak ortaya çıktı. Çalışma yaşamına ilişkin grev, sendika, toplusözleşme, lokavt gibi düzenlemeler henüz hiç bir yasada yer almazken, bu haklar fiilen kullanılmaya başlandı. Sendikalar yasası, ilk işçi sendikalarının kurulmasından on yıllar sonra kaleme alındı. Grev düzenlemeleri yazılı hale getirildiğinde, grev özgürlüğü yüzbinlerce işçi tarafından gerçekleştirilen meşru bir hak haline gelmişti. Yani haklar ve özgürlükler her zaman yasalardan önce geldi, meşrulaştı ve daha sonra yazılı hale getirildi.

Ülkemizde ise sınıflar mücadelesinin gelişimi, tarihsel ve yapısal koşullar nedeniyle başından itibaren sınıfların oluşumu ve sınıflararası mücadelenin seyri bakımından belirli ve güçlü bir dinamik kazanamadı. Özgürlükler uzun mücadeleler sonucunda ortaya çıkıp kurumlaşmadı. Çalışan sınıfların verdiği mücadelenin yasaların oluşturulmasında belirli bir etkisi olsa da bu yasalar ağırlıkla yönetici sınıflar tarafından belirlendi ve "yukarıdan" verildi. Bu tarihsel gelişim önemli yapısal çarpıklıklara neden oldu. Sendikaların mücadele içinde ortaya çıkan bağımsız yapıları oluşamadı. Çalışan sınıflarda haklar için mücadele etme, varolan hakları geliştirme hatta çeşitli yollarla ellerinden alınan hakları koruma ve sahiplenme bilinci yeterli olarak gelişemedi. Ki hakların kalıcılaşmasında esas olan böyle bir sınıfsal bilinçtir.

İlk defa 1946'da tanınan kısmi sendikal özgürlükler 1950'li yıllarda çeşitli saldırılarla yüzyüze kaldı, ama çalışan kitleler tarafından yeterince savunulamadı. 1963'ten daha da geniş olarak verilen sendika ve grev özgürlükleri ise hemen akabinde sermaye temsilcilerinin yoğun tepkilerine yol açtı ama bu saldırılara karşı da bilinçli ve sürekli bir karşı koyuş gerçekleşemedi. 15 -16 Haziran direnişi ülkemiz işçi sınıfı tarihinde bir istisna olarak yer aldı.

1970'li yıllarda, bu yönde bir bilincin dinamiklerinin oluştuğundan söz etmek mümkün olsa bile, 1982 Anayasası'nın açık sınıfsal uygulamalarına karşı 10 yıl boyunca ciddi hiç bir mücadelenin yaratılamamış olması bu dinamiklerin ne ölçüde gerçekleştiği konusunda bir çok soru işareti taşımakta.

82 ANAYASASI SERMAYENİN ANAYASASI

1982 Anayasası'nın sınıfsal karakterinin en önemli göstergesi, 1921 ve 1961 anayasalarında yeralmayan düzeyde, çalışma yaşamına ilişkin ayrıntılı düzenlemelere girmesidir. 1963 iş yasalarının çıkış noktası 1961 Anayasası'nda tanınan hak ve özgürlükler olurken, 2821-2822 sayılı iş yasaları 1982 Anayasası'nda yer alan sınırlamalar ve yasaklamalar ile başından malül hale gelmiştir.

Bugünkü çalışma yaşamına ilişkin sınırlar 82 Anayasası'nda ayrıntılı olarak yer almaktadır. Devletin güvenliği ve kamu düzeninin temel kaygı olarak işlendiği, her türlü hak ve özgürlük talebinin bu temel kaygıyla çeliştiği mantığıyla hazırlanan 82 Anayasası tamamen sınıfsal bir içerikle yapıldı.

Birden fazla sendikaya üye olamama, sendika gelirlerinin kullanılışı ve siyaset yasağı gibi bir çok idari, mali ve siyasi sınırlama yanında; hak grevi, dayanışma grevi ve genel grevin yasaklanması gibi toplusözleşme özgürlüğünü etkisizleştiren düzenlemeler 82 Anayasası'nda yer almakta. Sendikal yetkilerin onayını, grev yasaklarını ve grev erteleme hakkını hükümetlerin siyasi tasarrufuna teslim eden yasal düzenlemeler, sonuçta örgütlenme hakkının daraltılması, direnme ve mücadele hakkının 13. maddeye göre anayasal suç haline getirilmesiyle sonuçlandı.

Bu niteliğinden dolayı, çalışma yasalarıyla ilgili her türlü girişim, anayasa duvarına çarpmakta, her türlü mücadele talebi siyasal bir içerik taşımaktadır. Bundan dolayı çalışma yaşamına ilişkin ileri sürülecek talepler ve mücadele programları siyasal taleplerle birlikte oluşturulmalıdır.

İŞ YASALARIYLA İLGİLİ ÖNERİLER

Bu nitelikteki iş yasaları 1984'ten itibaren iş çevrelerinde tartışılır hale geldi. Bu tartışmalar bugüne kadar daha çok sermaye çevreleri, hükümet ve Türk-İş üçgeninide sıkışıp kaldı ve bu yasaların asıl mağdurları olan işçiler dışarda bırakıldı. Bugün de koalisyon hükümetinin yaktığı yeşil ışık üzerine aydınları da içine alan kısmen daha geniş bir tartışma yürütülüyor. Bu tartışmaların yakın gelecekteki öznesi olarak, bu aylarda kendini 2821-2822 sayılı yasalara uydurmaya çalışan DİSK'i de saymak gerekir.

İş yasalarında yapılacak değişiklikler konusunda ortaya çıkan görüşler 3 kategoride toplanabilir.

Birinci kategoride yer alan hükümet ve Türk-İş'in bu konudaki düşünceleri ağırlıkla ILO normları çerçevesinde yoğunlaşıyor. "Sendikal hakların ülkemizde ILO standartlarına uygun çerçevede kurumsallaşmasını sağlayacaktır" diyen hükümet programı Türk-İş'in istediği değişikliklerle genel düzeyde çakışıyor. ILO normları diye sakız haline getirilen uluslararası ölçütlerin temeli sınıflararası uzlaşmayı temel alan ve devleti sınıfsal çıkarlardan ve çatışmalardan bağımsız gören ve devlete arabulucu rolü yükleyen bir anlayışın ifadesidir. Amerikan tipi sivil toplum uygulamasının bir örneği olan bu anlayışta, toplum, devletin bekaası yönünde ortak amaçlar taşıması gereken, eşit güç ve örgütlenmeye sahip çıkar gruplarının devleti etkilemesiyle statükonun belirlendiği bir mozaik olarak görülmektedir. Sınıflar yok sayılmaktadır.

Bugün hükümet programının ve Türk-İş'in savunduğu ILO normlarının esası budur. Sınıflar arası ilişkileri belirli dengelere oturmuş gelişmiş ülkelere göre belirlenen bu normların bizim ülkemizdeki sınıflararası dengesizlikte uygulanmaya çalışılmasının ağırlıklı sonucu; sermaye sahiplerinin çalışma yaşamına damgasını vurmaları ve örgütsüz olan çalışan sınıfların son 10 yıldır içinde bulunduğu sefaletin devamıyla sonuçlanacaktır. ILO normlarını, bu normların belirlendiği ülkelerdeki kadar bile bizim ülkemizde uygulamak mümkün değildir. Bu durum ILO çevrelerince bilindiği içindir ki örgütlenme özgürlüğüyle ilgili her yasa, yasanın uygulandığı ulusal koşullara göre yeniden düzenlenebileceği dipnotlarıyla biter.

Bu dipnotların önemi koalisyon hükümetinin bu konudaki ilk adımında ortaya çıktı. Hükümet ortağı sosyal demokrat Çalışma Bakanı Mehmet Moğoltay, çalışma yasalarıyla ilgili basına verdiği bir demeçte, Anayasa'da yer alan çalışma yasalarıyla ilgili maddeleri kısa zamanda değiştirilemeyeceğini belirterek, kısa vadede ancak kısmi rahatlamalar getirilebileceğini söyledi. Bu kısmi rahatlamalara göre, müjdeler olsun, artık işçiler grev yerinde davul çalabilecekler hatta grev çadırı bile kurabilecekler.

Türk-İş ise ILO normlarına uygun olarak 1984'den bu yana ANAP'la yaptığı zirveleri bundan sonra bir 8 sene de koalisyon hükümetiyle yapacak ve kuru sıkı tehditler savuracak. Hakların kazanılması yönünde bağımsız bir eylem programının yaratılması ve gerçekleştirilmesi ise zaten ILO normlarının evrensel uzlaşmasının dışında... Ücretler işveren, hükümet ve Türk-İş'in yeraldığı, ücret tespit komisyonunda belirlendikten sonra toplu sözleşme ve grev de çağdışı olarak nitelenmeye başlanacak. İşsizlik sigortası vaadiyle kıdem tazminatları yok edilmeye çalışılacak, sosyal haklar azaltılmaya ve verimliliğin esas alınmasına yönelinecek. "Avrupa'da da öyle değil mi?" denecek.

Türk-İş'in iş yasaları konusunda tavır alabileceği hususlar yok değil. Bunlardan biri, kendisinin tarihi bir komedi repliği gibi "sarı sendikalara karşı" diye gerekçelendirdiği %10 işkolu barajı. Ve %10 barajı gibi işçilerin gerçek örgütlülüklerinin ve mücadelelerinin ifadesi olacak, Türk-İş'i aşağıdan sarsacak sendikal özgürlülüklerin tanınması. Ayrıca şubelerin mali ve idari bağımsızlığı, konfederasyon ilişkilerinin gevşetilmesi vs. gibi konular da sayılabilir. Daha da önemlisi -ki bu koalisyon hükümetinde bir çatlağa kadar uzatılabilir- DİSK'in Türk-İş karşısında güçlenmesine yol açacak SHP tercihli düzenlemelere gidilmesi. Sonuç olarak bu gelişmeler karşısında Türk-İş "vaatlerin gerçekleşmesini bekleyecek" ve bağımsız bir eylem programı diye sorulunca da; pardon diyecek, "bağımsız ifadesiyle neyi kastettiğinizi anlayamadım".

Tabi ki ILO normlarını ve diğer uluslararası sözleşmeleri gözardı etmek doğru değildir. Ama bu hakların bir kısmı bizim kimi haklarımızdan daha geri olduğu ileri olan diğer kısmının uygulanmasının da asla yeterli ölçüde gerçekleşmeyeceği bilinmelidir. Bu durumda ILO normlarını bir çıkış noktası, hareket zemini olarak kabul etmek mümkündür ama tarihsel ve yapısal gereksinmeler nedeniyle bugün çalışanların özgürlüğü için ILO normları yetmez ve yetinilmemelidir.

DEVLET ELİYLE SİVİL TOPLUM

İkinci kategoride DİSK, SHP'li çevreler ve sivil toplumcu aydınlar yer almaktadır. Bu kategoride yer alan görüşlerin çıkış noktası, sınıflar arası eşitsizlik, çalışan sınıfların mücadele geleneğinden yoksunluğu ve 82 Anayasası'nın sınıfsa niteliği gibi nesnel verilere dayanıyor. Bu verilerden hareketle sınırsız bir toplusözleşme özgürlüğü mümkün görülmüyor. Talepleri başta Anayasa olmak üzere çalışma yasaların tümünün demokratikleştirilmesi noktasında birleşiyor.

Bu çevre ve kişilerin önerisi, toplu sözleşme özerkliği kavramı etrafında yoğunlaşıyor. Bu öneriye göre, sınıflar arası dengesizliğin giderilmesi için geçici de olsa devletin hakem hatta çalışanları koruyuculuğu rolünü oynaması, yasama gücünün çalışma ilişkilerindeki yerinin arttırılması ve bu yolla tarihsel ve yapısal özelliklerin aşılması öngörülüyor. Çalışan sınıflar kendi hak ve özgürlüklerini koruma ve kazanma bilincine erişene kadar devletin, ezilen sınıfların yanında tavır alması bekleniyor.

Emekçi sınıflara duyulan güvensizliğin, devletin kurum ve politikalarında tarafsızlık hatta çalışan sınıflar lehine uygulamalar bekleyen bir safdilliliğin belirleyici olduğu bu önerinin kimi savunucuları, görüşlerini toplu sözleme ve grev sistemini yok edecek, ücret tespit komisyonunu meşru görmeye kadar götürüyor. Kimileri ise güçlü sendikacılık adına bugünkü bürokratik - uzlaşmacı devlet sendikacılığının temel dayanaklarından biri olan barajları ve kısıtlamaları savunur hale geliyor.

Böyle bir uygulama, bu öneri paketi için öne sürülen yapısal ve tarihsel nedenlerin yeniden üretilmesiyle sonuçlanmaya mahkumdur. Hak ve özgürlüklerin devlet kurumları ve yasalar aracılığıyla verilir olmasının yolaçtığı bilinç çarpılmasının daha karmaşık bir biçimde derinleşmesi kaçınılmaz olacaktır. Gerçekçilik adına var olan çarpık gerçeklikler kurumlaşırılacaktır.

Bu görüşün eleştirilmesinden çıkacak sonuç, yukarıdan verilecek her hakkın çalışanların özgücüyle alınmadığı gerekçesiyle reddedilmesi demek değildir. Zaten böyle bir öneri bile, reddetme iradesini gösterecek bir örgütlülüğü varsayacağından kendi kendini çürüten bir düşünce dizgesi olacaktır. Tabii ki özgürlükler ve yasalar diyalektiği kendi doğal seyrini izlememiş, yapısal kurumlarını doğurmamış diye, tarihin yeniden başlamasını istemek mümkün değildir. Zaten teorik olarak ifade edilen bu seyir hiç bir dönemde ve yerde düz bir hat izlememiştir. Yukarıdan verilen hakların, yasaların tanıdığı olanakların, gerçek toplu sözleşme özgürlüğü yolunda emekçilere kazandıracağı mevziler olabilir, olacaktır da ama bu reel yöntemi bugün tek yöntem olarak rasyonalize etmek büyük bir yanılgı olacak.

TOPLU SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜ

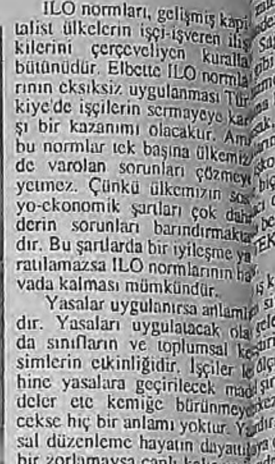
Sınıflar mücadelesi bilinçli örgütlülük ve güç üzerinden gerçekleşir. Eğer bir uzlaşmadan söz edilecekse bile uzlaşmanın belirlenmiş tarafları ve tarafların pazarlık yapabileceği güçleri olması gerekmektedir. Bundan dolayı bugün sınıflar mücadelesinin doğal seyri içerisinde gelişmediği bir tarihsellikte ve sıfır noktasında olunmadığı bir konjonktürde sınıflar arası ilişkilerin yasalarına ilişkin bir anlayış geliştirilecekse, bu anlayış bugün var olanla olması gereken arasında gerçekçi ve erişilebilir bir paket hazırlamakla yükümlüdür. Aksi taktirde en güzel yasaların bile kağıt üzerinde ... lacağı açıktır.

Bugünkü süreçte sermaye sahi... rinin üretim araçları üzerindeki m... yeti, kurumlaşan sermaye örgütle... gücü ve devlet kurumlarının sın... niteliği yanında çalışan sınıfların ... gutsüzlüğü ve mücadele bilinci... yoksunluğu öne sürülerek; gerçek... adına reel öneri paketleri hazırla... ve uygulamaya girişmek tarihsel ... pıklığı dondurmaya ve süreklileştir... ye hizmet eder.

Bugün çalışan sınıfların temel ... yacı olan şey ekonomik demok... haklarda kısmi iyileştirilmelere g... mesi değildir. Bu kroner yetmez... suni teneffüsle gidermek gibi geçic... çözümdür. Bugün ihtiyaç olan ... şey çalışanların kendi yaşamlarına... kin kuralların yaratılmasına fiili ... lım ve bunları denetleme alışkan... nın yaratılmasıdır. Sınıfsal bi... egemen sınıfların ideolojik hegem... yasından kurtulmasının iklimini h... lamaya girişmektir. Kısa vadede... çok kargaşa ve yanlışa sebep ol... hatta çalışanların aleyhine kısmi ... yıplarla sonuçlansa da; kalıcı mev... rin yaratılması ancak çalışanların ... cadele bilincini yükselten bağımsı... lem ve örgütlülüklerin zeminini ... tan bir anlayışla mümkün... Yasalarla dışarıdan sağlanan ola... rı gözardı etmeden esas vurgu her... masına çalışanların fiili güç ve ö... lenmeleriyle kattığı bir anlayış... pılmalıdır. Yoksa tüm kazanımla... netici sınıfların siyasi tasarrufu... terk edilmiş olur. Özellikle bizim... sürekli siyasal ve ekonomik çal... içinde olan ülkelerde haklar ver... gibi ve verildiğinden çok daha k...

ATİLAY AYÇİN (HAVA-İŞ GENEL BAŞKANI)

Çalışma yaşamında istediğimiz yasal değişiklikleri daha önce dile getirdik. Sendikal mücadelemizin her aşamasında isteklerimizi kamuoyuna ve hükümete duyurduk. Bunların başlıcaları Anayasa'da, iş yasasında, toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt yasasında ve sendikalar yasasında yer alan anti demokratik maddelerdir. Örneğin grev hakkının tamamen serbest bırakılmasını, toplu sözleşme prosedürünün bürokratik olmaktan çıkarılmasını, tüm toplumsal kesimlere örgütlenme hakkının verilmesini, sendikaların siyasal faaliyetlere katılmalarını savunuyoruz. Ve bu hakların yasalaşması için sadece talep etmekle kalmıyor, mücadele de ediyoruz.

Hükümetin seçim vaadlerini tutmasını bekliyoruz. Ancak değişiklikler sadece bekleyerek olmaz. Yeni dönemde hükümetin vaadlerinin takipçisi olmak ve işçi karşıtı her adımlarını en etkili muhalefetle karşılamak gerekir. Yeni hükümetin özellikle ekonomik konularda ANAP'tan bir farklılık göstermemesi hükümete kuşkulu bakmamızı gerekiriyor.

Yeni başlayacak toplu sözleşme dönemi hükümetin sınanmasında en önemli rolü oynayacaktır. Toplu sözleşme taslaklarımızı demokratik haklarımızı yazıp bunları kazanmak için mücadele edeceğiz. Hükümetin sözünde durup durmayacağını göreceğiz. Bunun dışında gerek tek başımıza gerekse diğer sendikalarla ortak olarak kamuoyunda talepleri gündemde tutmamız gerekli. Yasal değişiklikler yapılırken işverenlerin istekleri işçilerin aleyhine olarak gerçekleştirilirse buna karşı da genel grev dahil her türlü yöntemle karşı koymalıyız. Kıdem tazminatının kaldırılması çabaları böyle bir tehlikedir.

ILO normları, gelişmiş kapitalist ülkelerin işçi-işveren ilişkilerini çerçeveliyen kurallar bütünüdür. Elbette ILO normlarının eksiksiz uygulanması Türkiye'de işçilerin sermayeye karşı bir kazanımı olacaktır. Ama bu normlar tek başına ülkemizde varolan sorunları çözmeye yetmez. Çünkü ülkemizin sosyo-ekonomik şartları çok daha derin sorunları barındırmaktadır. Bu şartlarda bir iyileşme yaratılamazsa ILO normlarının havada kalması mümkündür.

Yasalar uygulanırsa anlamlıdır. Yasaları uygulatacak olan da sınıfların ve toplumsal kesimlerin etkinliğidir. İşçiler lehine yasalara geçirilecek maddeler ete kemiğe bürünmeyecekse hiç bir anlamı yoktur. Yasal düzenleme hayatın dayattığı bir zorlamaysa canlı kalır ve işler; aksi halde işlevsizleşir. Yeni haklar fiili mücadeleyle kazanılır. Yasalar bu mücadelenin sonunda imzalanan mutabakatlardır. Mücadelenin desteklemediği yasalar güçsüzdür.

ŞEVKET YILMAZ (TÜRK–İŞ GENEL BAŞKANI)

İ.S- *Toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt kanunu ve sendikalar kanununda yapılacak değişiklikler konusunda bağımsız çalışmalarınız ve öneri paketiniz var mı?*

Ş.YILMAZ- Toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt yasası ile sendikalar yasasında değiştirilmesini istediğimiz düzenlemelerle ilgili olarak 1984 yılı başından itibaren, ANAP hükümeti ile yedi defa zirve toplantısı yapılmış ve değişiklik isteklerimiz dosya halinde hükümete verilmiştir. Mecliste bulunan siyasi parti yöneticileri ve milletvekillerine de bu dosyalar gönderilmiştir.

İ.S- *Hükümetten bu konuda neler bekliyorsunuz?*

Ş. YILMAZ- Sayın Demirel ve Sayın İnönü 20 Ekim seçimlerinden önce Türk-İş'e davet edilmişler ve teşkilat başkanlarımız ve sendikalarımızın yönetim kurulu üyelerinin bulunduğu toplantılarda, bu isteklerimize aynen katıldıklarını iktidar olmaları halinde görüşlerimize uygun düzenlemeler yapılacağını söylemişlerdir.

Bu vaadlerin gerçekleşmesini bekliyoruz.

İ.S- *Yapılacak değişiklikleri belirlemek yönünde bağımsız bir eylem programı düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız nelerdir?*

Ş. YILMAZ- Birinci sorunuzda da "bağımsız" ifadesi kullandınız. Bununla neyi kastettiğinizi anlayamadım. Biz konfederasyon olarak kararlarımızı kendimiz alır kendimiz uygularız. Hükümetten beklentilerimiz gerçekleşmediği taktirde, yetkili kurullarımız toplanır ve gereken kararları alarak uygulamaya koyar.

İ.S-*Yapılacak değişiklikler konusunda ILO normlarına uyulması sizce yeterli mi? Yeterli değilse ayrıca neler olmalı?*

Ş. YILMAZ- ILO ilke ve normları, tüm dünyada ideal çalışma ortamı ve ilişkilerini içeren yapıdadır. Bunlara uyulması bizim için yeterlidir.

İ.S- *Haklar ve özgürlüklerden önce yasaların gelmesi hakların ve özgürlüklerin kazanılması için yeterli midir?*

Ş. YILMAZ- Çalışanların toplum içindeki yerinin belirlenmesi, az önce ifade ettiğim Anayasa ve yasalarda yapılmasını istediğimiz değişikliklerle mümkün olabilir. Yasal düzenlemeler kadar, insan hak ve özgürlüklerinin yerleşmesinde idari anlayışın da önemi vardır.

İ.S- *Sendikalardaki %10 barajı ve sendika şubelerinin bağımsızlığı hakkında düşünceleriniz nelerdir?*

Ş.YILMAZ- Sendikaların bir işyerinde sözleşme yapabilmesi için öncelikle o işkolunda çalışan insanların %10'unu temsil etme zorunluluğu vardır. Bunda amaç, sarı sendikacılığın, tabela sendikacılığının faaliyetini engellemektir. Kaldırılıp kaldırılmaması tüm işkolunda yetkili bulunan Türk-İş'e bağlı sendikalar açısından önemli olmayıp, sendika enflasyonunu önlemesi bakımından önem taşır. Sendika şubeleri, o sendikanın ana tüzüğünde belirtilen kurallar dahilinde faaliyet gösterirler. Bağımsızlığın bir diğer ifadesi federatif sistemdir ki bugün bu uygulama ülkemizde kaldırılmıştır.

ILO (Uluslararası Çalışma Örgü...

İlkeleri 1944 yılında Philadelpia Bildirisi doğrultusunda saptanan ... (Uluslararası Çalışma Örgütü) 1. Dünya Savaşı'nın getirdiği yıkım koş... rında kurulan ve Birleşmiş milletler Örgütü'nün bir uzmanlık kuruluşu ol... çalışmalarını sürdüren uluslararası bir kurumdur.

ILO'nun bir işçi örgütü olarak bilinmesi ülkemizdeki yaygın bir yan... dır.ILO bir işçi örgütü değil, işçi işveren temsilcilerinin hükümet temsilc... riyle eşit şartlar içinde alacakları ortak, demokratik kararları sürekli kılm... kesi etrafında çalışan sınıf uzlaşmasına dayalı bir kurumdur. Sınıf uzlaşm... lığının evrensel normları etrafında bir standartlaşma (aynılaştırma) ça... sürdüren ILO'nun üye ülkeler üzerinde fiili bir yaptırımı bulunmamakta... Belirlenen ILO kararlarını imzalamak ve kararları uygulamak noktaları... üye ülkeler bağımsız davranabilir. ILO, kararlara uymayan devletleri (11 ... dır Türkiye'ye yapıldığı gibi) kara listeye alır.

ILO VE TÜRKİYE

Türkiye, 1932 yılından itibaren ILO'nun bazı sözleşmelerini imzalam... başladı. Ancak Türkiye, ILO üyeleri arasında, sözleşmeleri en az imzala... ve imzaladığı bazı sözleşmelere de uymayan bir ülke olarak sürekli ol... kara listede yer alıyor. Üye ülkelerin ILO ilkelerine uymamasına ilişkin ş... yetleri değerlendirmekle görevli olan Sendika Özgürlüğü Komitesi, Türk... hakkında yapılan pek çok şikayet üzerine, 1981 yılından bu yana Tü... ye'deki çalışma düzenine ve sendikal özgürlüğün kısıtlanmasına yönelik ... celemelerini sürdürmektedir. Son on yılda, ülkemizdeki sendikal yaşama i... kin olarak ILO, 43 rapor yayınladı. Fakat, ne 12 Eylül döneminde ne ... ANAP hükümeti yıllarında, ILO'nun raporlarına kulak asılmadı. ... ILO'nun yayınladığı sözleşmelerde, temel amaç, ülke içindeki işçi-işveren ... hükümet üçlüsünün asgari düzeyde uyumunu sağlamaktır. Sözleşmelerin ... çoğunda, işçilere sağlanan sendikal haklar, onlara işçi olmalarından önce ... san oldukları için tanınır. Aynı mantıkla, işverenlerin ve hükümetlerin ... haklarını gözeten ILO sözleşmesi, ancak asgari düzeyde bile bir demokra... nin varolmadığı ülkelerde korkulacak(!) ifadeler taşımaktadır.

ILO, "...işçi sendikaları ve işveren kuruluşlarına tanınan hakların, özell... le İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nde ilan edilen kişi haklarına saygıy... yanması gerektiğini ve bu kişi haklarının yokluğu durumunda, sendikal ha... lar kavramının özünü yitireceğini" kabul eder.

Sendikal hakların kullanılışı sırasında temel alınan İnsan Hakları Ev... sel Bildirisi'nde tanımlanın kişi hakları arasında özel bir önem veren ILO, sendi... hakları özellikle şu maddelere dayandırmaktadır.

a- Özgürlük ve kişi güvenliği hakkı, keyfi tutuklanmama ya da gözal... alınmama özgürlüğü,

b- Düşünme ve açıklama özgürlüğü, düşünceleri savunma ve herhangi ... iletişim aracı ile bu düşünceleri yayma özgürlüğü,

c- Toplanma özgürlüğü,

d- Bağımsız ve tarafsız mahkemede adil yargılanma hakkı,

e- Sendikaların mallarının korunması hakkı,

Ne var ki böylesine temel haklara dayandırılan ILO ilkelerinin pek ... ğunda değişmez bir dipnot vardır. Bu dipnot ya işveren ve işçilerin bu hak... rı kullanırken yasaların dışına çıkmayacakları ya da hükümetlerin bu ...

YILDIRIM KOÇ
(TÜRKİYE YOL-İŞ SEN. EĞİT. VE ARAŞ. DAİRE MD.)

2821-2822 Sayılı yasalar, atamayla oluşturulan danışma meclisinde bile görüşülmeden yalnızca Milli Güvenlik Konseyi'nde ele alınıp kabul edilen düzenlemelerdir. Bu yasalar üzerinde değişiklik yapmak yerine tümüyle yeni düzenlemelere gidilmelidir. Yeni mevzuat işçi sınıfının tüm kesimlerine sendikalaşma, toplu pazarlık ve grev haklarını açıkça tanımalı , bu hakların kullanımı önündeki idari engelleri kaldırmalı, sendikalar üzerindeki devlet denetimini kaldırırken öz denetimi teşvik etmelidir.

Sendikacılık hareketinin önündeki en önemli engel, 1475 sayılı iş yasasına göre işçilerin işgüvencesinin bulunmamasıdır. Sendikalar yasası ve toplu iş sözleşmesi ve grev yasası demokratik bir şekilde oluşturulurken, iş güvencesi de sağlanmalıdır.

Uluslararası Çalışma Örgütü sözleşmeleri ve tavsiye kararları, uluslararası düzeyde işçi sınıfı ile sermayedar sınıfın üzerinde anlaştığı asgari standartları belirler. Türkiye işçi sınıfı, bir çok alanda bu asgari standartları aşacak düzeydedir. Nitekim, Türkiye'de halen yürürlükte bulunan çalışma mevzuatı ve toplu iş sözleşmeleri bile Türkiye'nin henüz onaylamadığı bazı ILO sözleşmelerinden ileri haklar içermektedir. Bugün öncelikle Avrupa işçi sınıfının kazanımları olan hak ve özgürlükler amaçlanmalıdır. Ancak ILO sözleşmelerinin mümkün olduğunca fazlasının onaylanması da ihmal edilmemelidir.

İşç sınıfının mavi yakalı kesimleri ile memur statüsünde çalıştırılan kesimlerinin toplumsal ve siyasal gelişmelere damgasını vurabilmeleri için yasalarda yapılacak değişiklikler yeterli değildir. Sınıflar zaman içinde sınıf mücadelesinde örgütlü bir biçimde yerlerini alarak öğrenir ve güçlenirler. Bugün gündemdeki en önemli sorun, işçi sınıfının gerek mavi yakalı gerek beyaz yakalı kesimlerinin ve öncelikle de memur statüsünde istihdam edilen kesimlerin örgütlülük düzeyini yükseltmektir. Sendikaların politikaları buna yönelik olmalıdır.

İşçi sınıfının bir kesimini oluşturan memurların toplu pazarlık ve grev haklarına sahip olup olmaması, kendi örgütlü kitlesel güçlerine bağlıdır. Toplu pazarlık ve grev haklarının önünde önemli hukuksal engeller vardır. İşçi sınıfının, memur kesiminin bu haklara sahip olup olmaması bizlerin isteğine bağlı değil, yüzbinlerce memurun sendikalarda örgütlenmesi ve bu uğurda memur kitlelerinin verecekleri kitlesel mücadeleye bağlıdır.

lif sendikalar da sarı sendikacılığın önlenmesi ve güçlü sendikacılık adına işkolu ve işyeri barajlarını savunmaktadır. Türk-İş'in "sarı sendikacılığı önlemek" adına barajların kalmasını istemesi ne kadar gülünçse barajlar aracılığıyla güçlü bir sendikacılık yapılacağının düşünülmesi de o kadar yanıltıcıdır. Birlik ve güçlülük çeşitli sınırlamalar nedeniyle işçilerin bir yerde yığılmasıyla sağlanamaz. Öyle olsaydı Türk-İş en güçlü işçi konfederasyonu olurdu. Türk-İş'e bu olanağı sağlayan 12 Eylül yasaları da güçlü sendikacılığın en radikal savunucusu payesine kavuşurdu. Gerçek anlamda birlik ve güçlülük ancak çalışanların kendi iradesiyle belirli hedefler doğrultusunda yükseltecekleri mücadele süreçleri içerisinde yaratılabilir. Bunun başka bir yolu ve yöntemi yoktur.

Barajların kaldırılması sonucunda kısa vadede bir sendika enflasyonu yaşanabilir. Her köşe başı çanta sendikacılarla tutulabilir. Ama işçi sınıfının gerçek taleplerini sahiplenen ve yükselten sendikalar bu kargaşa içinde ayakta kalacak ve güçlü bir yapıya ulaşabileceklerdir. 1963 yasaları sonrasında 80 civarında öğretmen sendikası kurulmuştu ama bir kaç sene sonra kalan ve bugün hatırlanan sadece bir iki tanedir.

Şubeleri sendika genel merkezlerinin, genel merkezleri konfederasyonun uyguladığı politikaların uzantısı haline getiren uygulamaların yok edilmesi bugünkü sarı sendikaların parçalanmasına yol açacak sendikal demokrasinin önemli araçlarından biridir. Şubelerin ve genel merkezlerin her düzeydeki ilişkileri tamamen işçi iradelerini yansıtacak bir biçimde karşılıklı gönüllülük temeline kurulmalıdır. Ortak hedefler etrafında etkili bir mücadele ancak böyle gerçekleştirilebilir.

4- Her türlü grev ve direniş prosedürü sendikalara ve sendika üyesi işçilere bırakılmalıdır.

Çalışanların hak alma mücadelesindeki en önemli silahı olan grev hakkı üzerindeki tüm yasal sınırlamalar kaldırılmalıdır.

Sendikaların en etkili grev biçimlerini uygulayabilir hale gelmesi, üretim kesintilerinin de kısa süreli olmasını doğuracak ve tarafların maduriyeti uzun bir sürece yayılmayacaktır.

Hak grevi, siyasal grev, dayanışma grevi ve genel grev hakkı toplu sözleşme özgürlüğünün vazgeçilmez maddeleri olarak değerlendirilmelidir.Hak grevinin olmaması, toplu sözleşme hükümlerinin kağıt üzerinde kalması sonucunu doğurmaktadır. Örneğin belediye işçilerinin toplu sözleşmeden doğan 250 milyar alacağının tahsil edilmesi için hak grevi yaşamsal bir hale gelmiştir. Çıkarları ortak olan işçi sınıfının ülkenin siyasal koşullarından kaynaklanan sorunları aşması ve demokrasi mücadelesini omuzlayabilmesi için siyasal grev hakkı kaçınılmaz olarak görülmelidir.

Körfez savaşıyla birlikte gündeme gelen grev yasaklamaları ve ekonomik krizle gerekçelendirilen toplu işten çıkarmalar gibi hala taze olan olaylar bu hakkın yakıcılığını vurgulayan örneklerdir. Keza savaş gibi uluslararası ilişkilerden, hükümet değişikliği gibi siyasal olgulardan dolaysız olarak etkilenen işçilerin siyasal grev hakkı çok önemli bir mevzidir. Sanayi ilişkilerinin organik bir boyuta geldiği, sektörler arası ve sektör içi ilişkilerin birbirine geçtiği bir süreçte dayanışma grevinin önemi özellikle sermaye sahiplerinin çalışan sınıflar karşısında kolayca ortak tavır almaya giriştikleri günümüz ilişkilerinde, genel grev ve dayanışma grevlerinin önemi tartışma götürmez haklar olarak algılanmalıdır.

5- Herkese iş güvencesi anayasal bir hak olarak sağlanmalıdır.

Örgütlenmenin ve mücadelenin önündeki en büyük engellerden biri gittikçe büyüyen bir işsizler ordusunun yanı başında işsiz kalma korkusudur. Gerçek bir toplu sözleşme özgürlüğü için, mücadele bilincinin gelişimi için emeğinden başka geçim aracı olmayan işçilerin iş güvencesinin garanti altına alınması çok önemlidir. Aksi halde yaşamak için çalışmaya, çalışmak için boyun eğmeye zorlanan emekçilerin özgür iradeleriyle mücadeleye girişmeleri çok zordur.

6- Lokavt anayasal bir suç sayılmalıdır.

Grevler sırasında çalışmak isteyen işçilere sermaye sahiplerinin ücret ödememesi için, korunma amacıyla ortaya çıkan ve daha sonra işçi sınıfına karşı bir silah haline gelen lokavt uygulaması bugün hiç bir uluslararası sözleşmede ve Avrupa Anayasasında yer almayan anti-demokratik bir uygulamadır.

■ ***Bugün çalışan sınıfların temel ihtiyacı olan şey ekonomik demokratik haklarda kısmi iyileştirilmelere gidilmesi değildir. Bugün ihtiyaç olan temel şey çalışanların kendi yaşamlarına ilişkin kuralların yaratılmasına fiili katılım ve bunları denetleme alışkanlığının yaratılmasıdır. Sınıfsal bilincin, egemen sınıfların ideolojik hegomonyasından kurtulmasının iklimini hazırlamaya girişmektir.***

...keleri Yetmez

...NORMLARI VE TOPLUMSAL UZLAŞMA

Ankara Belediye İşçilerinden Uyarı!

İşçilerin Sesi (Ankara)

Geçtiğimiz günlerde yapılan ve gazetemizde 32. sayısında yeralan Belediye-İş sendikası Temsilciler Kurulu Toplantısı'nda, sendika yönetiminin "çağdaş sendikacılık" diye kavramlaştırdığı sendikal anlayış, Ankara belediyelerinde çalışan işçilerin yoğun tepkisiyle karşılaştı. İşçiler, aynı zamanda sendika yönetimlerinin yıllardır süre getirdikleri, işçiler karşısındaki tavır ve politikaları da eleştirerek "Sınıf ve Kitle Sendikal Anlayışı"nı savunduklarını belirttiler.

Belediye-İş Sendikası'nın işten atılmalar, ödenmeyen ücretler, geçici işçilere vize uygulanmasıyla ilgili 434 sayılı KHK gibi konularda sessiz kalması ve bunun karşısında hükümetin "demokratikleşme programı"yla yaratmaya çalıştığı görüntünün peşine takılarak "çağdaş sendikacılık" kavramıyla, işçi sınıfını düzenin dayanaklarından biri haline getirmeye yol açacak tavır ve yönelimlere belediye işçileri sessiz kalmadı.

Bu gelişmeler karşısında geniş kitle toplantıları düzenleyen belediye işçileri; bu konulardaki eleştiri ve sendikal anlayışlarını ifade eden bir deklarasyon hazırladılar. Deklarasyon, Ankara belediye işçileri tarafından tartışıldıktan sonra imzaya açılan deklerasyon 5 bin imza topladı. İşçiler bu imzalarla birlikte 11 Aralık günü Türk-İş Genel Merkezi'nde toplanan Belediye-İş Sendikası Başkanlar Kurulu'na, yaklaşık 1000 civarında bir işçi kitlesiyle giderek, konferans salonunda toplandılar. Bir üst katta toplanan Başkanlar Kurulu'na temsilci gönderen işçiler, tüm başkanların işçilerin yanına inmesini ve işçiler tarafından hazırlanan deklarasyonun, sendika yöneticilerinden biri tarafından yüksek sesle okunmasını istediler. Fuat Alan; "siz buraya bu kadar işçi ile gelip baskı uyguluyorsunuz, bu demokratik değil" diyerek, işçilerin yanına inmeyi reddederken, Başkanlar Kurulunda bulunan kimi şube başkanları da; "biz kimseye hesap vermeyiz ne demek oluyor bu" sözleriyle tepki gösterdiler. Ancak işçilerin yoğun tepkileri üzerine salona inmek zorunda kaldılar. Deklarasyon, işçilerin istiği üzerine Ankara 1 nolu Şube Başkanı Musa Toprak tarafından "yüksek sesle" okundu.

Deklarasyonun okunmasından sonra söz alan Fuat Alan; "Bizim çağdaş sendikacılık anlayışımız yanlış anlaşılmış. Çağdaş derken, biz, sınıf sendikacılığını reddettiğimizi değil, ilkel bir sendikal anlayışımızın olmadığını anlatmak istiyorduk. Metinde yazılanların %90'ına katılıyoruz. Başkanlar Kurulu'nda tartıştığımız konular zaten bunlardır" diyerek, durumu kurtarmaya çalıştı. Fuat Alan'ın İnönü'yle görüşmelerinin olduğunu belirterek izin istemesinden sonra, işçiler de programları gereği Çalışma Bakanlığı'nın önüne kadar "İşçi Kıyımına Son, 434'e Hayır, Ankara Belediye İşçileri" pankartıyla yürüdüler.

İŞÇİLER BAKANLIK ÖNÜNDE

Belediye işçileri Çalışma Bakanı Mehmet Moğoltay'a temsilcileri aracılığıyla taleplerini ilettiler. Temsilciler "434 sayılı KHK'ın kaldırılması, 13. ve 17. maddelerin işçiler lehine değiştirilmesi, ödenmeyen ücretlerin ve birikmiş işçi alacaklarının ödenmesi, işten atılan işçilerin işlerine geri alınması şeklindeki taleplerini Çalışma Bakanı'na ilettiler. Çalışma Bakanı Moğoltay ise; 434 sayılı KHK'nın İç İşleri Bakanlığı'nın yetkisi dahilinde olduğunu, ancak kendilerinin diğer maddeler üzerinde çalışmalarını sürdürdüklerini belirterek; işçi alacakları ile işten atılan işçilerin işlerine geri alınması için belediye başkanlarıyla görüşeceği yönünde söz verdi.

Bakanlık önünde halay çeken işçiler ise, yaptıkları konuşmalarda kazanmanın tek yolunun mücadeleden geçtiğini, işçilerin tek dayanaklarının kendi öz güçleri ve örgütlü mücadeleleri olduğunu belirterek dağıldılar.

"Demokratikleşme programı" adı altında işçi sınıfının mücadelesinin etkisizleştirilmeye girişildiği, ciddi hiçbir mücadele programına sahip olmayan sendika genel merkezlerinin çağdaş sendikacılık adı altında sınıf uzlaşmacılığını kurumlaştırmaya girişiği bu dönemde Ankara belediyelerinde çalışan işçilerin yükselttikleri bu ses büyük bir önem taşımaktadır. Sınıfların olmadığı, sınıf mücadelesinin bittiği, "toplumsal uzlaşma"nın baş tacı edildiği bir ideolojik iklimde; çalışan sınıfların, taleplerini sahiplenip yükseltmeleri, kendi sendikalarından başlamak üzere her yerde ve her aşamada yetkili ve denetleyici olmayı hedeflemeleri kaçınılmaz bir görevdir.

Yeni bir toplu sözleşme ve genel kurul sürecinin arifesinde olan belediye işçilerinin kendi işkollarında kalıcı kazanımlar elde etmesi için gerçek bir yerel yönetim anlayışına sahip olmaları gerekmektedir. Hükümet programında yer alan, çalışanların belediye yönetimlerine katılması yönündeki içi boş belirleme emekçi sınıflar lehine bir programla gerçekleştirilmeye girişilmelidir. Belediye işkolunda, yerel yönetim anlayışı olmayan bir çabanın kalıcı kazanımlar elde etmesi mükün görünmemektedir.Bu anlayışın temeli çalışanların yerel yönetimlerde iktidar olması, yönetime katılması ve yönetmeyi öğrenmeyi hedeflemesi gerekmektedir. Ancak belediye olanaklarının ve kaynaklarının denetlenmesiyle, işçilerin birikmiş alacakları ve bundan sonraki alacakları karşılanabilir, sözleşmelerde yer alan ücretler kağıt üzerinde kalmaktan kurtulabilir. Diğer önemli bir nokta ise iş güvencesi sorunudur. Bunun için ilk elden belediye şirketlerinin kaldırılması, hizmetlerin özel şirketlere verilmemesi yönünde mücadele edilmeli ve bu mücadelenin kazanımları sözleşmelere yansıtılması hedeflenmelidir.Disiplin Kurulları'nda işçilerin ağırlığının arttırılması, ilk işe giriş ücretinin ortalama ücret seviyesinde tutulması ve işten çıkarma durumunda kötü niyet tazminatının istenmesi sözleşmelerin grev maddesi haline getirilmelidir.

■ *Belediye işçilerinin, Başkanlar Kurulu'na sundukları deklarasyon metnini kısaltarak veriyoruz.*

Belediye-İş Başkanlar Kurulu'na,

Belediye-İş Genel Merkezi tarafından düzenlenen "Temsilciler Kurulu Toplantısı" 16 Kasım 1991 tarihinde Türk-İş toplantı salonunda yapıldı.

Toplantının amacı; Belediye-İş Genel Merkezi tarafından sendikal sorunlarımız, istemlerimiz ve hedeflerimizle ilgili olarak işçilerin görüş ve önerilerini almak" olarak bildirilmişti. Ancak toplantı sırasında ve sonrasında görüldü ki, Belediye-İş Genel Merkezinin amacı;

a) Uzlaşmacı ve bürokratik "ÇAĞDAŞ SENDİKACILIK" anlayışını işçilere ilan etmek,

b) Sendika disiplini adı altında, zaten sendikaların irtibat bürosu olmaktan başka bir yetkisi olmayan şubelerin ve işçilerin, bir toplu sözleşme öncesinde iplerini sıkmak, emirlerine amade duruma getirmek,

c) Toplantı sonunda da, kendilerinin günlerce önce hazırlamış oldukları kamuoyuna açıklanacak SONUÇ BİLDİRGESİ'ni bir oldu bittiye getirip temsilcilere onaylatmaktı.(...)

NASIL MI?

Toplantının çok öncesinden şubeler haberdar edilerek, gündemdeki konularla ilgili kendi işçileriyle tartışmaları, işçilerden süzülüp gelecek sonuçların toplantıya yansıması sağlanmamıştır. Ankara Belediye-İş şubeleri ise 1 nolu şubede duyarlı işçi ve temsilcilerin zorlaması sonucu yapılan yetersiz çabanın dışında konuyu işçilerle tartışmak bir yana, toplantıda yalnızca boy göstermişlerdir.

Toplantı sonunda kamuoyuna açıklanacak sonuç bildirgesinin daha toplantıdan günlerce önce Genel Merkez tarafından hazırlandığı, oradaki konuşmaların, işçilerden görüş ve öneri almanın bir aldatmaca olduğu işçiler tarafından açığa çıkarılmıştır. Genel Merkezin işçileri "güdülecek-sürü" yerine koyan bu tutumuna tepki gösteren temsilcilere, bir Genel Merkez yöneticisi, "siz bu kafayla giderseniz daha çok işten atılırsınız" deme gafletinde bulunmuştur.

Toplantıda Genel Merkez yöneticileri sınıf mücadelesinin bittiğini, artık zamanın sınıf mücadelesi ve sınıf sendikacılığı zamanı değil, sınıfların uzlaşmasına, konsensüse dayanan ÇAĞDAŞ SENDİKACILIK zamanı olduğunu, işten atılan, atılması an meselesi olan, aylardır maaş alamayan işçilerin gözlerine baka baka kürsüden söylemek talihsizliğine düşmüşlerdir.

Nedir son günlerin modası olan ÇAĞDAŞ SENDİKACILIK?

Diyorlar ki; dünya ekonomik, sosyal ve siyasal olarak bütünleşiyor. İşçiyle patron da artık bütünleşmelidir. Demek istiyorlar ki; "Artık sendikalar da, işçilerin sokağa çıkarak hak aramak gibi "edepsizlikler" yapmasına, greve çıkıp patrona zarar vermek gibi "yaramazlıklar" yapmasına izin vermemelidirler."

Bilindiği gibi bu zihniyet ABD'nin önderliğinde, diğer emperyalist devletlerin ortaklığında"YENİ DÜNYA DÜZENİ" diye yutturulmak istenen yeni sömürü ve zulüm politikasının bir sonucudur. Bu politikanın gereği olarak artık sınıflar ortadan kalktı, sınıf mücadelesi de bitti denilmektedir.

Yani binlerce işçiyi karın tokluğuna çalıştıranlarla, işten atılanlarla, sömüren ve ezenlerle, iş için emek için sokağa dökülen işçiler arasında sınıf mücadelesinin ortadan kalktığı iddia edilmektedir. Ülkemizde patronların uysal çocuğu olan Türk-İş ABD'de öğrendiği bu politikayı yıllardır uygulamakta, 12 Eylül'ü destekleyerek, patronlarla kolkola girerek ekonomik ve demokratik haklarımızı sömürücülere peşkeş çekmektedir. Şimdi ise sanki bir yenilikmiş gibi Belediye-İş yöneticileri tarafından çağdaşlık maskesiyle Amerikancı sendikacılık bize dayatılmakta, aşımıza ekmeğimize göz koyanlarla, alınterimizi sömürenlerle uzlaşmamız, kardeş olmamız istenmektedir.(...)

Belediye-İş yönetiminin, işverenlerle görüşmeler, el ovuşturmalar ve kuru sıkı atıp tutmalarla sorunlarımızı çözümsüzlüğe itmesi anlamına gelen ÇAĞDAŞ SENDİKACILIK anlayışının faturasını biz Belediye işçileri çok ağır ödedik, ödemekteyiz de. Şimdiye kadar ancak işverenlerin istediği şeylerde "uzlaşma" sağlayabilen, bir türlü işçilerin istediği şeylerde uzlaşma sağlayamayan ÇAĞDAŞ SENDİKACILIK'ın Belediye işçilerine çıkan bilançosu;

- İzmir'den Mersin'e, Sincan'dan Keçiören'e, Mamak'tan Büyükşehir'e atılan yüzlerce işçi, işverenlerin pervasızlığı, halen kanamaya devam eden, kangrene dönüşmek üzere olan geçici işçilik yasası,

- 40 binden fazla Belediye işçisinin alamadığı, halen ne zaman alacağı belli olmayan, toplu sözleşme farkları, ücretler, ikramiyeler, hatta vergi iadeleridir. (...)

Bizler Ankara belediyelerinde çalışan işçiler olarak temsilciler tarafından dile getirildiği halde bildirgede yeralmayan görüş ve önerilerimizi Başkanlar Kuruluna sunuyor, bu konuların kurulda tartışılmasını ve bu doğrultuda kararlar alınmasını istiyoruz.

1- Çağdaş sendikacılık diye yutturulmaya çalışılan uzlaşmacı ve bürokratik sendika anlıyaşını reddediyor, sömürü devam ettiği, ezen ve ezilenler varolduğu sürece "SINIF VE KİTLE SENDİKACILIĞI"nın devam edeceğine inanıyoruz. Belediye-İş bunu deklere etmelidir.

2- Bu kurultaylar daha sık yapılmalı, hazırlıklar daha önceden başlatılarak tüm işçilerin görüş ve önerilerinin alınabileceği aşağıdan yukarıya bir hat izleyecek biçimde düzenlenmeli, yalnızca temsilciler değil katılmak isteyen duyarlı her işçinin katılabileceği bir şekilde geniş tutulmalıdır.

3- Kendisini "sendikal demokrasi" şampiyonu ilan eden Belediye-İş, temsilcilerini atama yoluyla belirleme politikasından vazgeçerek temsilcilerin yalnızca seçimle belirlenmesini tüzük maddesi haline getirmelidir.

4- Sendika şubelerinin Genel Merkez'in bir irtibat bürosu olmaktan çıkarılıp, eğitim, eylem kararı alabilme gibi daha geniş yetkiler verilerek "SINIF VE KİTLE SENDİKACILIĞI" temelinde ÖZERKLİK sağlanmalıdır.

TOPLU SÖZLEŞME

A) Sözleşmenin AÇIK ve ŞEFFAF olması açısından, yalnızca profesyonel kadrolara yetki verme anlayışı terkedilmeli, toplu sözleşme "KAPALI KAPILAR ARDINDA" yapılmamalıdır. Şubelere bağlı her belediyenin her işyerinden seçilmiş bir işçinin katılımıyla oluşacak "TOPLU SÖZLEŞME İZLEME KOMİTESİ" de yetkilendirilmelidir.

Bu Türkiye çapında genel bir politika haline getirilmelidir.

B) Toplu sözleşme taslağı işyerinde işçiler tarafından seçilecek "TOPLU SÖZLEŞME İŞYERİ KOMİTELERİ" aracılığıyla bütün işçilerle tartışılarak son biçimini almalı, sözleşmenin her aşamasında işçilerin SÖZ ve KARAR hakkı eksiksiz hayata geçirilmelidir (Şu anda Çevre Belediyeleri Şubesi, Sincan sözleşmesi için eski taslağı aynen işverene göndermiş, taslağı isteyen işçilere "vermiyorum" diyerek polis çağırmakla tehdit etmiştir.)

C) Çevre Belediyeleri Şubesi'nin iki ay önce EGO şubesinin ise Büyükşehir ve 2 Nolu şubeden üç ay sonra sözleşmeye oturması, önümüzdeki toplu sözleşmede belediye işçilerinin eylem gücünü kıracaktır. Belediye işçileri arasında birliğin ve dayanışmanın sağlanması, kamuoyunun yaratılması açısından, sözleşmelerin aynı tarihte başlaması belediye işçilerinin yararına olacağından, Genel Merkez üzerine düşen görevi yapmalıdır.

D) Ankara Belediye-İş şubeleri kendi aralarında bir koordinasyon kurulu oluşturarak, sözleşmenin TASLAK, GÖRÜŞME VE BİTİRME aşamalarında birlikte hareket etmelidir.

E) Genel Merkez bu toplu sözleşme döneminde Türkiye çapında;

1. Haftalık çalışma süresi (en fazla 40 saat)

2. İşgüvenliği (disiplin kurulunda eşit oy hakkı ve ihraç cezasının oybirliği şartına bağlanması)

3. İşçi sağlığı

4. İşçilerin işyerlerinde ve belediye yönetiminde kendi temsilcileri aracılığıyla söz ve karar hakkı

5. Sözleşmenin güvencesi (yani alınan hakların verilmemesi veya yanlık ve eksik uygulanması karşısında işi bırakma hakkı)

6. 1 Mayıs

gibi temel konularda geri sözleşme taslağı hazırlayan, ya da görüşmede geri adım atacak şubelere engel olmak için merkezi bir politika izlenmelidir. Yani sendika disiplini dediği merkezicilik dediği şeyi, işçilerin hakkını aramak için eyleme götüren şubelere değil, işçileri bölen, alınmış eylem kararlarına uymayan, sözleşme masasında işçileri satan, işçisini sendikasından kovan şubelere uygulanmalıdır.

Yukarıda belirttiğimiz konularda genel merkez şubeleri ve işçileri yoksayarak onların yerine taslak hazırlamak, onları dışarı çıkarıp sözleşme imzalamak gibi dayatmacı değil, koordine edici olmalıdır.

İŞTEN ATILMALAR VE GEÇİCİ İŞÇİLİK

Ankara Belediyelerinde; Sincan (860 kişi), Keçiören (93 kişi), Mamak (8 kişi), Büyükşehir (8 kişi) olmak üzere yüzlerce işçi atıldığı halde Genel Merkez ve ilgili şubeler üzerlerine düşen görevleri yapmamışlardır.

Şimdi ise 434 sayılı KHK dolayısıyla Mersin Belediyesi'nde 1000 geçici işçinin işine son verilirken, başka illerde de Belediye başkanları kararnamesi mazeret göstererek geçici işçileri sokağa atma hazırlığındadır.

Ankara'da işçi kıyımıyla ünlü Sincan Belediyesi'nin çalışan 900 dolayında işçisinin yalnız 520'si için bütçe yaparak 400 işçiyi işten atması an meselesidir. Çankaya'da ve diğer belediyelerde sözleşmeler en son Aralık sonuna kadar uzatılmaktadır.

Dolayısıyla 434 sayılı KHK'nın iptali acil olmak üzere şu anda çalışmakta olan tüm geçici işçilere kadro verilmesi ve geçici işçilik statüsünün kaldırılması, işten atılmaların durdurulması ve atılanların geri alınması, geriye dönük hakların ve ücretlerin tam ödenmesi için, yalnızca imza kampanyasıyla yetinilmeyip, 1 Ocak'tan önce ÜRETİMDEN GELEN GÜÇ kullanılmalıdır. Gerek yukardaki sorunlarımızın çözümlenmesi, gerekse demokratik haklarımızın alınması için rica-minnet politikalarından vazgeçilerek üretimden gelen gücü ve örgütlü mücadelesi esas alınmalıdır.

Eğit-Sen Genel Başkanı İsmet Aktaş:

"657 İptal edilmelidir"

Kamu çalışanlarının sendikal mücadelesi açısından bir dönüm noktasının yaşandığı şu günlerde, yeni hükümetin sendikal yasalara ilişkin tavrı çok net değil. Eğit-Sen Genel Başkanı İsmet Aktaş'la, kamu çalışanlarının sendikal talepleri ve eğitim alanına ilişkin mücadele programları üzerine yaptığımız şöyleşiyi sunuyoruz.

İ.S- *Hükümet memurlara sendika hakkının tanınacağını söylüyor. Sizin görüş ve talepleriniz neler?*

İ. Aktaş- Hükümetin açıklamalarında memurların sendika hakkından bahsediliyor. Bu gelişme bizim yürüttüğümüz mücadelenin sonucudur. Ancak hükümetin "veriyoruz" demesi bir aldatmaca. Biz sendikalarımızı zaten kurduk ve çalışma yürütüyoruz. Onlar ancak bu durumu kabullenmişlerdir. Fakat grevli ve toplu sözleşmeli sendikadan net olarak sözetmiyorlar. ILO standartlarına uygun düzenleme deniyor. ILO kararları ise memurların grev hakkı konusunda bağlayıcı hüküm taşımıyor. Bu bizim için geri bir noktadır. Kabul etmemiz mümkün değil. Evrensel sendikal çalışma tanımı grev ve TİS'i kapsar. Grevsiz sendika ancak dernek olabilir.

İ.S- *Memur sendikalarına ilişkin yasal düzenleme sizce ne olmalı?*

İ. Aktaş- Bizim özel olarak bir "memur sendika yasası" derdimiz yok. Bu konuda Anayasal güvence ve memur sendikaları ile işçi sendikalarının tek bir başlık altında ele alınmasını istiyoruz. Anayasal güvence konusunda ise hükümet meclisteki oy sayısının Anayasa değişikliğine yetmeyeceğini söylüyor. Bizim acil taleplerimiz var. Örneğin öncelikle eski İçişleri Bakanlığı'nın "memurlara sendikal faaliyetler yasaktır" içerikli genelgesi kaldırılmalı. Sendikalara karşı açılan davalar ve bundan kaynaklanan soruşturmalar düşmeli. TİS için taraf kabul edilerek, görüşmelere başlamalıyız.

İşçi memur ayrımı olmaksızın yasal düzenleme yapılmalı. Aynı hak tüm emekçilere aynı biçimde tanınmalı. Bunun mevcut memur anlayışı değişmeli. Osmanlı'dan beri memurlar devletin eli, kolu, onun parçası olarak görülür. Bu eğilim memurlarda da var. Memurların eskiden varolan ekonomik ayrıcalığı ve sosyal konumu bu inancı destekliyordu. Oysa şimdi işçilere çok daha yakınız. Memurlar kendilerini bir işçi gibi ve devleti de bir işveren olarak görmelidir. Böylece cepheden tavır almak kolaylaşır. Bu çerçevede 657 iptal edilmelidir. Çünkü memurların özlük, atama, nakil gibi sorunları bu yasayla devletin belirleyiciliğine bırakılır. Oysa sendika, bunları toplu sözleşmeyle gücü oranında belirlemeye çalışır. Ayrıca 2821-2822 sayılı kısıtlayıcı yasalar kaldırılmalı ve bu özgürlüklerin tanınmasıyla yetinilmemelidir.

İ.S- *Memurlarla işçilerin birlikte örgütlenmesi konusundaki görüşünüz?*

İ. Aktaş- Diğer işkollarındaki durumu tam bilemiyorum. Ancak bizim işkolumuzda sendikamızın özgül talepleri var. Biz sadece özlük haklar -ekonomik-demokratik, sosyal haklar- için kurulmuş değiliz. Bunlardan yola çıkarak eğitimin demokratikleştirilmesi bir yandan ders programlarının yapılışından, uygulanışına ve idarecilerin seçilmesine dek demokratik bir işleyişin oluşturulmasını, diğer yandan eğitimin içeriğinin ve yapısının demokratikleşmesini içerir.

Bu noktadan hareketle örneğin, Tez Koop-İş'e üye işçilerin çalışma koşulları ve talepleri ile önemli farklılıklarımız var.

Tartışılabilir olmakla birlikte kamu çalışanlarının ortak federasyon oluşturması ve işçi sendikalarıyla bir üst örgütte bir araya gelmesi düşünülebilir.

Genel olarak çalışanların mücadele birliğini yaratmak temel bir hedeftir.

İ.S- *İşkolunuzdaki diğer sendikal çalışmalar nelerdir?*

İ. Aktaş- Şu anda Eğit-Sen dışında kurulmuş bir Eğitim-İş sendikası var. Ayrıca MÇP ve RP'lilerin ortak ve DYP'lilerin de ayrı bir sendika hazırlığı var. Bunlar henüz pek olgunlaşmış değil. Şu an daha başlangıç aşamasında. İktidar olanaklarından yararlanarak bir devlet sendikası örgütlenmesi olasılığı var. Ancak bu çalışmanın etkili olacağını sanmıyorum. Öğretmenler sendikal parçalanmayı aşacaktır. Sendikal birlik eninde sonunda mücadele zemininde, ilkeli bir birlikle, ilerici-demokratik temelde sağlanır. Şu an mevcut iki sendika okullarda, işyerlerinde ortak tavır içinde biraraya gelebilir. Çünkü mücadele aslolarak işyerlerindeki örgütlülükler üzerinde gelişecektir.

İ. S- *Bu işyeri örgütlülüklerinin yapısı, çalışma alanları ne olabilir?*

İ. Aktaş- Bizim sendikamızın örgütlenme temeli işyeri örgütlenmeleridir. Ancak bunu başarabildiğimiz söylenemez. Şu an okullarda demokratik bir şekilde seçilen işyeri temsilcilerimiz varolmakla birlikte işyeri örgütlenmesini karşılayamıyor.

İşyeri örgütlenmeleri eğitim emekçilerinin ve eğitimin tüm sorunlarıyla ilgilidir. Dayanışma etkinlikleri, sendikanın kararlarına işyerinden katılma, demokrasi mücadelesine katılma, eğitim emekçisi-veli-öğrenci işbirliğini yaratma, eğitim sorunlarının çözülmesi bu örgütlenmelerin faaliyet alanlarıdır. İşyeri örgütlenmeleri ayrıca yasal organlar yokedildiğinde de -12 Eylül gibi- mücadelenin devamlılığını sağlamanın aracı olabilirler. Başından itibaren tüm kararlara katılan emekçiler yöneticileri yokken de çalışmayı sürdürebilirler.

Bu örgütlülükler yaşamın her alanına yöneldiği ölçüde devamlı ve kalıcı olabilirler. Aksi halde sıcak dönemlerde ortaya çıkar sonra dağılırlar. Kalıcılık açısından sendikanın kitlesine yönelik olarak yürüteceği eğitim çalışmaları da önem taşır.

İşyeri örgütlülüklerinin oluşumunda insan ilişkilerinin sağlıklı kurulması çok önemli. Güven, dayanışma, paylaşma gibi değerlerin üzerinde oluşan ilişki ve çalışmalar siyasal dini farklılaşmalar ve sendikal parçalanmaya yolaçan yapay ayrılıkları aşmayı sağlar. Emekçilerin kendi gerçek çıkarları doğrultusunda ortak mücadele etmesini engelleyen bölünmeler bu temelde yokedilebilirler.

Eğitimin sorunlarının -ısınma, kalabalık sınıflar, düşük düzeyli eğitim, paralı öğretim- çözülmesi öğrenci aileleriyle birlikte çalışmak, hizmetlilerin sorunlarına el atmak, disiplin kurullarına öğrencilerin katılması gibi sorunlar işyeri örgütlenmelerinin çalışma konularıdır.

İ.S- *Eğit-Sen'in şu anda durumu nedir?*

İ. Aktaş- Örgütlenmemiz gelişme içinde. Ancak hükümetin vaatleri sonunda ortaya çıkan bir bekleme eğilimi ve rehavet eğitim emekçilerinde var. Bunun aşılması gerek. Biz kendimizi tanıttıkça ilgi artıyor. Pek çok yerden örgütlenme talebi geliyor. Şu an 100 temsilcilik ve 11000 dolayında üyemiz var. 4-5 Ocak tarihlerinde de 1. Kongremizi yapacağız.

Devrimci Öğretmenler ne istiyor?

4-5 Ocak 1992 tarihlerinde Genel Merkez Genel Kurulunu yapacak olan Eğit-Sen içindeki Devrimci Öğretmenler, genel kurula yönelik çalışmalarını sürdürüyorlar. Bu sırada, Devrimci Öğretmen Programı olarak oluşturulan çalışmada, öğretmenlerin sendikal mücadelesinde işyeri örgütlülüklerinin önemi vurgulanıyor ve somut talepler sıralanıyor. Bu programdan bazı bölümleri aşağıda aktarıyoruz.

"EĞİT-SEN'İN TOPLU SÖZLEŞME HEDEFLERİ:

1-Sendikal çalışmaların özgürce yapılması doğrultusunda;
-Sendika üyelerinin sendikal eğitim yapabilmesini,
-Sendika temsilci odalarını,
-Sendikal çalışmalarda işyerinin olanaklarından yararlanmayı,
-Sendikal eğitim izinlerini, sendika temsilcilerinin sendikal çalışma yapabilmelerini,
-Sendika üyeleri, temsilcileri ve yöneticilerinin iş güvencesini, sendikal çalışmalarından dolayı cezalandırılamayacağını,
-Sendika aidatlarının bordrodan kesilerek bankaya yatırılmasını ve listenin sendikaya gönderilmesini,
2- Çalışma koşullarının iyileştirilmesi doğrultusunda;
-Çalışanların yılda bir kez chek-up yaptırılmasını, altı ayda bir kez akciğer filmi çektirilmesini, kan tahlili yaptırılmasını,
-İşyerinin yeterli (en az 20 derece) ısıtılmasını,
-Işıklandırma, havalandırma sisteminin çağdaş ölçülere uygun olmasını,
-Kütüphane, okuma, laboratuvar, spor, müzik, yabancı dil salonları, teknik eğitimde atölyelerin teşekkülü, iş kazalarından koruyucu tedbirlerin alınmasını ve her türlü araç-gerecin bulundurulmasını,
-Her işyerinde doktor, hemşire ve sağlık odası ile ambulansın bulundurulmasını,
-Çalışma koşullarına uygun temizlik tesisleri ve temizlik malzemesini,
-Çalışma saatlerinde giyilmek üzere (yazlık/kışlık) iş elbisesinin, atölye/laboratuar vb. gibi işyerlerinde çalışanlara ve öğrencilere koruyucu malzemenin verilmesini,
-Dersliklerde bulunan tebeşir, sıra, tahta vb. sağlık koşullarında uygun, dersliklerin öğrenci sayısına denk düşen büyüklükte olmasını.
3- İyi Bir Ücret ve Sosyal Haklar Elde Etmeyi
- İnsanca yaşamın karşılanacağı ücreti,
- İkramiye, yakacak, izin, giyim, bayram, yol (ya da servis), doğum, ölüm, evlenme parası -Çalışma süreleri- nin dışındaki süreler için fazla mesai,
- Meslek hastalıkları ve iş kazasıyla, sosyal sigorta ve tazminat hakkını,
- Sağlık hizmetlerinin parasız olmasını,
- Çalışanların çocukları için kreş ve anaokulu,
- Doğum, ölüm, evlenme, izinlerinin arttırılmasını,
- Çalışanların dinleneceği sosyal tesislerin devlet tarafından yapılmasını,
- Çalışanların konut sorunlarının çözümünü,
- Bir öğün yemek ve çalışma aralarında çay-meşrubat,
- Teknik ve meslek okullarında üretilenlerin gelirlerinin üretenlere verilmesini,
- Belli bir miktarın okula bırakılmasını,
- Stajyerlerin çalıştıkları yerlerde ücretsiz çalıştırılmamalarını ve sendikalı olma haklarını,
- Her işyerinde çalışanların ve öğrencilerin yararlanacağı tüketim kooperatiflerinin kurulmasını,
4- İşyerlerinde (Okullar) Çalışanların Öğrencilerin Disiplin Kurullarına Katılması
- Disiplin cezalarının oybirliğine dayandırılmasını,
- Gizli rapor sisteminin kaldırılmasını,
- Öğrencilerin okul yönetimine katılmasını, öğrenci disiplin kurulunda öğrencilerin ve sendikanın temsilcisinin bulunmasını,
- Disiplin suçlarının ve cezalarının toplu sözleşmede belirlenmesini,
- Sürgünün disiplin cezası olmaktan çıkarılmasını,
5- Yönetimlere Katılma ve Diğer Haklar
- Sendika üyesi çalışanlar, veliler, öğrenciler ve işveren vekillerinden eşit temsil yöntemiyle bir konsey oluşturulmasını, okulun tüm sorunlarının bu konseyle görüşülmesini, alınan kararların pratik gereklerinin de yerine getirilmesini,
- Okul aile birlikleri, koruma derneklerinin de aynı biçimde (sendika, veli, öğrenci, idare) temsilcilerinden oluşturulması ve konseye bağlı olmalarını; kararların pratik gereklerinin de yerine getirilmesini,
- Okul yöneticilerinin bu konsey ve aile birliği, koruma derneği, öğrenci derneğinde görüşü alınarak çalışanlar tarafından seçilmesini,
- Okul kooperatiflerinin konsey tarafından işletilmesini,
- 1 Mayıs'ın işçilerin, emekçilerin mücadele, birlik, dayanışma günü kabul ederek tatil günü olmasını ve kutlanmasını hedeflemelidir."

TÜM BEL-SEN 1. YIL KUTLAMALAR

İZMİR'DE HALAYLI KUTLAMA

İşçilerin Sesi (İzmir)

Tüm Bel-Sen ayrıca 20 Aralık günü 12-13 saatleri arasında Anakent Belediyesinin önünde halaylı davullu zurnalı bir kutlama yaptı. Bu arada, aynı gün İzmir 1 ve 2 Nolu Şubeleri de tüzel kişilik kazandı. Kuruluş yıldonümü nedeniyle Tüm Bel-Sen'in 18 Aralık günü İzmir'de düzenlediği yemeğe katılım yüksekti. Tüm Bel-Sen Genel Başkanı Vicdan Baykara, Karşıyaka ve Bornova Belediye Başkanlarının da katılımıyla gecede ilginç bir görüntü oluştu. Karşıyaka Belediye Başkanı ile Tüm Bel-Sen genel başkanının protokol masasında biraraya gelmeleri, toplu sözleşme masasına oturma hazırlığı olarak yorumlandı.

Yaşasın Tüm Bel-Se

İşçilerin Sesi (Ank

TÜM BEL-SEN Ankara Şub sendikanın tüzel kişiliğini kazanm nın 1. yıldönümünü kutladı. Kutla lar saat 12:30'da Ankara belediye nin tümünde, geniş bir katılımla ba dı. Belediyelerde konuşmalar yap şiirler okundu. Halaylar çekilip tü ler söylendi. Saat 14:00'de, bin c rında memur Sakarya'da yapıl olan basın açıklaması için bir a geldi. Memurlar burada da hala çekip, dövizlerini açtılar. Yap açıklamada "Koalisyon hükümet memur sendikalarını tanıyacağız mesi artık bize yetmiyor. Bizler bi önce kurduğumuz sendikaların t sözleşme ve grev yetkisini istiy ve alacağız".

Biz çok açık ve net söylüyo Memur sendikaları ile ilgili kanun ğişiklikleri Anayasa değişikliği belirsiz bir tarihe ertelenemez. geçirilmeden, 2821-2822 ve 657 s yasalar kaldırılarak, bütün çalışa kapsayan ve sendika hakkının olm olmaz koşullarından olan grev ve lu pazarlık hakkını güvenceye ala ni bir düzenleme derhal yapılma 657'nin gölgesinde bir sendika ist yoruz. Bu konuda 2 partili koal nun takipçisi olacağız. Memurlar gili her türlü ücret, yasal haklar v sal düzenlemeler memur sendik nın görüşleri, önerileri mu alınarak yapılmalıdır" denildi.

Basın açıklamasının ardından sayıda memur ve çevredekilerin mıyla, Sakarya'dan TÜM BEL Ankara Şubeye kadar yüründü.

Memurlar "TÜM BEL-SEN ra temsilciliği" yazılı pankartın sında, ellerinde dövizlerle yürü "Grevli Toplu Sözleşmeli S Hakkımız Söke Söke Alırız", "S Değil Toplu Sözleşme İstiye "Yaşasın TÜM BEL-SEN" sloga nı attılar. Oldukça uzun süren yü boyunca polis müdahalesi olmad rüyüş, Cihan sokaktaki TÜM SEN Ankara şube önünde son b

Tüm Bel-Sen Ankara Şubesi Genel Kurulu yapıldı

İşçilerin Sesi (Ankara)

Tüm Bel-Sen Ankara şubesi fiili genel kurulu 14 Aralık tarihinde gerçekleşti. Altındağ Belediye Başkanı Ali Rıza Koç'un da katıldığı genel kurulda çok sayıda belediye memuru, kamu çalışanlarının sendikal mücadelelerine ve Tüm Bel-Sen sürecine ilişkin düşüncelerini ifade eden konuşmalar yaptılar.

Genel Kurulda, Tüm Bel-Sen'in gelişim süreci, sendikal anlayış ve yaşanan sorunlar ile sendikanın önünde duran hedefler tartışılan konular arasındaydı. Genel kurula katılan memurlar, Tüm Bel-Sen'in memur kitlesinin özgücüyle sürdürülen fiili ve meşru mücadeleler sonucu yaratıldığı, grevli ve toplu sözleşmeli bir Tüm Bel-Sen'in de ancak memur kitlesinin fiili ve meşru mücadelesinin sonucunda kazanılacağı konusunda ortak düşünceleri taşımaktaydılar.

Yapılan konuşmalarda, siyasi iktidarın kamu çalışanlarına "tanıdığı" sendika hakkının bir lütuf değil, kamu çalışanlarının mücadelelerinin sonucu kazanılmış bir hak olduğu vurgulandı. Sendikanın önünde duran ilk hedefin "grev ve toplu sözleşme hakkının, içeriğinin ve bu hakkı kazanma yöntemlerinin belediye memurları kitlesiyle birlikte, bilince çıkarılması, fiili ve meşru eylemliliklerin yaratılması olduğu" genel kabul gördü.

Programların açıklanmasıyla süren genel kurulda; Hasan Hayır, Erdal Bozkurt, Ergün Alankuş, Hülya Kılıç, Rıfat Temel, Mümtaz Başar, Sezal Başoğlu, Yusuf Özden ve Çetin Yerlikaya'nın savunduğu program, Tüm Bel-Sen delegelerinin büyük bir çoğunluğu tarafından sahiplenildi. Bu dokuz kişilik aday listesinden, sekizi yönetim kuruluna seçilirken, Metin Alan ve arkadaşlarının oluşturduğu aday listesinden yalnızca Metin Alan yönetim kuruluna seçilebildi.

Tüm Bel-Sen'li Devrimci Memurlar'ın programlarında ifade ettikleri gibi, şimdi yapılması gereken, kamu çalışanları mücadelesini grevli toplu sözleşmeli sendika talebiyle daha ilerilere taşımak, işyerlerindeki örgütlülükleri temel alarak kamu çalışanları mücadelesinin yükseltilmesidir.

Tüm Bel-Sen'in Ankara Panel

İşçilerin Sesi (Ankara)

TÜM BEL-SEN Ankara Şubesi, 21.12.91'de "yeni dönemde memur sendikalarının grev ve toplu sözleşme hakkı" konulu bir panel düzenledi. Panele, hükümeti temsilen DYP milletvekili İsmet Atilla, SHP temsilcisi Nihat Matkap, Refah Partisi temsilcisi Abdullatif Şener, ANAP temsilcisi Halil Şıvgın'ın yanı sıra yerel yönetimleri temsilen Altındağ Belediye Başkanı Ali Rıza Koç, Çalışma Bakanlığı Genel Müdür Yardımcısı Recep Koç, Avukat Önder Akan, Gazeteci Şükran Ketenci ve TÜM BEL-SEN Genel Başkanı Vicdan Baykara konuşmacı olarak katıldılar.

Panelde, parti temsilcilerinin somut ifadelerden kaçındıkları ve partilerinin propagandalarını yapmaya çalıştıkları görüldü. Siyasi parti temsilcilerinin hepsi toplu sözleşme ve grev hakkının, memur sendikasının olmazsa olmaz koşulu olduğunu söyledikleri görülürken, Çalışma Bakanlığı Genel Müdür yardımcısı Recep Koç şunları söyledi:"Anayasa'da işçilerin sendikal hakları belirtilirken, diğer çalışanların sendika kuramayacağına ilişkin açık bir hüküm yoktur. Bu konu tartışıldı ve sendikaların kurulmasıyla tartışmalar büyük ölçüde sona erdi.

Ancak bu yetmiyor. Grev ve toplu sözleşme hakkının verilmesi g kir. Memurların sendikal hakla Anayasal güvenceye kavuşturul gerekir. Biz çalışmalarımızı önce buna ağırlık vererek sürdürüyo Örgütlenme sorununa bakarak sözleşmelerinin bir kısmı kabul memiştir. Bunlar arasında 87 ve sayılı ILO sözleşmelerinin ka yönündeki çalışma son aşamaya miştir(...)Toplu sözleşme yapabil yi düzenleyen 2821 ve 2822 s kanunda değişiklikler yapılma ilişkin bir talimat aldık. Bunun rinde çalışmalarımız dünden itib başladı".

TÜM BEL-SEN Genel Baş Vicdan Baykara da "Memur send larına ilişkin, Çalışma Bakanlığı nel Müdür yardımcısının açıklam rını iyiniyetli buluyoruz. Ancak, adlerinin hayata geçirilmesi için kümetin sıkı takipçisi olacağı bilinmelidir. Biz TÜM BEL-SEN ili ve meşru mücadelemizle yar (...) Sendikal haklar konusunda ve diğer yasal düzenlemeler bi için tek kıstas değildir. Kıstas memur hareketinin kendi özgücü Şayet vaatler yerine getirilmezse kendi öz gücümüzle haklarımızı mak için mücadelemizi daha da y selteceğiz" diyerek geniş memur lesinin düşüncelerini ifade etti.

Bursa'da Eğit-Sen kuruluş yıldönümü kutlamaları

Düzenli ve kararlı bir çalışmayla tüm eğitim emekçilerine ulaşmayı hedefleyen Eğit-Sen Bursa İl Temsilciliği, sendikanın kuruluş yıldönümünü anlamlı bir şölenle kutladı. 7 Aralık tarihinde Milli Eğitim salonunda 400 kişinin katılımıyla gerçekleştirilen şölene Eğit-Sen başkanı İsmet Aktaş'da katıldı.

Platformda yer alan sendikalar Tüm-Bel-Sen, Tüm-Sağlık-Sen ve Tarım-Sen'in yanısıra diğer memur sendikaları ve demokratik kitle örgütleri de şölene katılarak desteklerini ilettiler.

Bursa Epik tiyatronun "Vatandaş Mumkap" adlı eğitim sistemini irdeleyen oyunuyla birlikte şiir dinletisi, halk ozanları ve halk oyunlarının yer aldığı şölende ayrıca konuşmalar da yapıldı.

Konuşmacılar, işkolu düzeyinde işyeri örgütlenmesi, sınıf ve kitle sendikacılığı, grevli-toplu sözleşmeli sendika ilkelerinden hareketle tüm eğitim emekçilerine ulaşmaya hak alma mücadelesine katmaya çalışan Eğit-Sen'in her ne kadar birinci yıldönümünü kutluyor olsa da aslında uzun bir mücadelenin ürünü olduğu belirtildi. Eğit-Sen'in, TÖS'ün, TÖB-DER'in, Eğit-Der'in yarattığı geleneklerle yaşam bulduğunu vurgulayan konuşmacılar, 18 Haziran tarihinde tüzel kişilik kazanan Bursa il temsilciliğinin çalışmalarını aktardılar. Temel ilkelerden hareketle çalışmalarını sürdüren temsilciliğin etkili mücadelesi sayesinde Bursa'nın gündemine girdiği, belirli bir kamuoyu yaratıldığı, yerel basının bile memur sendikacılığını gündeme almasının sağlandığını belirttiler.

EĞİT-SEN ŞUBE GENEL KURULLAR

ANKARA

İşçilerin Sesi (An

14 Aralık tarihinde Yunus Emre Kültür salonunda Eğit-Sen Ankara Ş Genel Kurulu yapıldı. Kurula Eğitim-İş, Öğretmen Dünyası, Çağdaş Huku lar Derneği ve Tüm Sağlık-Sen'den temsilciler de konuk olarak katıldılar. retmen Dünyası adına söz alan konuşmacı; öğretmen sorunlarından söz ed tek bir sendikada var olmanın yollarını aramak gerektiğini, bu sendikanı grevli, toplu sözleşmeli bir sendika anlayışıyla hareket etmesi gerektiğini guluyordu. Daha sonra söz alan Eğitim-İş temsilcisi Eğit- Sen'e mücadeles başarılar diledikten sonra Eğitim-İş olarak hiç bir zaman grevli toplu sözleş sendikayı reddetmediklerini ama zamanlama olarak "önce sendika dedik ş ise toplu sözleşme hakkı isteyeceğiz" diyordu.

Yapılan konuşmalarda, koalisyon hükümetinin yeni dünya demokrasisi p pektifiyle sunduğu "Çağdaş Sendika'cılık" çerçevesi dahilinde ILO sözleşm rinde varolan sendikal anlayışı dayattığı bunun ise yalnızca toplu sözleşme pan ama grev hakkının olmadığı (ya da kullanılmadığı), bu nedenle de bu se kal anlayışın kabul edilemeyeceğini belirtirken, "Biz eğitimciler bu çağdaş dikacılık safsatalarını kabul etmeyeceğiz. Sınıf ve kitle sendikası anlayış hareket edeceğiz. Bu anlayışı alanımızda işyeri komite ve konseyleriyle örg yeceğiz. Nasıl ki mücadele ederek sendika hakkımızı aldıysak, grevli toplu leşmeli hakkımızı da aynı yolla alacağız" diyorlardı.

Genel kurulun son maddesi olarak yapılan seçimlerde ise; yönetim kurul Abdullah Aydın, Kemal Ünal, Feridun Şölenci, Ali Başaran, Tayfun İşçi, İ Kandemir ve muhalefetin desteklediği Haydar Kaya seçildi.

İZMİR

İşçilerin Sesi (İz

Eğit-Sen 1 ve 2 No'lu şubelerinin genel kurulları 15.12.91 tarihinde Karş ka Eğit-Der lokali ve Çankaya sendika binasında yapıldı.

1 No'lu şubenin delege usulü yapılan seçimlerinde, usul ve önerge tartış ları gündeme gelirken; seçim sonucunda Mesut Çelebi, Tahsin Yılmaz, İbra Arı, Düzgün Demircioğlu, Orhan Yüce, Nusret Fenli, Bahtiyar Özelmete yön me seçildi. Daha sonra da başkanlığa Mesut Çelebi getirildi.

2 Nolu şubenin yönetimine ise önümüzdeki 6 ay için seçilenler Galip Gü Turan Cengiz, Zerbap Çakıcı, Nazım Bingöl, Hasan Erdoğan, Hayri Mete, Ç tekin Yurdusev oldular. Yönetim daha sonra kendi arasında Galip Güçlü'yü kan seçti. Eğit-Sen kongrelerini Genel Başkan İsmet Aktaş da izledi.

...ava-İş Şubelerinde Genel Kurullar

İşçilerin Sesi (İzmir-Ankara) ...va-İş Genel Merkez Genel Kuru... 19 Ocak'ta İstanbul'da yapılacak. ...Kurulun normal tarihinden yakla... yıl önce yapılması kararı, sendika ...imi içindeki 6-3 ayrışması sonu... alınmıştı. Eski Genel Başkan Ad... ...zcan'ın, yönetimdeki bu bölünme... ...bilerek Olağanüstü Genel Ku... toplamak üzere yaptığı çağrı ise ...meye kadar gitmiş; ancak Mahke... ...ğanüstü Genel Kurul'u reddet...

...va-İş'te delege seçimlerinin ardın... ...ir ve Ankara Şube Genel Kurul... ...yıldı. 8 Aralık'ta yapılan İzmir Genel Kurulu'nu, Şube Başkanı ...Coşkun'un listesi kazandı. Genel Kurul'da, İzmir delegelerinin şubenin faaliyetlerini tartışmasından çok, Genel Merkez yönetimine talip olanların karşılıklı eleştirileri yer aldı. Yönetim içindeki ayrışmanın bir tarafı olan 6'ların sözcüsü Genel Başkan Yardımcısı Nabi Delice, "yenileşme ve değişim" için delegelerden güç istedi. Genel Başkan Atilay Ayçin'i geçen iki yıllık dönemde "barutu erken tüketmekle, sendikayı oligarşi gibi yönetmekle, sendikal çevrelerden uzaklaşmakla, ben bilirim anlayışını gütmekle, sorumlu bir yöneticilik yapamamakla vb." suçlayan Delice, bu saydığı zaaflardan kurtulmak için yeni bir yönetimin işbaşına gelmesi gerektiğini söyledi.

THY içinde işverene yakınlığıyla tanınan Oluşum Grubu adına söz alan iki delege ise "alternatifi mevcut yönetim içinde aramayın; gerçek alternatif biziz" dedi.

Genel Başkan Atilay Ayçin gelen eleştirileri yanıtlarken, "geçmiş iki yıllık yönetimde altına imza attığım her karara sahip çıkıyorum. Ama karşımıza geçip muhalefet yapanlar, hataların üzerinden kendilerine gelecek hazırlıyorlar. Böyle bir anlayış olmaz. Farkları ne, onu açıklasınlar. Hatalarımız var; ama bu hatalar bilinçli ve kasıtlı olarak yapılmış hatalar değil, size iyiyi, doğruyu ve güzeli verebilmek adına yapılmıştır. Şimdi hataları tespit edip, yeni oluşturacağım kadroyla yine sizin onayınızı isteyeceğim" dedi. Ayçin, Oluşum Grubunu eleştirirken de bu insanların 10 yıllık teslimiyetçi sendikacılık anlayışının yandaşları olduğunu, değişenin sadece fiziki görünüşler olduğunu söyledi. Özetle, "3 Ocak'ta Cem Kozlu ile uçağa bavul atan Adnan Özcan'ı pohpohlayanlar bunlar değil miydi? Sizi, insanlar kafalarına kazıdılar. Benim anlatmama gerek yok, herkes sizi dün yaptıklarınızla tanıyor" dedi.

15 Ocak'ta Ankara'da yapılan Şube Genel Kurulu da benzer bir şekilde geçti. Ankara Şube yönetimini, Şube Başkanı Memduh Özcan'ın listesi kazandı. Karşı liste adına konuşan iki delege, Ankara Şube yönetimini grevi kırmakla, işverene yemek vermekle, işyerlerinde işçiler üzerinde baskı kurmakla suçladı. Memduh Özcan bu suçlamaları reddetti ve açık farkla seçimi kazandı.

Ankara'da yine Nabi Delice söz alarak, neden genel kurulu öne aldıklarını açıkladı. Genel Başkan Atilay Ayçin de konuşmasında, "Herkes yenileşmeden söz ediyor. Evet, Doğu'da duvarlar yıkıldı, ama emek mücadelesi bitti mi? Sermaye-emek çelişkisi sona erdi mi? Bu mücadele kararlılık istiyor, cesaret istiyor, bilinç istiyor. Kimseye mavi boncuk dağıtmıyorum; size yalnızca mücadele vaadediyorum" dedi.

Özetle, Hava-İş Şube Genel Kurulları, Genel Merkez Genel Kurulu'nun birer provası niteliğindeydi. Anlaşılan 18-19 Ocak'ta yapılacak olan Hava-İş 20. Genel Kurulu öncekilerden daha çekişmeli, daha canlı ve renkli geçecek. Kesin bir sonuç şimdiden kestirilememekle birlikte, inanılır ve güvenilir bir kadro kurup, geleceğe ilişkin tutarlı bir program üretebilen ekibin şansının artacağı söylenebilir.

İplik-İş İstanbul Şube Kongresinde tek liste

...plik-İş sendikası İstanbul Şube... ...lağan genel kurulu, 15 Aralık '91 ...nde Topkapı Şan Düğün Salo... ...a yaklaşık 150 delegenin katılı... yapıldı. Hak-İş Genel Başkanı ...i Çelik'in, bazı genel merkez yö... ...lerinin ve Hak-İş'e bağlı diğer ...kaların İstanbul şube yöneticileri... ...atıldığı genel kurul "huzur" için... ...çü. Başta Necati Çelik olmak sendika yöneticilerinden başka ...nın söz alıp "konuşmadığı" ...eyi Öziplik-İş Genel Başkanı ...f Engin "Bu bizim düğünümüz" ...iyle değerlendirdi. Ve bu "dü... ...le sendika yöneticileri, kendileri kendileri oynadılar.

...ongre öncesi yönetime aday 2 ...olmasına rağmen, kongreye (2 ...ın birleşmesinden oluşan) tek lis... gidildi. Yapılan "seçimler"den ...şube başkanlığına Abdi Duysak, yönetim kurulu üyeliklerine A. ...I. Demirkoparan, F. Atalay, B. M. Balkaya, Y. Kemahlı, M. Bu... ...A. Özen getirildi. Ve Öziplik-İş ...masına üye işçiler bir konre daha ...mış oldular. Öziplik-İş genel baş... Yusuf Engin'in "Geçmişini göre... ...a geleceğine yön veremez" şek... konuşmasına rağmen kendisi de ...kimse 3 yıllık geçmiş sürece iliş... ...ir değerlendirme yapmadı. Yusuf ...konuşmasında "Mesele yönetim ...esidir. Ama yönetimi kim işbaşı... ...ırıyor? Bu da ilki kadar önemli... Genel sorunların çözümü yöne... organlarına müdahaleden ge... Bizler geneldeki sorunlar için de ...ak, üretmek, yaratmak zorunda... ...demesine karşın, genel sorunlar ...dursun, tekstil işçilerinin yıllar... ...dığı sorunlar dahi tartışılama... ...gerçekleştirilemeyen grevler, ne ...yımı, ne işbaşında ölümler, ne ...sız, hasta eden çalışma koşulla... ...birine değinilmedi.

...öneticiler kürsüye çıkıp "Örgütlü özgür insandır" dediler ama işçi... ...al örgütlenecek, nasıl söz sahibi ...şeklindeki sorumuza "Tek tek ...aları dolaşacağız. Eğitim semi... ...yapacağız, gelişmeleri haber ...ğiz" cevabını aldık. Oysa, işçile... ...gütlülüğünün sendika yönetimine ...di kişinin seçilmesiyle gerçekle... ...eceği, söz sahipliğinin genel ku... ...oy vermek olmadığı, yönetimin ...in iradesine dayanmasının ayda ...abrikaları dolaşmakla mümkün ...yacağı, hele ki işçilerin yönet... ...öğrenmesinin senede bir yapılacak "eğitim seminerleri"yle gerçekleşemeyeceği bugüne kadar yaşananlarla da kanıtlandı.

Kürsülerde söylenen şeyleri kuru laflar olmaktan çıkartmak tekstil işçilerinin elinde. Sendikanın gerçek anlamda işçilerin iradesini temsil edebilmesi, işçilerin söz-karar sahibi olabilmesinin yolu, makina başlarından fabrikalardan geçiyor. İşçilerin birlikteliği ve gücü de üye sayısının arttırılmasıyla değil, fabrika fabrika kurulacak ilişkilerle, fabrika fabrika örülecek bir örgütlülükle mümkün. Bu gerçekleşmediği sürece işçilerin yaptığı 3 yılda bir kongre izleyip, adet yerini bulsun diye oy atmak olur ve sadece isimler değişir.

BAB Deri'de fiili sözleşme

BAB Deri A.Ş. Sefaköy'de kurulu, 120 işçinin çalıştığı bir deri fabrikası. Bütün deri patronlarının uyguladığı politikayı BAB patronu da uyguluyor; Sendikasız ve sigortasız işçi çalıştırmak ! Örgütlenen işçiler, aralarında sigortasız çalıştırılan arkadaşlarını sigortalattırmak ve işyerine sendikayı getirmek için harekete geçince; BAB patronu 26 Aralık günü tüm işçilerin işine son verdiğini açıkladı. Direnişe geçen işçiler üretimi durdurup işyerini terketmediler. Kendi aralarından İşyeri Komitesi oluşturup 11 maddeden oluşan isteklerini işverene ilettiler. 26 Aralık'ta gün boyu süren gerginlik akşam saatlerinde patronların ve işçilerin karşılıklı tavizleriyle geçici olarak çözüldü. Kimseyi işten atmayacağına dair söz veren işveren, işçilerin bir kısım isteklerine de evet dedi. Bütünüyle BAB işçilerinin kendi insiyatifleriyle ve kavrayış düzeyleriyle gerçekleştirdikleri bu eylemlilik; bu fabrikada ilk kez böylesi bir deneyim yaşanması açısından da, işçilerin sadece kendi güçleriyle yarattıkları bir örnek oluşturması açısından da önem taşıyor.

BAB işçilerinin gazetemize yaptığı yazılı açıklamayı aynen yayınlıyoruz:

"Kabul edilen isteklerimiz şunlardır;

1. Sigorta noksansız devam edecek,
2. İşyerine havalandırma takılacak,
3. Kömür alınacak,
4. Bayramlarda bir haftalık verilecek,
5. İşçilere hakaret ve küfür edilmeyecek,
6. Her ay vergi iadesi ödenecek,
7. Her ay bordro imzalanacak,
8. Resmi tatillerde mesai ödenecek.

Kabul edilmeyen isteklerimiz;

1. Yol parası ve servis,
2. Yılbaşında ikramiye,
3. İşten çıkışlarda haftalık üstünden ödeme yapılmayacak.

Çalışma Müdürlüğüne verilmek üzere 105 işçinin imzası toplandı. Eylemlere tüm işçiler katıldı. Haklarımızı alamadık ama gücümüzü gördük. İlkemiz; güçlüyüz ve kazanacağız! Birlikten kuvvet doğar. Üreten biziz yöneten de biz olacağız!

BAB Deri A.Ş. İşçileri
İşyeri Komitesi"

Yurtiçi Kargo'da sendikaya engel

Baştarafı 1. sayfada)

750.000 TL gibi komik düzeyde olması, çalışma koşullarının elverişsizliği (depo gibi "işyerlerinde tüm işçilerin biraradа, sağlıksız koşullarda çalışması) ve işgüvencesinin olmaması vb. koşullar karşısında en doğal haklarını kullanıp, TÜMTİS sendikasına üye oldular. Göğüslerinde "demokrat" etiketi taşıyan Kargo patronlarının cevabı geçen yılkinden farklı olmadı, işçi kıyımı ve sürgünler başladı (Bilindiği gibi geçen yıl da işçiler sendikalaşmak istemiş ve bir kısım işçi işten çıkartılmıştı). Sürgünleri kabul etmeyenler 17. maddeden tazminatsız atıldılar. Kargo patronlarının tavırları geçen yılkinin aynıydı ama kargo işçileri bu kez (geçen yılkinden farklı olarak) sessiz kalmadılar. Önce Yurt İçi Kargo Bölge Müdürlüğü önünde, işten atılan işçilerin bir protesto gösterisi oldu. Ardından örgütlenme haklarını kullanmada kararlı olduklarını söyleyen, İstanbul'daki kargo işçilerinden 250 kadarı toplu viziteye çıktı. Toplu viziteye çıkışta kargo işçileri "İşten atılmaları kabul etmiyoruz, 27 arkadaşımız işe geri alınsın, insanca çalışmak insanca yaşamak istiyoruz, örgütlenme hakkımız engellenemez" diyerek kararlılıklarını haykırdılar. Gerek geçen yıldan beri işten çıkartılan işçilerin mücadeleye sahip çıkmaları, gerekse kargo işçilerinin kölece çalışma koşullarını reddedip haklarını almadaki kararlılıkları, yaşananları geçen yılkinden farklı kılıyor. Kargo işçilerinin örgütlenme mücadelesinin önü günden güne açılırken, ne yakalarına taktıkları "demokrat" etiketi ne de İnsan Hakları Derneği'nin üyesi olmak Yurt İçi Kargo patronlarının (Sahibi İbrahim Arıkan, genel müdür Aslan Kut, yardımcısı Veysel Selen) işçi düşmanı tutumlarını gizlemeye yetmiyor.

YUKARIDAN VERİLEN DEMOKRASİ GERÇEK DEMOKRASİ OLAMAZ

(Baştarafı 1. sayfada)

İşsizlik ve yoksulluk mu? Bazı bozguncuların Türk ulusunu küçük düşürmek için ürettikleri iftiralardı bunlar. Türk ulusu milli birlik ve beraberlik içinde olmalıydı. Bu ise Türkiye dört bir yanı düşman güçler tarafından çevrilmiş bir coğrafyada olduğundan ancak iç düşmanları ezerek sağlanabilirdi. Sınıf mücadelesinden söz ettikleri için devrimciler, ayrı bir ulus olduklarından söz ettikleri için Kürtler ve demokrasiden söz ettikleri için her tür muhalefet hareketi "milli birlik ve beraberliği" tehdit eden iç düşmalar olarak suçlanıp baskı ve terörle ezilmeye çalışıldı.

Şimdi egemen sınıfların bir takım temsilcileri bu artık eskimiş ve inandırıcılığını yitirmiş olan kaba ideolojik çerçeveyi terketmiş görünüyorlar. Demirel işkencenin varlığından üstelik solcular tarafından uydurulduğunu söylemenin anlamsızlığından söz ediyor. "Kürt realitesini kabul ediyoruz" demek zorunda kalıyor. "Kırt", "Kurt", "Kürt" masalı, "Dağ Türkleri" uydurması artık yenilendikçe komik kaçan demogojilere dönüşmüş durumda. Elbette böylesine bir durumun ortaya çıkmasında yıllardır bu ülkede demokrasi ve özgürlük kavgası veren, devrimci demokrat güçlerin ve Kürt halkının kendi kaderini tayin etme savaşının reddedilmez bir payı vardır. Ama solun yıllardır savunduğu, uğrunda onca acıları ve mücadeleyi göze aldığı talepler, şimdi eğemen sınıfların elinde içi boşaltılmış bir tarza bürünüyor. Solun tarihsel olarak kan kaybına uğradığı toplum nezdinde etkisizleştiği koşullarda demokrasi ve insan hakları taleplerinin içi eğemen sınıflar tarafından dolduruluyor. Bu nedenle şimdi sadece hukuksal bir demokrasi vadediyorlar. İçişleri bakanı İsmet Sezgin böyle bir demokrasinin neden gerekli olduğunu ise şöyle açıklıyor. "Esasen biz batı camiasının ferdi olacaksak herşeyden önce onların yargılarına moral değerlerine uymak zorundayız. Bunları hem devletin işleyişine uygun hale getirmeliyiz hem de vatandaşın günlük yaşamı haline getirmeliyiz. Batılı moral değerler dedikleri o toplumların iç dinamiklerine bağlı olarak oluşan ve yüzyıllar süren bir toplumsal mücadele sonucunda elde edilmiş olan değerlerdir. "Batı tipi demokrasi" denilen siyasal rejim, bizzat batı toplumlarının kendi özgül tarihinde uzun yıllar süren bir sınıfsal mücadelenin ürünü olarak ortaya çıktılar. Burjuvazinin bugün çok övünerek savunduğu, burjuva demokrasisi hiç de burjuvaların topluma armağan ettikleri bir siyasal biçim olmadı. Devrimler ve karşı devrimler arasında gidip gelen toplumsal tarihsel bir süreç içinde burjuvazi, burjuva demokrasisine mecbur hale getirildi. Bu nedenle burjuva toplumlarında demokrasi adına var olan bütün olumlulukların onuru o toplumların ezilen halklarına aittir. Yine burjuva demokratik hakların garantisi de ezilen sınıfların toplumsal eylemi ve bu eyleme bağlı olarak gelişen demokrasi biçimidir. Türkiye'de ise sürecin tersinden yaşanması öngörülüyor. Değişen dünya koşulları ve bir takım iç gerekçeler nedeniyle daha geniş bir toplumsal mutabakat zemini yaratabilmek için insan hakları ve demokrasi lafızlarına egemen sınıfların tescilli sözcüleri sahip çıkıyor. İşte tam bu nedenle de demokratikleşme programlarını kendi düzenlerini sürdürebilmeleri için en çok gereksinim duydukları aygıtı yani devleti restore etmeye çalışarak gündeme getiriyorlar. Sine-i millete değil, sine-i devlet'e dönüyorlar. Oysa demokrasi ancak ona en çok gereksinimi olanların yani ezilen sınıfların eyleminden çıktığı zaman gerçek içeriğine kavuşabilir. Çünkü yukarıdan verilen bir demokrasi aynı zamanda yukarıdan alınabilir bir demokrasi demektir. Bu yönteme ilişkin önemli faktörün yanı sıra yukarıdan vaadedilen demokratikleşmenin içerik olarak da yukarıdakilerin öngördükleriyle kısıtlı olacağı açıktır. Diğer yapısal faktörlerle birlikte düşünüldüğünde, batılı bir demokrasi öngörüsünün aslında bir "yeni dünya demokrasisi" olarak şekillendirilmek istendiğini yani burjuva demokrasisi bile olamayacağını söylemek gerekiyor.

Eğemen sınıflar, onlarca televizyon kanalının kendi ideolojilerini pompaladığı, büyük basın tekellerinin milyonlara ulaşan tirajlarıyla kendi düzenlerini koruyacak bilinçleri şekillendirdikleri, her ekonomik ve siyasal kararı son tahlilde kendilerinin aldıkları bir demokrasi istiyorlar. Eğer demokrasi en güzel ifadesini halkın kendi kendisini yönetmesinde bulan bir kavramsa, herkesin kendi için yöneteceğini düşündüğümüzde gerçek bir demokrasi için halkın kendi kendini yönetmesine getirilen her türlü kısıtlamanın ortadan kaldırılması gerekmektedir. Bunun eğemen sınıflar tarafından bağışlanan bir hak olmayacağı açıktır. Bu nedenle de şimdi demokrasinin verilmez ama elde edilebilir olduğunu bilmek gerekiyor.

Bir yanında, sözlerin, pembe tabloların öbür yanında zamların, kayıpların, yargısız infazların olduğu bu ikili süreçte, devrimci demokrat güçlerin görevleri daha da zor ve karmaşık biçimler almaktadır.

Bir yanda kendi çıkarlarını savunanlar dışında herkesi terörist ilan eden, katliam fermanları çıkaran, diğer yanda "demokratikleşme" programıyla ideolojik bir hegomonyayı pekiştirmeye çalışan düzen güçlerı, halk güçlerinden tecrit edilmeye çalışılan devrimci demokrat güçler eskisinden çok daha fazla azim ve kararlılık göstermek zorundadır. Çalışanların özgür örgütlenme ve toplu sözleşme grev haklarından öğrencilerin demokratik üniversite programlarına, halkların özgür ve eşit birlikteliğinden azınlıkların taleplerine, insan hakları platformundan demokrasi mücadelesine kadar her alandaki mücadele, kitlelerin içinde ama yıllardır oluşan tüm korku ve atalet duvarlarını yıkmaya girişecek kadar cesaretle yükseltilip savunulmalıdır. İktidarın sahiplenmeye çalıştığı tüm değerlerin içini emekçi alanları ve olanakları haline getirmek için, iyi ve güzel olanı yalnız ve yalnız haklı olanların gerçekleştirebileceğini göstermek için, halkın kendi emeğiyle yaratıp sahiplenebileceği ve giderek özgürlük taleplerini kendilerinin gerçekleştirmeye gireceği mevziler oluşturmak için eskisinden daha atak ve inatçı olmak gereklidir.

...ifa'da işçi kıyımı

(Baştarafı 8. sayfada)

...işler arasında sınıfsal-siyasal bi... ...yetersizliği, işçilerin sürekli ...hedeflere yönelmesini ve soru... ...çözümünü kendi dışındaki güçle... ...vale etmelerini sağladı. Sorunun ...dığı yer Karaman iken, işçiler ...nun çözümünü Ankara'da aradı... ...Ankara'da Çalışma Genel Müdür... ...ve Erdal İnönü ile yapılan görüş... ...lden olumlu bir sonucun çıkma... ...işçileri sorunun çözümünü nere... ...amaları gerektiği konusunda ...arayışlara itti.

...nkara'ya gelen işçi temsilcileri ...Hakları Evrensel Beyanname... ...imzalanmasının 43. yıldönümü ...yle İHD'nin düzenlediği top... ...ya katılarak: "Bifa'da İşçi Kıyı... ...Son", "Sendika Hakkımız Söke ...Alırız" pankartlarını açarak bil... ...dağıttılar. İHD'nin düzenlediği ...ada gündemi belirleyen işçiler, ...na gününde insan hakları ihlal... ...ündeme getirdiler.

...şçilerin sorunlarını yasal yollar... çözemeyeceklerine inanmaları ...ine, fiili etkinliklerin tartışılması... ...aşlamaları kendi güçlerine olan ...çlarını gitükçe pekiştirmekteydi. ...nda işçiler arasında kollektif insi... ...yatifin eksikliğinin yakıcı bi... ...hissedilmesi, işçilerin kendi ...rından seçtikleri komite ile gide... ...eye çalışıldı. Seçilen komitenin ...m komitesi" işlevi görmesi ve ...nedeki her işçinin en az 30-40 iş... toplamak, tartıştırmak ve yönlen... ...k göreviyle yükümlü kılınması ...eyi hareketli yapı haline getirdi. ...r evlerde yaptıkları toplantılarda ...rlü eylemi tartışmanın yanısıra ...kları güncel sorunları ortaklaşa ...ide çözmeye çalışıyorlar.

Komite içerisinde ve evlerde yaşa... tartışmalar belirli olgunluk sevi... ...ne ulaştıktan sonra, işçiler eylem ...larını almaya başladılar. Tek Gı... ...sendikasının yiyecek dağıtımı ...nda toplanan bütün işçiler yiyecekleri aldıktan sonra yürüyüşe geçtiler. Polisin şaşkın olduğu yürüyüşte, işçiler oldukça kararlı şekilde polisin kurduğu dört barikatı ezerek geçtiler. İşçiler her barikatı aştıklarında kendilerine olan güvenleri bir kat daha artarken, kararlılıklarından ve cesaretlerinden ödün vermiyorlardı. Tüm engellemelere rağmen daha önce belirlenen yere kadar yürüyen işçiler, bir işçinin gözaltına alınması sonucu yeniden toplanarak polis arabasının yolunu kesip arkadaşlarını arabadan indirdiler. Arkadaşlarını kurtardıkları anda işçilerin yaşadığı duygu muhteşemdi. Kadın işçilerin: "Gerekirse karakola gideriz, valiliğin önünde otururuz, ama buradan bir tek kişiyi vermeyiz" sözleri sınıf içgüdüsüyle hareket eden işçilerin kararlılığının göstergesi oluyordu.

İşçi olduklarından bu yana ilk defa eylem yapan Bifa işçileri hemen yeni eylem biçimlerini ve Karaman halkının desteğini almanın yolları üstüne tartışmalara devam ettiler.

İşçiler yaptıkları eylemlerle deneyim kazanırlarken aynı zamanda kimlerin dost kimlerin düşman olduğunu farkedebiliyorlardı. Polisin tavrını nefretle kınayan işçiler, sendikacıların tavırlarını da protesto ettiler. Sendikacıların korkak, uzlaşmacı tavırlarını eylem içerisinde bir kez daha gören işçiler, sendikacıların tüm engellemelerine rağmen yürüyüş kararından vazgeçmediler. Yürüyüş esnasında sendikacıların: "Yürümeyin, dağılın, eylem yapmayın, bu eylem yasal değildir" diyerek polisle birlikte bağırmaları işçiler tarafından hiç de ciddiye alınmadı. Yapılacak eylemin kendi insiyatiflerinde gelişmesini isteyen sendikacılar işçilerin kurduğu komiteleri ve yapılan eylemleri görünce şaşkına dönerek İHD Karaman şubesinin düzenlediği dayanışma gecesinde zorla, rica ile söz alarak "Biz sizin sendikanızız, biz olmadan siz, siz olmadan biz olamayız, işçiler sendikasına omuz vermeli, yapacağınız eylemleri biz kararlaştıracağız ve beraber yapacağız" diyerek işçilerin gerisinde kalmamayı istiyorlardı. Tek Gıda-İş sendikası daha önceki tavırlarıyla da işçilere beklemelerini telkin etmiş ve yaptıkları "dört önemli yazışmanın" cevabını beklediklerini belirterek işçileri teslim olmaya davet etmiştir.

Gelinen noktada işçilerin tepkilerinin farkında olan Karaman mülki amirlikleri sorunun çözümü için işverenle görüşüp işçilerin taleplerini görüşmek üzere işçilere belirli bir süre tanıyarak yeni oyalama taktiklerini gündeme getirmiştir. Yaşanan beklenti süreci işçiler arasında rahatsızlıklara yol açarken, önderliğin de (komitenin) hantallaşmasına ve işlevsizleşmesine neden olmaktadır. Her an yeni bir umutla hareket eden komite süreci yönlendirmede yeterince kıvrak ve atik davranamamakta. Komite bütün işçilerin sorumluluğunun kendisinde olduğunun bilincinde olmadığından ve bu sorumluluğun pratik yükümlülüklerini yerine getirme konusunda yetersiz kalması atılması gereken adımların atılmamasına neden olmakta.

İşçilerin içinden seçilen komitenin ve fiilen eylem komitesine dönüşen yapının bütün işçileri kavraması, yönlendirmesi ve bilinçlendirmesi zorunlu bir görev olarak durmaktadır. Komite bu konuda gerekli sorumlulğu üzerine almalı, kararsız tavrından vazgeçmelidir, sürecin gelişimine daha fazla ayak diremek çözümsüzlük üretmekten başka bir işe yaramayacaktır.

Bekleme dönemi içerisine giren işçilerin tepkilerinin etkisizleştiği söylenemez. İşverenle yapılan görüşmelerin olumsuz sonuçlanması halinde Karaman Bifa bisküvi fabrikası önemli süreçlere gebe. Bifa işçileri bu önemli sürecin merkezinde ve yaşanacak direnişin en önünde olmaya doğru adımlar atmaktadır.

Ekonomi İşkencesi

Demokrasi Narkozlu

(Baştarafı 1. sayfada)

ri arasında ve ekonominin işlemesini sağlayan borç ve dış kaynak bulma kapasitesi oldukça daralmış durumda. Emperyalizmle bütünleşme hedefini birinci amaç olarak belirlemiş bir ekonominin kaynak ve sermaye yetersizliği dış borç ödeme mekanizmalarının da katkısıyla sürekli bir kısır döngü yaratıyor ve ekonomik dengeler sürekli altüst oluyor. Devletin ekonomideki ağırlığı yine bu sermaye ve kaynak yetersizliğinden kaynaklanırken kamu açıkları kronik bir sorun olarak sisteme geri dönüyor. Krizin ağırlığını Dünya Bankası yetkilileri şöyle ifade ediyorlar:

"Enflasyon oranının gelişmiş sanayi ülkeleri düzeyine indirilmesi ve ekonomide AT standartlarında bir istikrar yakalanabilmesi için iki yıl sıfır büyüme hızıyla gidilmesi, yada 5 yıl süreyle çok katı önlemler alınması gerekiyor." Bu politikaların herhangi bir ülkede uygulanmasının mümkün olmadığını bilen ve esas olarak Türkiye'nin borçlarını ödemesini garanti altında tutmak isteyen uluslararası çevrelerin önerdikleri istikrar önlemleri ise şöyle:

"Vergi gelirlerinin arttırılması, kamu harcamaları ve yatırımlarında kısıntıya gidilmesi, faizlerin yükseltilmesi, işsizlik artışına göz yumulması, KİT'lerde ücret artışı sınırlamaları, işten çıkarmalar ve acil blok satışların uygulanması".

Bu politikaların uygulanması sonrasında ortaya çıkacak durum basitçe şöyle özetlenebilir:

Bir kısım KİT acil kaynak sağlayacak biçimde yabancı sermayeye blok halinde satılacak, satılması mümkün olmadığından devletin elinde kalacak büyük KİT'ler piyasanın gerektirdiği biçimde zam yapmaya devam edecek, ücret artışları ve işten çıkarmalarda özveri istenecek, sermaye ek vergilendirmeyi kabul etmediğinden, enflasyon emekçi sınıflardan dolaylı vergi toplama aracı olarak kullanılacak. Bunun anlamı koalisyonun, karşılığında uzlaşma ve sabır talep ettiği enflasyonu düşürmek, halkın ekonomik durumunda iyileşme sağlama gibi hedeflerin bu önlemlerin yıllarca uygulanması halinde bile gerçekleşmeyecek olması demektir. Krizin kendisi açısından aşılmasını yabancı sermaye girişi ve emperyalizmle daha fazla bütünleşme kanalıyla sağlamaya çalışan tekelci sermaye de aynı politikaları talep etmekle birlikte hükümetin bir an önce sermayeyi rahatlatıcı adımlar atması ve acı ilacı yumuşatmayı hedefleyen ara önlemlerin hızla atılması yönündeki dayatmalarını arttırıyor. Taleplerini bir mektupla hükümete ileten Sabancı, KİT politikasının bir an önce yürürlüğe sokulması ve ekonomide tekelleşme eğiliminin desteklenmesi taleplerinin yanı sıra, önümüzdeki sözleşme döneminde koalisyonun uygulaması gereken politikaları da dikte ediyor.

"İşçinin devamlı isteyen, işverenlerin de devamlı veren taraf haline gelmesi tehlikelidir, buna bir son verilmelidir." Rahmi Koç ekonomik koşulların hükümetin vaatlerini gerçekleştirmesine uygun olmadığını söylerken asayişin sağlanmasını ve kanunsuzlukların yapanın yanına kar bırakılmamasını talep ediyor. Koalisyona daha mesafeli davranan TİSK ise işsizlik sigortasının, işsizliği ve enflasyonu arttıracağını söyleyerek bu uygulamaya karşı direneceğini belli ediyor.

İşten çıkarmalarla ilgili bürokratik engeller yaratılmamasını isteyen TÜSİAD, koalisyonun istikrar paketini açıklamasından önce genel atmosferi belirleyecek çalışmalarını açıklama hazırlığında. Hükümetle ekonomik program konusunda hemfikir olduklarını belirten Eczacıbaşı, Ocak ayı başında kendi istikrar ve özelleştirme paketlerini açıklayacaklarını, ekonomik ve sosyal konsey önerisi doğrultusunda çalışmalarını sürdüreceklerini ve Anayasa değişikliği önerilerinin gelecek aylarda kamuoyuna açıklanacağını belirtiyor.

Görüldüğü gibi koalisyon hükümeti esas olarak uluslararası emperyalist kurumlar ve yerli tekeller tarafından öngörülen istikrar tedbirlerini kendi ekonomik programı haline getirmiş durumda. Böyle bir programın devreye sokulmasının toplumsal uzlaşmadan çok bir toplumsal teslimiyeti gerektirdiği çok açık.

Söz konusu toplumsal teslimiyetin manivelasını ise şimdilerde "demokratikleşmepaketi" oluşturuyor. Kendi politikalarını destekleyecek bir toplumsal temel yaratmaya çalışan koalisyon hükümeti insan hakları ve demokrasi fikri üstünde "mutabakat" yaratmaya çalışıyor. İtiraf etmek gerekir ki koalisyonun bu önerisi çeşitli toplum kesimlerinde de karşılık buluyor. Yaklaşık 11 yıldır bir askeri rejimin cenderesinde sıkışıp kalmış olmanın yarattığı bunalmışlık içinde hükümet programına bir umut olarak sarılanlar çoğalıyor. Özellikle DİSK ve TÜRK-İŞ gibi sendikalar da hükümetle birlikte "toplumsal uzlaşma" teranelerini dile getiriyorlar. Bunun anlamı işten çıkartmaları, zamları, işsizliği, hayat pahalılığını kabullenmek bunlar karşısında sessiz kalmak demektir. Umudunu hükümetin vaadlerine bağlayanların emekçi halkların umudu olamayacakları açıktır. Bu nedenle şimdi her zamankinden daha fazla bir kararlılık ve mücadele azmi gerekiyor. Egemen sınıfların emekçi halka dayattıklarını kabullenmek zorunda değiliz. Zamları, işsizliği, hayat pahalılığını kabullenmek zorunda değiliz. Onların kar grafikleri yükselsin diye daha fazla alın teri dökmek, daha çok sıkıntı çekmek zorunda değiliz. Ve bütün bunları kabullenmemek için kendi bilincimizden kendi eylemimizden başka bir güvencemiz bulunmuyor.

Bifa'da işçi kıyımı

- *Karaman'da kurulu Bifa Bisküi Fabrikası'nda çalışan işçilerden 950'si Tek Gıda-İŞ'e üye olduktan sonra 450 işçinin işine son verildi.*
- *Durumu protesto eden Bifa İşçileri, Karaman halkından da aldığı destekle üretimi durdurdular.*
- *Bu arada Bakanlar Kurulu'nun aldığı teşmil kararından dolayı işçilerin onmilyarı bulan alacakları var.*

İşçilerin Sesi(Ankara)

Karaman Bifa Bisküvi Fabrikası'nda 450 işçi işten atıldı. İşçilerin işten atılmalarının nedeni: Bakanlar kurulunun almış olduğu "teşmil kararı" ve işçilerin sendikalaşma çabaları. İşçilerin Bakanlar Kurulunun almış olduğu "teşmil kararı"ndan doğan alacakları 10 milyarı bulurken, işçiler haklarını daha çabuk almak ve bunu yasal güvenceye bağlamak amacıyla 950 kişi olarak Tek Gıda-İş sendikasına üye oldular. İşveren Yılmaz Babaoğlu ve Ziya Aydın ise, işçilerin 10 milyarlık alacaklarını vermemek ve sendikalaşmayı engellemek amacıyla işçi kıyımına girişti. İşçiler işten atıldıktan sonra yeterince tepki gösteremediler ve olayı sessiz bir şekilde gözlediler. Çaldıkları her kapının birer birer yüzlerine kapanması üzerine, işçiler insan hakları savunucuları ile ilişkiye geçerek sorunlarını çözmeye çalıştılar. (Devamı 7. sayfada)

Kamu çalışanları greve hazır

- *Grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı isteyen kamu çalışanları, hükümetin vaadettiği gibi ILO stardartlarında bir sendikalaşmanın grev hakkını içermeyeceği tehlikesine karşı fiili olarak bu hakkı kullanmaya kararlı.*

İstanbul kamu çalışanları platformunun 21 Aralık günü Sultanahmet'te yaptıkları basın açıklamasına 1000 dolayında kamu çalışanı katıldı.

Eğit-Sen, Tüm-Bel-Sen, Tüm-Haber-Sen, Tüm-Sağlık-Sen, Tüm-Ray-Sen, Tarım-Sen ve Maliye-SYK'nın ortak açıklamasında, sendikal mücadelede bir dönüm noktasına gelindiği ifade edilerek şöyle dendi;

"...Biz sendikalarımızın tanınmak zorunda kalındığı bu güne mücadelemizle geldik. Bugün artık vaadler verilmesini değil, grevli toplu sözleşmeli sendikalarımızın Anayasal güvenceye kavuşturulmasını; yapılacak yasal düzenlemelerde söz hakkımız olmasını; sendikalarımızın toplu sözleşme masasına çağrılarak ücretimizin, çalışma ve yaşam koşullarımızın kendimiz tarafından belirlenmesini; tüm çalışanları kapsayan grevli bir sendika yasasının çıkarılmasını; tüm anti-demokratik uygulamaların, işkence ve kayıpların önlenmesini, işten atılmaların son bulmasını istiyoruz. Bu taleplerimiz yerine getirilmediğinde, ILO standartlarında bir sendika yasası çıkarıldığında; kamu emekçileri olarak hizmet üretiminden gelen gücümüzü kullanacağımızı, grevlere hazır olacağımızı iktidarın bilmesini istiyoruz."

Basın açıklamasının ardından "Devlet güdümlü sendika" maketinin yakılmasıyla birlikte, Beyazıt yönünde yürüyüşe geçen kamu çalışanları, "Toplu sözleşme hakkımız, grev silahımız", "657'ye hayır", "İşçi memur elele genel greve" sloganları atarak Beyazıt meydanında dağıldı.

KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKALARININ KONGRELERİNE VE ÇEŞİTLİ ETKİNLİKLERİNE İLİŞKİN HABERLERİMİZ 6. SAYFADA

Askeri işyerinde grev

(İşçilerin Sesi-Eskişehir)

Eskişehir'de Yıldıztepe ve Gömece askeri lojmanlarında çalışan Belediye-İş üyesi 67 işçi greve başladı. Yapılan toplu sözleşme görüşmelerinde bir sonuç alınamayınca 12-12-1991 tarihinde greve başlayan işçiler işverenden net 1.500.000 artı sosyal haklar talebinde bulunmuş, işveren ise 1.082.000 TL'den fazla vermeyeceğini açıklamıştır.

Küçük de olsa askeri işyeri olması açısından önem taşıyan grevi askeri işveren malum gücünü kullanarak kırmış durumda. Daha çok lojmanlarda kalorifercі olarak çalışan işçilerin 10'a yakını işverenin mahkemeden çıkardığı kararla işbaşı yapmış durumda. Ayrıca işveren çeşitli şekillerde bu oranı %30'lara kadar çıkarmaktadır. Bunun yanısıra emrindeki askerleri de kalorifer dairelerinde çalıştırarak grevin amacına ulaşmasını engellemeye çalışmaktadır. Daha önce lojmanlarda ücretsiz olarak oturan işçilerden grev başladıktan sonra 185.000 TL kira alınmaya başlanmıştır.

Grevdeki işçiler on yılda bir iktidara gelen bu güce küçük de olsa bir ders vermek istediklerini söyleyerek mücadelelerinde kararlı olduklarını açıklamışlar ve üretimden gelen güçlerini kullanacaklarını belirtmişlerdir.

Yurtiçi Kargo'da sendikaya engel

Türkiye çapında 223 şubesi ve 2000'i aşan işçisi olan Yurt İçi Kargo'da, 2 Aralık'ta başlayan işçi çıkartımında sayı 27'yi buldu. Kargo işçileri, haftada 60-70 saati bulan çalışma süresi, ücretlerin (Devamı 7. sayfada)

İşçilerin Sesi üretenleri olarak Yurt İçi Kargo patronlarının işçi düşmanı tavırlarını protesto ediyor, işçi atımı ve benzeri tutumlara son verilene kadar gazetemizin posta işlemlerinde Yurt İçi Kargo'yu kullanmayacağımızı duyuruyoruz.

PETKİM KANSER ÜRETİYOR

İşçilerin Sesi (İzmir)

1985 Yılından bu yana geçen süre içinde Petkim'de çalışan 14 işçinin "meslek hastalığı"ndan yaşamını yitirdiği 4 işçinin de halen tedavi gördüğü belirtildi.

Konu üzerine Türk-İş 3. Bölge Temsilcisi Mustafa Kundakçı ve Petrol-İş Aliağa Şube Başkanı Mustafa Öztaşkın, tedavi gören ve ömrünün son günlerinde olduğu belirtilen Avni Duran'ın eşi Sultan Duran'la birlikte bir basın toplantısı yaptılar.

Basın toplantısında Petkim'de 100'den fazla kimyasal madde üretildiği ve bunların içinde son derece tehlikeli bir madde olan Benzen siyanürün de bulunduğu açıklandı.

Yapılan açıklamada;

"1985 yılından bu yana yaş ortalaması 33 olan işçilerimizden Gülhan Ay, Babacan Şahin, Halil Esin, Mehmet Yılmaz, Selahhattin Turan, Hasan Kök, Nihat Öz, Nazmi Çoka, İrfan Karaca, İsmet Civan ve Engin Sevcim kanserden; Besim Aslan, Hüsnü Çay kalp yetmezliğinden; Ercüment Karen de böbrek yetmezliğinden yaşamını yitirdi. Bu yoğunlukta kanser olayı ve 33 yaş ortalaması bu olayların tesadüfi olamayacağının göstergesidir" denildi.

Şu anda ise ikisi kadrolu ikisi taşeron işçisi olmak üzere dört işçinin de tedavi gördüğü belirtilen toplantıda ACN bölümünde çalışan Avni Duran'ın doktorların ifadesine göre birkaç günlük ömrü kaldığını, bu arkadaşın daha önce SSK Hastahanesinden sağlamdır diye raporlandırıldığını ve bu olaylarda gerekli hassasiyeti göstermeyen SSK'nın da suçlu olduğu belirtildi.

Şimdiye kadar hazırlanan raporlara işverenin göstermiş olduğu duyarsızlığın insan hayatına verdiği önemin göstergesi olduğu ve bunun düpedüz bir cinayet olduğu vurgulandı.

Kutlutaş İşçisi Haykırıyor

"Çalışmak İstiyoruz"

İşçilerin Sesi (İzmir)

Kutlutaş'ta işveren 21 Aralık günü ekonomik krizi gerekçe göstererek bütün makineleri merkez şantiyeye toplamaya başladı ve işçilere dört aylık ücretsiz izin verdiğini açıkladı.

Bunun bir bahane olduğunu söyleyen işçiler ise İzmir-Aydın oto yolundaki bütün şantiyelerde işyerlerini terketmeme kararı aldılar.

Şu anda Buca Torbalı,Tünel, Neşetiye ve İkizdere şantiyelerinde toplam 2300 işçi "biz çalışmak istiyoruz" diyerek direnişe geçmiş durumdalar.

Buca şantiyesinde görüştüğümüz Yol-İş 3 nolu Şube Başkanı işyeri temsilcileri ve işçiler "yeni yılda başlayacak toplusözleşme öncesi böyle bir kararın alınmasını tamamen işyerini sendikasızlaştırmaya yönelik bir operasyon olarak değerlendirdiler.

İşverenin Ağustos ayından bu yana biriken 380 milyar liralık alacağını alamadığından dolayı işi yürütemez duruma düştükleri şeklindeki gerekçesini yorumlayan işçiler ve sendika yetkilileri; "İşveren bu konuda samimi davranmıyor. Hem alacaklarını alamadıklarından bahsediyorlar hem de TİS'nin 38. maddesini gerekçe gösteriyorlar. Oysa 38. madde: 'Tabi afet ve doğa koşulları işi yapmaya engel teşkil ettiği zaman sendika ile varılacak mutabakat sonucu kısmen veya tamamen şartlar geçinceye kadar iş tatil edilebilir' diyor. Oysa 4 yıldır daha kötü koşullarda bu şantiye çalıştı. Hem İzmir-Aydın gibi iklimin son derece ılıman olduğu bu bölgede hava şartlarının olumsuzluğundan bahsedilemez".

Böyle bir olayın 1475 sayılı iş yasasında da yerinin olmadığını söyleyen yetkililer: "ANAP ve Özal'la dışlı olan Nurettin Koçak'ın yeni hükümete yönelik bir şantajıdır" dedi. 1 Aylık maaş, bir de ikramiye alacakları olan Kutlutaş işçileri işlerine sahip çıkıyorlar.

BU NOKTAYA NASIL GELİNDİ

Bir ay önce de tek taraflı bir karar hazırlayan işveren 800 işçiyi ücretsiz izne çıkaracaklarını ilan etmişti. Sendika ve işveren yetkilileri bu olayı izne çıkarma yerine 200 gönüllü işçinin tazminatlı çıkışına dönüştürmüşlerdi. Sorun bu noktada çözüldü derken gelişmelerle çıkmaza girmiş görünüyor. Olayı çözmek için Yol-İş Genel Başkan'ı Bayram Meral de İzmir'e gelerek girişimlerde bulunuyor. İşçiler ise her bir şantiyenin 5 -10 kilometrelik bir alanda faaliyet gösterdiğini dikkate alarak kendi aralarında 7 ... komite kurarak işlerine sahip çıkmanın ve kamuoyu yaratmanın yollarını arıyor. Bu komiteler güvenlik, ... yemek, yatı, sosyal hizmetler, haberleşme ve koordinasyon gibi konuları içeriyor.

Şu an için oldukça coşkulu ve kararlı görünen işçiler yaklaşan yılbaşı, hava koşulları ve işverenin çeşitli oyunlarına karşı nasıl uyanık davranabileceğini tartışıyorlar.

Gönlümüz şimdiye kadar her konuda duyarlı davranan Kutlutaş işçilerinin kendi sorunlarına daha kararlı sahip çıkmasından yana.

İzmir'de minibüsçüler kızgın

- *İzmir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Kurulu'nun şehir trafiğini rahatlatma gerekçesiyle minibüs hatlarını değiştirmesi, minibüs şöförlerinin tepkisiyle karşılandı.*

İşçilerin Sesi (İzmir)

Şehiriçi trafiği düzenleyen ulaşım koordinasyon kurulunun şehir merkezine seferler düzenlemesinin önüne geçme konusundaki kararını minibüsçüler tepkiyle karşıladı.

İlk olarak Karşıyaka-Konak hattında çalışan minibüslerin şehir dışına ... leyen hatlara dağıtılması olayı gerçekleşti. Daha sonra Anakent Belediye başkanı Yüksel Çakmur peyderpey diğer hatların da kaldırılıp Belediye otobüsleriyle ulaşım sorununun çözüleceğini açıklaması bardağı taşırdı.

Bin kadar minibüs şöförü aileleriyle birlikte valilik önüne gelerek ... den sorunlarının çözümü için dilekçeyle yardım istediler. Zaman zaman "Çakmur İstifa" diye slogan atan şoförler daha sonra dağıldılar.